รวมพระราชบัญญัติและพระราชกำหนด
ที่ได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
และการตรากฎหมายลำดับรอง
เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

(เล่ม ๑๖)

เสนอ
คณะอนุกรรมาธิการติดตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ในคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บทเฉพาะกาล มาตรา ๒๖๓ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติให้ ในระหว่างที่ยังไม่มีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังคงทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาต่อไป และให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา ตามลำดับตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติจะเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ คน คณะรัฐมนตรี หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คนเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีรอไว้ ๕ วันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และให้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายใน ๒๐ วันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

ในการนี้ สำนักกฎหมาย ได้ดำเนินการตรวจสอบบทบัญญัติและเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติฉบับต่าง ๆ ที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาและมีมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงปัจจุบัน เพิ่มเติมแล้ว ปรากฏว่า มีพระราชบัญญัติที่ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการดำเนินการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ จำนวน ๑๓ ฉบับ จึงจัดทำเป็นหนังสือ “รวมพระราชบัญญัติและพระราชกำหนดที่ได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย” (เล่ม ๑๖) ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะอนุกรรมาธิการติดตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อคณะอนุกรรมาธิการติดตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะได้ใช้เป็นข้อมูลสำหรับการติดตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติและการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เมษายน ๒๕๖๒

สารบัญ

หน้า

● **กฎหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา จำนวน ๑๓ ฉบับ**

๑. พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๑

๒. พระราชบัญญัติความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐ ..... ๔

๓. พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๖

๔. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๗

๕. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ .... ๑๓

๖. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๑๘

๗. พระราชบัญญัติความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๒๐

๘. พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๒๓

๙. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๒๕

๑๐. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๒๖

๑๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๒๗

๑๒. พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๒๙

๑๓. พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๓๑

● **ภาคผนวก**

๑. พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... (๑)

๒. พระราชบัญญัติความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐ ..... (๑๙)

๓. พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... (๓๐)

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๔. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... (๓๔)
๕. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... (๙๒)
๖. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... (๑๑๐)
๗. พระราชบัญญัติความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... (๑๒๘)
๘. พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... (๑๕๐)
๙. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... (๑๕๕)
๑๐. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๑ .... (๑๖๔)
๑๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑ ... (๑๖๙)
๑๒. พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... (๑๘๐)
๑๓. พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... (๑๙๔)

รวมพระราชบัญญัติและพระราชกำหนด
ที่ได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

เรื่อง พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑
และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๓๓ ก หน้า ๑ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ในการนี้ สำนักกฎหมายได้พิจารณาตรวจสอบบทบัญญัติและเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า มีประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุน และระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนที่จะต้องดำเนินการตราขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ **รวมจำนวน ๑๖ ฉบับ** ดังนี้

๑. ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุน จำนวน ๙ ฉบับ คือ

๑.๑ ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคล การเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การพัสดุ การบัญชี การตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง การติดตามการประเมินผล และการเปิดเผยผลการทำงาน และระเบียบอื่นใดที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของกองทุน (มาตรา ๒๓ (๕))

๑.๒ ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุน กำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบข้อมูลและการช่วยเหลือเด็กปฐมวัย เด็กและเยาวชนซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ผู้ด้อยโอกาส ครอบครัวที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และครู (มาตรา ๒๓ (๖))

๑.๓ ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุน กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญในการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ (มาตรา ๒๓ (๗))

๑.๔ ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุน กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสรรหาผู้จัดการกองทุน (มาตรา ๒๓ (๘))

ทั้งนี้ ระเบียบตามข้อ ๑.๑ – ข้อ ๑.๔ ดังกล่าวข้างต้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และให้คณะกรรมการจัดให้มีการทบทวนความเหมาะสมของระเบียบดังกล่าวอย่างน้อยทุกรอบ ๕ ปีนับแต่วันที่ระเบียบนั้นมีผลใช้บังคับโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาด้วย

๑.๕ ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ วิธีการสรรหา การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์สวัสดิการ และการทดลองปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้จัดการกองทุน (มาตรา ๓๑)

๑.๖ ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการมอบอำนาจในนิติกรรมที่ผู้จัดการกองทุนหรือผู้ได้รับมอบอำนาจกระทำต่อบุคคลภายนอกที่จะต้องรายงานหรือขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนก่อนกระทำการ (มาตรา ๓๕)

๑.๗ ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุน กำหนดหลักเกณฑ์การรักษาการแทนและการปฏิบัติการแทนผู้จัดการกองทุน (มาตรา ๓๖)

๑.๘ ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุน กำหนดหลักเกณฑ์การรับเงิน การจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินของกองทุน (มาตรา ๔๐)

๑.๙ ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุน กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบภายในและค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบภายใน (มาตรา ๔๒)

๒. ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุน จำนวน ๗ ฉบับ คือ

๒.๑ ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการลงทุนหาผลประโยชน์จากเงินและทรัพย์สินของกองทุน (มาตรา ๑๐ (๓))

๒.๒ ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส (มาตรา ๑๒)

๒.๓ ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่นเพื่อประโยชน์ในการลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา (มาตรา ๑๓)

๒.๔ ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดหลักเกณฑ์การเผยแพร่และรายงานผลการดำเนินงานและการบริหารกองทุน รายรับ รายจ่าย รวมทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และความคุ้มค่าที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปเป็นระยะ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาและต้องดำเนินการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวดังกล่าวได้โดยสะดวก โดยอย่างน้อยต้องเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทุน (มาตรา ๑๖)

๒.๕ ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอข้อมูลส่วนบุคคลที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของกองทุนอันมิใช่ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการที่อยู่ในความครอบครองของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน (มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง)

๒.๖ ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของกองทุน (มาตรา ๒๔ วรรคสอง)

๒.๗ ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดค่าตอบแทนของอนุกรรมการและคณะทำงาน (มาตรา ๒๗)

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง พระราชบัญญัติความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐ และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๗๐ ก หน้า ๑ เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นวันที่พ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการนี้ สำนักกฎหมายได้พิจารณาดำเนินการตรวจสอบบทบัญญัติและเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า มีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และข้อกำหนดที่จะต้องพิจารณาดำเนินการออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมจำนวน ๗ ฉบับ ดังนี้

๑. พระราชกฤษฎีกา จำนวน ๑ ฉบับ

- พระราชกฤษฎีกากำหนดการจำกัดความรับผิดที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามอนุสัญญาหรือพิธีสารที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีได้ **(ออกตามความในมาตรา ๑๒ วรรคสอง)**

๒. กฎกระทรวงที่ออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม จำนวน ๒ ฉบับ

๒.๑ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดหาประกันภัยหรือหลักประกันทางการเงิน **(ออกตามความในมาตรา ๑๕ วรรคสอง)**

๒.๒ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอใบรับรอง การออกใบรับรอง ตลอดจนการสิ้นผลของใบรับรอง **(ออกตามความในมาตรา ๑๖ วรรคสี่)**

๓. ข้อกำหนดที่ออกโดยศาล จำนวน ๓ ฉบับ

๓.๑ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการวางหลักประกัน **(ออกตามความในมาตรา ๒๑ วรรคสาม)**

๓.๒ เรื่อง การแบ่งและจัดสรรหลักประกันให้แก่ผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน **(ออกตามความในมาตรา ๓๕)**

๓.๓ เรื่อง กำหนดเวลา เงื่อนไข และวิธีการในการขอให้ศาลบังคับตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศ **(ออกตามความในมาตรา ๓๖ วรรคสอง)**

๔. ข้อกำหนด ...

๔. ข้อกำหนดที่ออกโดยประธานศาลฎีกา จำนวน ๑ ฉบับ

- เรื่อง การดำเนินกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับคดีฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายจากมลพิษ **(ออกตามความในมาตรา ๓๔)**

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๕ ตอนที่ ๕๓ ก หน้า ๘ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ในการนี้ สำนักกฎหมายได้พิจารณาดำเนินการตรวจสอบบทบัญญัติและเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า มีกฎกระทรวง และระเบียบ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และคณะกรรมการธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ได้พิจารณาดำเนินการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

<u>กฎกระทรวงที่ตราโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีจำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้</u>

๑) กฎกระทรวง เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรับประกันความเสี่ยงในการลงทุนตามความในมาตรา ๘ (๗) (ออกตามความในมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ (๗))

๒) กฎกระทรวง เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรับประกันความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารของผู้ลงทุนเฉพาะความเสี่ยงทางการเมือง (ออกตามความในมาตรา ๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๘ (๗/๑))

<u>ระเบียบที่ตราโดยคณะกรรมการธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย มีจำนวน ๑ ฉบับ</u>

- ระเบียบ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรับประกันความเสี่ยงในการที่ธนาคารของผู้ส่งออกหรือธนาคารของผู้ลงทุนถูกเรียกให้ชำระเงินตามหนังสือค้ำประกัน (ออกตามความในมาตรา ๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๘ (๖/๒))

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๕ ตอนที่ ๖๘ ก หน้า ๔๐ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ในการนี้ สำนักกฎหมายได้พิจารณาดำเนินการตรวจสอบบทบัญญัติและเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า มี ประกาศ และระเบียบหลักเกณฑ์ ที่ศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุด และคณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและดำเนินการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ดังนี้

<u>ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๙ ฉบับ</u>

๑) ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กำหนดวันและเวลาออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้งกลาง (ออกโดยอาศัยตามความในมาตรา ๒๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕ มาตรา ๙๒ มาตรา ๑๐๖ และมาตรา ๑๐๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๒) ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กำหนดวัน เวลา ยื่นคำขอลงทะเบียนใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก่อนวันเลือกตั้ง (ออกโดยอาศัยตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕ มาตรา ๙๒ มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๗๒ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๓) ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๔) ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ประเภทของค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๕) ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๖) ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๒ มาตรา ๑๗๓ และมาตรา ๑๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๗) ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่แต่ละจังหวัดจะพึงมี และจำนวนเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัด (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ อันถือได้ว่าเป็นที่ประกาศในปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง)

๘) ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำ สถานที่ปิดประกาศเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และสถานที่ติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๙) ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การแต่งตั้งบุคคลเข้าไปในที่เลือกตั้งหรือที่เลือกตั้งกลาง พ.ศ. ๒๕๖๒ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๑๔๘ และข้อ ๑๘๖ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

<u>ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๑๕ ฉบับ</u>

๑)ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ มาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๗ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๗ มาตรา ๖๐ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๙ มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๔ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๓๐ และมาตรา ๑๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๒) ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๑ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๒) มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ และมาตรา ๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๒ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๓) ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐)

๔) ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยจำนวน หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของการให้ตามประเพณีหรือเมื่อมีเหตุอันสมควร และการยื่นคัดค้านเกี่ยวกับการบันทึกค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป พ.ศ. ๒๕๖๑ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๕) ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบรายการค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๖) ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยแบบบัญชีรายรับและรายจ่ายค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๗) ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๘) ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสืบสวน การไต่สวน และการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๖๑ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๐ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๔ มาตรา ๑๓๒ มาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ และมาตรา ๑๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตา ๕๖ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๗ มาตรา ๑๐๒ และมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕)

๙) ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้งทั่วไป และการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๑๐) ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกันบุคคลไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๖๒ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ และมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๖๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑)

๑๑) ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการยื่นและพิจารณาคำร้องคัดค้านประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๑๒) ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยหลักเกณฑ์การยื่นคำร้องและคำคัดค้านต่อศาลฎีกาเกี่ยวกับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๑๓) ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการจัดยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๑๔) ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ณ ที่เลือกตั้งกลางในวันออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

๑๕) ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๑๙ และมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

<u>ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวน ๑ ฉบับ</u>

- ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ว่าด้วยการพิจารณาและวินิจฉัยคดีเกี่ยวกับสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๖ วรรคเจ็ด ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑)

<u>ระเบียบ ก.บ.ศ.ป. จำนวน ๑ ฉบับ</u>

- ระเบียบ ก.บ.ศ.ป. ว่าด้วยเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของศาลปกครองสูงสุดเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบกับมาตรา ๔๑/๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙)
พ.ศ. ๒๕๖๐
และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๙๘ ก หน้า ๕ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ในการนี้ สำนักกฎหมายได้พิจารณาดำเนินการตรวจสอบบทบัญญัติและเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า **มีพระราชกฤษฎีกา ประกาศและระเบียบต่าง ๆ ที่ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาดำเนินการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมจำนวน ๓๙ ฉบับ** ดังนี้

๑. ประธานศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๒ ฉบับ

๑.๑ ประกาศที่ออกโดยประธานศาลปกครองสูงสุด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง การจัดตั้งแผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นในศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น **(ออกตามความมาตรา ๕)**

๑.๒ ประกาศที่ออกโดยประธานศาลปกครองสูงสุด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง กำหนดวันเปิดทำการของศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองกลาง และศาลปกครองในภูมิภาค **(ออกตามความมาตรา ๗)**

๒. คณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) จำนวน ๑๕ ฉบับ

๒.๑ พระราชกฤษฎีกาที่ออกโดยข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเขตท้องที่ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีเขตอำนาจ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน **(ออกตามความมาตรา ๘)**

๒.๒ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแต่งตั้งตุลาการหัวหน้าแผนกหรือตุลาการหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในกรณีที่มีการจัดตั้งแผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นขึ้นในศาลปกครองสูงสุดหรือศาลปกครองชั้นต้น **(ออกตามความมาตรา ๖)**

๒.๓ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง กำหนดเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๒๕)**

๒.๔ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง กำหนดเครื่องแบบข้าราชการตุลาการศาลปกครองและระเบียบการแต่งกาย **(ออกตามความมาตรา ๒๗)**

๒.๕ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานศาลปกครอง และกำหนดหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการดังกล่าว **(ออกตามความมาตรา ๒๘ ประกอบมาตรา ๓๔)**

๒.๖ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง กำหนดวันและเวลาทำงาน วันหยุดราชการและการลาของข้าราชการศาลปกครอง รวมทั้งพนักงานราชการและลูกจ้างสำนักงานศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๒๘)**

๒.๗ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง กำหนดตราสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายเพื่อใช้ในการบริหารราชการศาลปกครอง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำและใช้ตราสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายนั้น **(ออกตามความมาตรา ๒๘)**

๒.๘ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง กำหนดเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ หรือผู้ช่วยเลขานุการของศาลปกครองหรือสำนักงานศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๒๘)**

๒.๙ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของประธานศาลปกครองสูงสุดเพื่อให้งานของศาลเป็นไปโดยเรียบร้อย **(ออกตามความมาตรา ๒๔)**

๒.๑๐ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้งานของศาลปกครองเป็นไปโดยเรียบร้อย **(ออกตามความมาตรา ๒๔)**

๒.๑๑ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง การบริหารราชการศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๒๘)**

๒.๑๒ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน รวมทั้งการพัสดุของสำนักงานศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๒๘)**

๒.๑๓ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจ้างและการแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของศาลปกครอง รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนการจ้าง **(ออกตามความมาตรา ๒๘)**

๒.๑๔ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ

การจัดสวัสดิการ และการสงเคราะห์อื่นแก่ข้าราชการศาลปกครอง พนักงานราชการ และลูกจ้างสำนักงานศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๒๘ ประกอบมาตรา ๓๔)**

๒.๑๕ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง (ก.บ.ศป.) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการหรืออนุกรรมการของศาลปกครองหรือสำนักงานศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๒๘)**

๓. คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) จำนวน ๑๕ ฉบับ

๓.๑ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ในกรณีการแต่งตั้งประธานศาลปกครองสูงสุดที่ดำรงตำแหน่งครบวาระ และยังไม่พ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตามมาตรา ๒๑ (๓) **(ออกตามความมาตรา ๑๑)**

๓.๒ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) เรื่อง กำหนดอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งสำหรับตุลาการในศาลปกครองสูงสุดในตำแหน่งอื่น ในกรณีการแต่งตั้งประธานศาลปกครองสูงสุดที่ลาออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระและยังไม่พ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตามมาตรา ๒๑ (๓) **(ออกตามความมาตรา ๑๑)**

๓.๓ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) เรื่อง กำหนดคุณสมบัติอื่นของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง (๔) (จ) **(ออกตามความมาตรา ๑๔)**

๓.๔ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) เรื่อง กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น เพื่อประกอบการแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครองชั้นต้น **(ออกตามความมาตรา ๑๖)**

๓.๕ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเลือกกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๒๘)**

๓.๖ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) เรื่อง กำหนดตำแหน่งข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ซึ่งมีคุณสมบัติที่จะได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๓๑)**

๓.๗ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเลือกกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๔) **(ออกตามความมาตรา ๓๒)**

๓.๘ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองสูงสุด **(ออกตามความมาตรา ๑๐)**

๓.๙ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคัดเลือกประธานศาลปกครองสูงสุด รองประธานศาลปกครองสูงสุด ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด และตุลาการศาลปกครองสูงสุด หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า **(ออกตามความมาตรา ๑๑)**

๓.๑๐ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๘ และมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น โดยวิธีการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ หรือการคัดเลือก **(ออกตามความมาตรา ๑๖)**

๓.๑๑ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการฝึกอบรมและการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น **(ออกตามความมาตรา ๑๖)**

๓.๑๒ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคัดเลือกอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น และตุลาการศาลปกครองชั้นต้น หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า **(ออกตามความมาตรา ๑๗)**

๓.๑๓ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน วิธีการสอบสวน และสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาและบุคคลที่เกี่ยวข้อง **(ออกตามความมาตรา ๑๙)**

๓.๑๔ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เรื่อง กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของประธานศาลปกครองสูงสุดเพื่อให้งานของศาลปกครองเป็นไปโดยเรียบร้อย **(ออกตามความมาตรา ๒๔)**

๓.๑๕ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เรื่อง กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้งานของศาลปกครองเป็นไปโดยเรียบร้อย **(ออกตามความมาตรา ๒๔)**

๔. คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) จำนวน ๗ ฉบับ

๔.๑ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ ของสำนักงานศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๓๔)**

๔.๒ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๓๔)**

๔.๓ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) เรื่อง กำหนดวิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการจ้างพนักงานราชการและลูกจ้างสำนักงานศาลปกครอง และกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกาย วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ การอุทธรณ์ การรักษาทะเบียนประวัติ รวมทั้งการอื่นที่จำเป็นของพนักงานราชการและลูกจ้างสำนักงานศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๓๔)**

๔.๔ ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) **(ออกตามความมาตรา ๓๔)**

๔.๕ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) เรื่อง กำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน การออกจากราชการ วินัย การสอบสวน การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษสำหรับข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๓๔)**

๔.๖ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) เรื่อง การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๓๔)**

๔.๗ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ขป.) เรื่อง กำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง **(ออกตามความมาตรา ๓๔)**

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๕ ตอนที่ ๙๒ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ในการนี้ สำนักกฎหมายได้พิจารณาดำเนินการตรวจสอบบทบัญญัติและเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า มีประกาศ และระเบียบที่ นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และผู้อำนวยการสำนักงบประมาณได้พิจารณาและดำเนินการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ดังนี้

ประกาศคณะรัฐมนตรี มีจำนวน ๑ ฉบับ ดังนี้

- ประกาศ เรื่อง กำหนดระยะเวลาการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ (ออกตามความในมาตรา ๒๘)

ประกาศออกโดยผู้อำนวยการสำนักงบประมาณโดยอนุมัติจากนายกรัฐมนตรี มีจำนวน ๑ ฉบับ ดังนี้

- ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการนำงบประมาณประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วนำมาใช้พลางก่อน (ออกตามความในมาตรา ๑๒)

ประกาศออกโดยผู้อำนวยการสำนักงบประมาณโดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี มีจำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

๑) ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายข้ามปี (ออกตามความในมาตรา ๑๘)

๒) ประกาศ เรื่อง การกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ออกตามความในมาตรา ๑๙ (๑))

๓) ประกาศ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่าย (ออกตามความในมาตรา ๑๙ (๒))

๔) ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ (ออกตามความในมาตรา ๓๑)

ประกาศออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีจำนวน ๑ ฉบับ ดังนี้

- ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ (ออกตามความในมาตรา ๓๗)

<u>ประกาศออกโดยผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ มีจำนวน ๘ ฉบับ ดังนี้</u>

๑) ประกาศ เรื่อง วิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (ออกตามความในมาตรา ๑๓)

๒) ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์การจำแนกประเภทงบประมาณรายจ่าย (ออกตามความในมาตรา ๑๔)

๓) ประกาศ เรื่อง แบบและหลักเกณฑ์ในการเรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอประมาณการรายรับและรายจ่ายและสถานะเงินนอกงบประมาณ (ออกตามความในมาตรา ๑๙ (๓))

๔) ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดระยะเวลาในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ (ออกตามความในมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง)

๕) ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง (ออกตามความในมาตรา ๒๕ วรรคสอง)

๖) ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ออกตามความในมาตรา ๒๗)

๗) ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ออกตามความในมาตรา ๒๙)

๘) ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายตามแผนงานบูรณาการ (ออกตามความในมาตรา ๓๒)

<u>ระเบียบที่ออกโดยผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ มีจำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้</u>

๑) ระเบียบ ว่าด้วยการบริหารงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย (ออกตามความในมาตรา ๓๓)

๒) ระเบียบ ว่าด้วยการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย (ออกตามความในมาตรา ๓๔)

๓) ระเบียบ ว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกันและการโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐตามมาตรา ๓๕ (๓) และ (๔) (ออกตามความในมาตรา ๓๕)

<u>ระเบียบที่ออกโดยผู้อำนวยการสำนักงบประมาณโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีจำนวน ๑ ฉบับ ดังนี้</u>

- ระเบียบ ว่าด้วยการจัดทำรายการงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ (ออกตามความในมาตรา ๔๑)

เรื่อง พระราชบัญญัติความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑
และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๗ ก หน้า ๕๐ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ในการนี้ สำนักกฎหมายได้พิจารณาดำเนินการตรวจสอบบทบัญญัติและเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า **มีระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี คณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ คณะกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติจะต้องพิจารณาดำเนินการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมจำนวน ๑๘ ฉบับ** ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรี จำนวน ๔ ฉบับ คือ

๑.๑ ระเบียบที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินของสถาบันวัคซีนแห่งชาติจากบัญชีเป็นสูญ **(ออกตามความในมาตรา ๒๘ วรรคสาม)**

๑.๒ หลักเกณฑ์ที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี เรื่อง เบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการ กรรมการ ที่ปรึกษา ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการของคณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ **(ออกตามความในมาตรา ๑๔)**

๑.๓ หลักเกณฑ์ที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี เรื่อง การจัดตั้งนิติบุคคลหรือเข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสถาบันวัคซีนแห่งชาติ หรือกู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน **(ออกตามความในมาตรา ๒๒ วรรคสอง)**

๑.๔ หลักเกณฑ์ที่ออกโดยคณะรัฐมนตรี เรื่อง เงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการสถาบันวัคซีนแห่งชาติ **(ออกตามความในมาตรา ๓๘)**

๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๔ ฉบับ คือ

๒.๑ ประกาศที่ออกโดยรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีคณะกรรมการสรรหากรรมการวัคซีนแห่งชาติผู้ทรงคุณวุฒิ **(ออกตามความในมาตรา ๕)**

๒.๒ ประกาศที่ออกโดยรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของสถาบันวัคซีนแห่งชาติในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัดอื่น **(ออกตามความในมาตรา ๒๐)**

๒.๓ ประกาศที่ออกโดยรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการได้มาซึ่งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ **(ออกตามความในมาตรา ๒๗)**

๒.๔ หลักเกณฑ์ที่ออกโดยรัฐมนตรี เรื่อง เบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการบริหารสถาบัน ประธานอนุกรรมการและ อนุกรรมการของคณะกรรมการบริหารสถาบันแต่งตั้ง ที่ปรึกษา และประธานกรรมการตรวจสอบและกรรมการตรวจสอบ **(ออกตามความในมาตรา ๓๑)**

๓. คณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติจำนวน ๒ ฉบับ คือ

๓.๑. ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขอความร่วมมือส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน ให้ดำเนินการหรือสนับสนุนการวิจัย การพัฒนา หรือการผลิตวัคซีนตามสมควรของคณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ **(ออกตามความในมาตรา ๑๖)**

๓.๒ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการได้รับสิทธิประโยชน์ของผู้วิจัย ผู้พัฒนา ผู้ผลิต ผู้ประกันและควบคุมคุณภาพ ผู้บริหารจัดการ ผู้จัดหา ผู้กระจาย หรือผู้ให้บริการวัคซีนหรือการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ **(ออกตามความในมาตรา ๑๗)**

๔. คณะกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติ ๘ ฉบับ คือ

๔.๑ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน **(ออกตามความในมาตรา ๒๒ (๑๐))**

๔.๒ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติ เรื่อง การเก็บรักษารายได้ ทรัพย์สิน และเบิกจ่ายเงินของสถาบันวัคซีนแห่งชาติ **(ออกตามความในมาตรา ๒๖ วรรคสอง)**

๔.๓ ระเบียบหรือประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติ เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และการบริหารด้านอื่นของสถาบันวัคซีนแห่งชาติ ของผู้อำนวยการสถาบันวัคซีนแห่งชาติ **(ออกตามความในมาตรา ๓๖ (๓))**

๔.๔ ระเบียบหรือประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การมอบอำนาจของผู้อำนวยการสถาบันวัคซีนแห่งชาติซึ่งเป็นผู้แทนของสถาบันวัคซีนแห่งชาติในกิจการของสถาบันที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ในกรณีให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทน **(ออกตามความในมาตรา ๓๗)**

๔.๕ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การประเมินผลงานของเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของสถาบันวัคซีนแห่งชาติ **(ออกตามความในมาตรา ๔๑ (๔))**

๔.๖ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของสถาบันวัคซีนแห่งชาติ **(ออกตามความในมาตรา ๔๑ (๕))**

๔.๗ ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การมีผู้ปฏิบัติงานของสถาบันทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ และให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริหารสถาบัน **(ออกตามความในมาตรา ๔๓)**

๔.๘ หลักเกณฑ์ที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดจำนวนรองผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันวัคซีนแห่งชาติซึ่งแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้าง เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของสถาบันและทำหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานของสถาบันแทนผู้อำนวยการสถาบันวัคซีนแห่งชาติตามที่ได้รับมอบหมาย **(ออกตามความในมาตรา ๓๒ วรรคสอง)**

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑
และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๗ ก หน้า ๓๖ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๙๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ในการนี้ สำนักกฎหมายได้พิจารณาตรวจสอบบทบัญญัติและเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีอำนาจดำเนินการให้มีการออกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนี้

๑. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เพื่อกำหนดให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติเพิ่มเติมจากที่กฎหมายจัดตั้งสถาบันการเงินเฉพาะกิจกำหนด ในเรื่องดังต่อไปนี้

๑.๑ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้จัดการ และผู้มีอำนาจในการจัดการ อำนาจหน้าที่ของกรรมการ และการขอความเห็นชอบการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่มิใช่กรรมการโดยตำแหน่งและผู้มีอำนาจในการจัดการ

๑.๒ การดำรงเงินกองทุนและสินทรัพย์

๑.๓ การลงทุนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

๑.๔ การกำกับดูแลความเสี่ยงและการคุ้มครองผู้บริโภค

๑.๕ ข้อห้ามในการให้สินเชื่อ

๑.๖ การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง

๑.๗ การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

๑.๘ การจัดทำบัญชีและการรายงาน

๒. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในกรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจใดมีฐานะหรือการดำเนินงานอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของรัฐ ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาจเสนอผู้มีอำนาจตามกฎหมายจัดตั้งสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้น พิจารณาดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

๒.๑ การกำหนดให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงาน หรือระงับการดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวภายในเวลาที่กำหนด

๒.๒ การสั่งให้ผู้จัดการหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจหยุดการปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่กำหนด

๒.๓ การกำหนดให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจลดทุนหรือเพิ่มทุน

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๗ ก หน้า ๑๗ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ในการนี้ สำนักกฎหมายได้พิจารณาดำเนินการตรวจสอบบทบัญญัติและเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า **มีระเบียบที่คณะกรรมการอัยการ (ก.อ.) จะต้องพิจารณาดำเนินการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมจำนวน ๓ ฉบับ** ดังนี้

๑. ระเบียบที่ออกโดย ก.อ. เรื่อง วิธีการออกเสียงลงคะแนนโดยลับ **(ออกตามความมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑)**

๒. ระเบียบที่ออกโดย ก.อ. เรื่อง ลักษณะการหาเสียงเพื่อให้ข้าราชการอัยการลงคะแนนหรืองดเว้นลงคะแนน **(ออกตามความมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑)**

๓. ระเบียบที่ออกโดย ก.อ. เรื่อง การเข้าชื่อ การลงมติ และการถอดถอน **(ออกตามความมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๒๕/๑)**

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๑ และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๗ ก หน้า ๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

* ในการนี้ สำนักกฎหมายได้พิจารณาดำเนินการตรวจสอบบทบัญญัติและเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า **มีข้อบังคับของประธานศาลฎีกาที่ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมจะต้องพิจารณาดำเนินการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ จำนวน ๑ ฉบับ** ได้แก่

- ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาที่ออกโดยประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) และ (๓) **(ออกตามความมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)**

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑ และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๗ ก หน้า ๖ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ในการนี้ สำนักกฎหมายได้พิจารณาดำเนินการตรวจสอบบทบัญญัติและเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า **มีประกาศและระเบียบต่าง ๆ ที่ส่วนราชการจะต้องพิจารณาดำเนินการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมจำนวน ๗ ฉบับ** ดังนี้

๑. ประธานศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๔ ฉบับ คือ

๑.๑ ประกาศที่ออกโดยประธานศาลปกครองสูงสุด เรื่อง การรับสมัครบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕/๑ เข้ารับการเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) **(ออกตามความมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗)**

๑.๒ ประกาศที่ออกโดยประธานศาลปกครองสูงสุด เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกการนับคะแนน และการประกาศผลการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๙/๑ **(ออกตามความมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘)**

๑.๓ ประกาศที่ออกโดยประธานศาลปกครองสูงสุด เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับเลือกซ่อมเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๓) **(ออกตามความมาตรา ๑๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๙/๑ วรรคสอง)**

ทั้งนี้ ให้เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองดำเนินการประกาศรายชื่อผู้ได้รับการเลือกซ่อมดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา **(ออกตามความมาตรา ๑๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๙/๑ วรรคสอง)**

๑.๔ ประกาศที่ออกโดยประธานศาลปกครองสูงสุด เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบการประชุมทางจอภาพ **(ออกตามความมาตรา ๒๒ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๐/๑ วรรคสาม)**

๒. ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๒ ฉบับ คือ

๒.๑ ระเบียบที่ออกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสาร **(ออกตามความมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖)**

๒.๒ ระเบียบที่ออกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด เรื่อง การดำเนินกระบวนพิจารณาคดีโดยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ **(ออกตามความมาตรา ๒๒ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๐/๑ วรรคหนึ่ง)**

๓. คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) จำนวน ๑ ฉบับ คือ

- **ระเบียบหรือประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.)** เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตุลาการศาลปกครองและการอื่น ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) **(ออกตามความมาตรา ๑๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๔๐/๑)**

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง พระราชบัญญัติ
สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑
และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๑๒ ก เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ และให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ในการนี้ สำนักกฎหมายได้พิจารณาดำเนินการตรวจสอบบทบัญญัติและเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า มีกฎหมายลำดับรองที่ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาดำเนินการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมจำนวน ๑๑ เรื่อง ดังนี้

๑. สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน ๗ เรื่อง ดังต่อไปนี้

๑.๑ ประกาศ จำนวน ๑ เรื่อง

- เรื่อง ขั้นตอนและหลักเกณฑ์ ในการเสนองบประมาณประจำปีของรัฐวิสาหกิจซึ่งมิใช่บริษัทมหาชนจำกัด สำหรับสินทรัพย์ถาวรที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งจำนวนเงินที่ใช้จ่ายเพื่อการนี้ ไม่ว่าจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน เงินกู้ยืม เงินกำไรที่ได้สะสมไว้ หรือเงินอื่นใดก็ตาม **(ออกตามความในมาตรา ๗ (๕))**

๑.๒ กฎหมายลำดับรอง เพื่อกำหนดรายละเอียดในเรื่องต่าง ๆ จำนวน ๖ เรื่อง

(๑) เรื่อง การแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการพ้นจากตำแหน่งของคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย **(ออกตามความในมาตรา ๗ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๗ (๖))**

(๒) เรื่อง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง **(ออกตามความในมาตรา ๑๒ วรรคสาม)**

(๓) เรื่อง วิธีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนสำหรับใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ **(ออกตามความในมาตรา ๑๕ วรรคสอง)**

(๔) เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ **(ออกตามความในมาตรา ๑๖ วรรคสาม)**

(๕) เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและการประเมินผลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ ต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ **(ออกตามความในมาตรา ๑๙ วรรคสาม)**

(๖) เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับองค์ประกอบ จำนวน การแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการชำนาญการ **(ออกตามความในมาตรา ๒๒ (๑) วรรคสอง)**

๒. คณะรัฐมนตรี จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่ กฎหมายลำดับรอง เพื่อกำหนดรายละเอียดในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๒.๑ เรื่อง กำหนดค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นใด สำหรับประธานสภา กรรมการสภา ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการในสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง หรือคณะอนุกรรมการ **(ออกตามความในมาตรา ๑๓)**

๒.๒ เรื่อง กำหนดค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นใด สำหรับประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการยกร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ **(ออกตามความในมาตรา ๑๖ วรรคสี่)**

๒.๓ เรื่อง กำหนดมูลค่าของแผนงานและโครงการพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม และของรัฐวิสาหกิจ ที่ต้องเสนอให้สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา **(ออกตามความในมาตรา ๒๐(๘))**

๒.๔ เรื่อง กำหนดค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นใด สำหรับประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการประสานการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ และคณะกรรมการชำนาญการ **(ออกตามความในมาตรา ๒๓)**

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ของประธานกรรมการ และกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการ และกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๑๒ ก หน้า ๑๑ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการนี้ สำนักกฎหมายได้พิจารณาดำเนินการตรวจสอบบทบัญญัติและเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า มีระเบียบที่จะต้องพิจารณาดำเนินการออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมจำนวน ๑ ฉบับ ดังนี้

ระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๑ ฉบับ

- เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงิน วิธีการเบิกจ่าย และอัตราค่าประกันสุขภาพและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง **(ออกตามความในมาตรา ๙ วรรคสอง)**

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๖๒

ภาคผนวก

หน้า ๑
เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๓๓ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

พระราชบัญญัติ

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลส่วนบุคคลบางประการ เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความเสมอภาคทางการศึกษา” หมายความว่า การที่ประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับและเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาอย่างเสมอภาคและทั่วถึง โดยให้ความช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู

“ความเหลื่อมล้ำในการศึกษา” หมายความว่า ความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษาอันเนื่องมาจากคุณภาพหรือมาตรฐานของสถานศึกษา คุณภาพหรือประสิทธิภาพของครู หรือฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม

“ครู” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่สอนในทุกระดับ

“บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า บุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“ค่าเล่าเรียน” หมายความว่า เงินค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาเรียกเก็บจากผู้เรียนในทุกระดับ

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยด้วย

“การฝึกอบรม” หมายความว่า การจัดหรือการรับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาหรือผู้เรียนในทุกระดับ

“ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวเนื่องกับการศึกษา” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายอื่นที่มิใช่ค่าเล่าเรียนที่สถานศึกษาเรียกเก็บจากผู้เรียนในทุกระดับตามระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เกี่ยวเนื่องกับการศึกษา

“ค่าครองชีพ” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพระหว่างศึกษา

“เด็กปฐมวัย” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าหกปีซึ่งรวมถึงเด็กเล็กด้วย

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุน

“คณะกรรมการประเมินผล” หมายความว่า คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้จัดการกองทุน

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของสำนักงาน

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างของสำนักงาน

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
การจัดตั้งกองทุน

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา” มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม เพื่อให้เด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กปฐมวัย ได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย

(๒) ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนเงินและค่าใช้จ่ายให้แก่เด็กและเยาวชนซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส และผู้ด้อยโอกาส จนสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๓) เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนสามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพื้นฐานและศักยภาพที่แตกต่างกัน

(๔) ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์และผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาหรือพัฒนา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพตามความถนัดและมีศักยภาพที่จะพึ่งพาตนเองในการดำรงชีวิตได้

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือสถานศึกษา เพื่อให้มีการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถรู้และพัฒนาได้ตามความถนัดและศักยภาพของตน

(๖) ดำเนินการหรือจัดให้มีการศึกษา วิจัย หรือค้นคว้าแนวทางในการพัฒนาครู ให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีความรู้ และมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาโดยมีแรงจูงใจที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสถาบันต้นแบบในการผลิตและพัฒนาครู

(๗) ดำเนินการหรือจัดให้มีการศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปใช้เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาสนองความต้องการทางด้านกำลังแรงงาน และการยกระดับความสามารถของคนไทย

การขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาสตาม (๒) และ (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ในการนี้ ให้คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาด้วย

ในการดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง กองทุนจะดำเนินการเองหรือร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐหรือภาคเอกชนในการดำเนินการก็ได้

มาตรา ๖ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘

(๒) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นทุนประเดิมจำนวนหนึ่งพันล้านบาท

(๓) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีตามแผนการใช้เงินที่คณะกรรมการและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว

(๔) เงินรายได้ที่ได้รับจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(๕) รายได้จากการดำเนินงานและการลงทุนของกองทุน

(๖) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อื่นที่กองทุนได้รับไม่ว่าโดยทางใด

(๘) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินของกองทุน

เงินอุดหนุนตาม (๓) ให้รัฐบาลจัดสรรให้เพียงพอตามแผนการใช้เงินตาม (๓) และต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศด้วย

มาตรา ๗ ผู้บริจาคเงินให้แก่กองทุนมีสิทธินำจำนวนเงินที่บริจาคไปหักเป็นค่าลดหย่อนหรือรายจ่ายเช่นเดียวกับการบริจาคเพื่อการศึกษาตามประมวลรัษฎากร ทั้งนี้ ในการดำเนินการของกรมสรรพากรเกี่ยวกับการหักค่าลดหย่อนหรือรายจ่ายดังกล่าว ให้กรมสรรพากรรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการประกอบด้วย

มาตรา ๘ ให้กองทุนเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

เงินและทรัพย์สินของกองทุนไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๙ กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๑๐ กองทุนมีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพยสิทธิต่าง ๆ

(๒) ก่อตั้งสิทธิหรือกระทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร

(๓) ลงทุนหาผลประโยชน์จากเงินและทรัพย์สินของกองทุน

(๔) กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การลงทุนตาม (๓) ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๑ เงินของกองทุนให้นำไปใช้จ่ายเพื่อการดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามมาตรา ๕ และมาตรา ๑๐

(๒) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน

(๓) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องหรือเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒ ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ถ้าเป็นกรณีที่จะให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส กองทุนจะให้ความช่วยเหลือโดยวิธีให้เปล่า ให้ยืม หรือให้กู้ยืมก็ได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา กองทุนจะดำเนินการเองหรือจะร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่นก็ได้ ในการนี้ ให้กองทุนมีอำนาจสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่หน่วยงานดังกล่าวได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๔ ในการดำเนินการหรือจัดให้มีการศึกษา วิจัย หรือค้นคว้าแนวทางในการพัฒนาครู กองทุนจะดำเนินการเองหรือจะร่วมกับหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นหรือสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการให้ก็ได้ และในกรณีที่สมควรจัดตั้งสถาบันต้นแบบในการผลิตและพัฒนาครู กองทุนจะส่งเสริม สนับสนุน หรือร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐหรือภาคเอกชนที่ดำเนินการผลิตหรือพัฒนาครูอยู่แล้วเพื่อดำเนินการก็ได้

การจัดตั้งและการดำเนินกิจการของสถาบันต้นแบบตามวรรคหนึ่ง มิให้นำกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนและกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมาใช้บังคับ และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ให้ผู้ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากสถาบันต้นแบบตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการและคุรุสภาร่วมกันกำหนดประกอบวิชาชีพควบคุมได้ตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา ๑๕ เงินที่ผู้รับทุนได้รับมาจากกองทุนเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวเนื่องกับการศึกษา ค่าครองชีพ และทุนเพื่อการฝึกอบรม ให้ถือว่าเป็นเงินรางวัลเพื่อการศึกษาหรือค้นคว้าในวิทยาการตามประมวลรัษฎากร

มาตรา ๑๖ การใช้จ่ายเงินของกองทุนต้องเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา และมีมาตรการป้องกันการทุจริตที่เหมาะสม

กองทุนต้องเผยแพร่เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน ข้อมูลการดำเนินงานและการบริหารกองทุน รายรับ รายจ่าย รวมทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และความคุ้มค่าที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายเงินของกองทุนให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปเป็นระยะตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และต้องดำเนินการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้โดยสะดวก โดยอย่างน้อยต้องเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทุน

มาตรา ๑๗ ทรัพย์สินของกองทุนที่ใช้หรือได้มาเพื่อการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับกองทุนในเรื่องทรัพย์สินของกองทุนมิได้

หมวด ๒
การบริหารกิจการกองทุน

มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหนึ่งคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะกรรมการร่วมสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหกคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากภาควิชาการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ภาคละสองคน ซึ่งอย่างน้อยต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายหนึ่งคน

(๔) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนแปดคน ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ จำนวนสองคน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้แทนกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ให้ผู้จัดการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้จัดการแต่งตั้งพนักงานจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทย มีความรู้ความสามารถ หรือประสบการณ์ด้านกฎหมาย การพัฒนาการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การบริหารการเงินการคลัง หรือการอื่นอันจะเป็นประโยชน์แก่การดำเนินกิจการของกองทุน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง เว้นแต่ได้พ้นจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันที่ได้รับแต่งตั้ง

(๔) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

(๕) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๖) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๗) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

มาตรา ๒๐ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๒) และ (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสองปี ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๓) ที่แต่งตั้งจากภาคต่าง ๆ ภาคละหนึ่งคนพ้นจากตำแหน่งโดยวิธีการจับสลาก และให้ถือว่าการพ้นจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

เมื่อประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จก่อนครบวาระไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ในกรณีที่ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๙

(๔) คณะกรรมการมีมติให้ออกจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย

(๕) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุมีส่วนได้เสียในกิจการของกองทุนตามมาตรา ๓๗

(๖) ขาดการประชุมคณะกรรมการสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควรตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการดำเนินการต่อไปได้โดยให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง อยู่ในวาระเท่าที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานของกองทุนเพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งต้องสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศด้วย

(๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรการและผลการศึกษา วิจัย หรือค้นคว้าที่เป็นประโยชน์ต่อการลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา เพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

(๓) พิจารณาอนุมัติแผนการดำเนินงาน แผนการพัฒนานวัตกรรม แผนบริหารความเสี่ยง และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองทุน

(๔) ควบคุมดูแลและจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย และแนวทางตาม (๑) และแผนและงบประมาณตาม (๓) โดยต้องสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การพัสดุ การบัญชี การตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง การติดตาม การประเมินผล และการเปิดเผยผลการทำงาน และระเบียบอื่นใดที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของกองทุน

(๖) ออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบข้อมูลและการช่วยเหลือเด็กปฐมวัย เด็กและเยาวชนซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ผู้ด้อยโอกาส ครอบครัวที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และครู

(๗) ออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลำดับความสำคัญในการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕

(๘) ออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสรรหาผู้จัดการ

(๙) ออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่หรืออำนาจของคณะกรรมการ

ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานตาม (๑) ให้คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาด้วย

นโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานตาม (๑) และแผนและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติตาม (๓) ให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

ระเบียบตาม (๕) (๖) (๗) และ (๘) เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และให้คณะกรรมการจัดให้มีการทบทวนความเหมาะสมของระเบียบดังกล่าวอย่างน้อยทุกรอบห้าปีนับแต่วันที่ระเบียบนั้นมีผลใช้บังคับโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาด้วย

ความในวรรคสี่ให้ใช้บังคับแก่การออกระเบียบและประกาศตาม (๙) ที่มีผลใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไปด้วยโดยอนุโลม

การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตาม (๑๐) ให้กระทำเพียงเท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินของกองทุน และให้กำหนดภารกิจและกรอบเวลาดำเนินงานของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานให้ชัดเจน

มาตรา ๒๔ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ให้คณะกรรมการมีอำนาจขอข้อมูลส่วนบุคคลที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของกองทุนอันมิใช่ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการที่อยู่ในความครอบครองของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การเปิดเผยข้อมูลตามวรรคหนึ่งให้แก่คณะกรรมการ ให้ถือว่าเป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามที่กฎหมายบัญญัติ

การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของกองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด แต่ต้องไม่กระทบต่อสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคล และให้เปิดเผยได้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของกองทุนตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๒๕ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ถ้าพระราชบัญญัตินี้มิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๖ ในการพิจารณาเรื่องใด ๆ โดยคณะกรรมการ เมื่อคณะกรรมการมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้มติของคณะกรรมการผูกพันส่วนราชการซึ่งมีผู้แทนร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย แม้ว่าในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนั้น ผู้แทนส่วนราชการที่เป็นกรรมการจะมิได้เข้าร่วมพิจารณาวินิจฉัยก็ตาม ถ้ามีความเห็นแตกต่างกัน ให้บันทึกความเห็นของกรรมการทุกฝ่ายไว้ให้ปรากฏในเรื่องนั้นด้วย

มาตรา ๒๗ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๘ ให้อนุกรรมการและคณะทำงานได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๙ ให้มีสำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินงานต่าง ๆ ของกองทุนและประสานความร่วมมือกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) ทำหน้าที่ธุรการและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๓) ศึกษา วิจัย ค้นคว้า และพัฒนาองค์ความรู้เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๔) สนับสนุนและเผยแพร่ผลการศึกษา วิจัย ค้นคว้า และพัฒนาองค์ความรู้ตาม (๓) และการนำผลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการดังกล่าว

(๕) ส่งเสริมและรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริจาคหรือให้การสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาหรือของกองทุน

(๖) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกองทุนเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้จัดการจากบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีแต่ไม่เกินหกสิบห้าปี รวมทั้งสามารถปฏิบัติงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลา และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๙

(๒) เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

(๓) เป็นกรรมการผู้จัดการหรือลูกจ้างของบุคคลใด เว้นแต่เป็นกิจการของกองทุน

(๔) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับกองทุน หรือในกิจการที่กระทำให้แก่กองทุน ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม เว้นแต่คณะกรรมการมอบหมายให้เป็นกรรมการในบริษัทที่กองทุนเป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นคู่สัญญา

มาตรา ๓๑ คุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ วิธีการสรรหา การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และการทดลองปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้จัดการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการจ้างผู้จัดการให้ทำเป็นสัญญาจ้าง ซึ่งอย่างน้อยต้องมีข้อความระบุให้ผู้จัดการต้องผูกพันและปฏิบัติตามระเบียบตามวรรคหนึ่ง โดยให้มีอายุสัญญาจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาจ้างแล้ว คณะกรรมการจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

การทำสัญญาจ้างผู้จัดการ ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจทำสัญญาในนามของกองทุน

มาตรา ๓๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามสัญญาจ้าง ผู้จัดการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐

(๔) คณะกรรมการมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ โดยไม่นับรวมผู้จัดการ

(๕) ไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานสองปีติดต่อกัน

มาตรา ๓๓ ให้ผู้จัดการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบการบริหารกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ นโยบาย และมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๔ การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และการจ้างพนักงานและลูกจ้าง ให้คำนึงถึงหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินของกองทุน

มาตรา ๓๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้จัดการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ

ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนของกองทุน เพื่อการนี้ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ นิติกรรมใดที่ผู้จัดการหรือผู้ได้รับมอบอำนาจกระทำต่อบุคคลภายนอกที่จะต้องรายงานหรือขออนุมัติต่อคณะกรรมการก่อนกระทำการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่กระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบตามวรรคสอง ย่อมไม่ผูกพันกองทุน เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๓๖ การรักษาการแทนและการปฏิบัติการแทนผู้จัดการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้รักษาการแทนผู้จัดการมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้จัดการ

ในกรณีที่ผู้รักษาการแทนมอบหมายหรือมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติการแทน ให้ผู้ปฏิบัติการแทนมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ซึ่งมอบหมายหรือมอบอำนาจ

ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้จัดการเป็นกรรมการหรือให้มีหน้าที่หรืออำนาจอย่างใด ให้ผู้รักษาการแทนหรือผู้ปฏิบัติการแทนเป็นกรรมการหรือมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในการรักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๗ ประธานกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน และลูกจ้างที่มีหน้าที่และอำนาจในการบริหารงานในสำนักงานตามที่คณะกรรมการกำหนด ต้องไม่มีส่วนได้เสียในกิจการของกองทุน ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

ให้คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยว่าการกระทำใดของบุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำที่ถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการของกองทุน

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่กรณีบุคคลในครอบครัวของบุคคลตามวรรคหนึ่งตามที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งได้รับการช่วยเหลือหรือรับทุนจากกองทุนตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป

ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน และลูกจ้างตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓
การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๓๘ กองทุนต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการทางบัญชีและแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนโดยถูกต้อง

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๓๙ ให้กองทุนจัดทำรายงานการเงินเพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนเสนอผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ปีบัญชีของกองทุนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๐ การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๑ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้คณะกรรมการประกาศรายงานการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วและรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๒ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบภายในคณะหนึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบภายในเพื่อรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการ

คณะกรรมการตรวจสอบภายในประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงบประมาณคนหนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งคนหนึ่ง เป็นกรรมการ

ในการตรวจสอบภายใน ให้สำนักงานจัดให้มีผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการตรวจสอบภายในในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบภายในและค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๓ ให้กองทุนจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาเพื่อทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชี และเปิดเผยให้ประชาชนทราบในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทุนด้วย

หมวด ๔
การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

มาตรา ๔๔ ทุกสามปีอันถือว่าเป็นรอบการประเมิน ให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของกองทุน โดยก่อนครบกำหนดสามปีไม่น้อยกว่าหกเดือนให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอต่อคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน จากผู้ซึ่งมีความรู้ มีความสามารถและมีประสบการณ์ด้านการเงิน การศึกษา และการประเมินผล จำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน เพื่อทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกองทุน

(๒) รายงานข้อจำกัดหรืออุปสรรคของการดำเนินกิจการของกองทุน

(๓) ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

(๔) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการในทุกรอบการประเมิน

ให้คณะกรรมการประเมินผลรายงานผลการประเมินให้คณะรัฐมนตรีทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นรอบการประเมิน และเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ ให้แจ้งให้กองทุนทราบและให้กองทุนเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปทราบในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกองทุนด้วย

เมื่อคณะกรรมการประเมินผลได้ดำเนินการตามวรรคสองเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการประเมินผลพ้นจากหน้าที่

มาตรา ๔๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการประเมินผลมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนและประมาณการค่าใช้จ่ายซึ่งรวมถึงค่าตอบแทนในการประเมินผลการดำเนินงาน

(๒) มอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดแทน

(๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใดหรือให้ปฏิบัติการในเรื่องใดได้ตามที่เห็นสมควร

แผนและประมาณการค่าใช้จ่ายตาม (๑) ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยเบิกจ่ายงบประมาณจากกองทุน

หมวด ๕
การกำกับและดูแล

มาตรา ๔๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้กองทุนชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ หรือไม่สอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับกองทุน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนได้

ในกรณีที่กองทุนต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรี ให้กองทุนนำเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๗ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง และเงินงบประมาณของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนตามระเบียบกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

หนี้ตามวรรคหนึ่งไม่รวมถึงหนี้ของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพตามสัญญาเงินยืมเพื่อสนับสนุนภารกิจของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน ระหว่างกระทรวงการคลังกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เลขที่ ๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔ และสัญญาเงินยืมเพื่อสนับสนุนภารกิจของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน ระหว่างกระทรวงการคลังกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เลขที่ ๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ สำหรับหนี้ดังกล่าวที่เป็นภาระของสำนักงานกองทุนสนับสนุน

การสร้างเสริมสุขภาพ ให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจมีมติให้หนี้นั้นตกเป็นพับได้

มาตรา ๔๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ให้กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพโอนเงินงบประมาณประจำปี ๒๕๖๑ ที่ตั้งไว้ตามแผนงานและโครงการของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนที่คณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพให้ความเห็นชอบแล้วทั้งหมดให้แก่กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

มาตรา ๔๙ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ให้เจ้าหน้าที่และลูกจ้างซึ่งโอนมาตามมาตรา ๔๗ ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่ากับที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อน โดยให้เบิกจ่ายจากกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพจนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และเมื่อได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาแล้ว ให้กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษานำส่งเงินที่ได้เบิกจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวคืนให้แก่กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

การบรรจุและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และลูกจ้างตามวรรคหนึ่งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา จะกำหนดให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่เดิมไม่ได้

มาตรา ๕๐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา นายกรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมาปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาเป็นการชั่วคราวได้คราวละไม่เกินสี่ปี

ให้นับระยะเวลาที่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับคำสั่งให้มาปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เป็นระยะเวลาปฏิบัติราชการให้แก่ต้นสังกัดเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นให้แก่ผู้นั้น

ในระหว่างที่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษากำหนด

มาตรา ๕๑ ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ในการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๒) และ (๓) ให้คณะรัฐมนตรีรับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาตามประกาศ

สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ลงวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบด้วย และในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ให้คณะกรรมการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๓ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน และเมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นอันสิ้นผลบังคับ

มาตรา ๕๒ ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้จัดการสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชนของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ตามระเบียบกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพว่าด้วยการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้จัดการตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาจัดทำหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง และออกระเบียบตามมาตรา ๒๓ (๖) และ (๗) และมาตรา ๓๕ วรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๕๑

มาตรา ๕๔ เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา รอบการประเมินตามมาตรา ๔๔ ให้เริ่มนับปีถัดจากปีที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นปีที่หนึ่ง

มาตรา ๕๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและการบริหารงานบุคคลที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและการบริหารงานบุคคลที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพมาใช้บังคับแก่การใช้จ่ายเงินและการบริหารงานบุคคลของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕๔ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนหรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษี รวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์สินเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษี โดยให้กองทุนมีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ

พ.ศ. ๒๕๖๐

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐
เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เรือ” หมายความว่า เรือเดินทะเลใด ๆ รวมทั้งยานพาหนะทางทะเลแบบใด ๆ ซึ่งได้ต่อหรือดัดแปลงขึ้นเพื่อใช้บรรทุกน้ำมันในระวางอย่างสินค้า สำหรับเรือที่สามารถบรรทุกได้ทั้งน้ำมันและสินค้าอื่น ให้ถือว่าเป็นเรือตามความหมายนี้ต่อเมื่อเรือนั้นได้บรรทุกน้ำมันในระวางอย่างสินค้า และให้ถือว่าเป็นเรืออยู่ต่อไปในระหว่างการเดินทางภายหลังการบรรทุกน้ำมันจนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าไม่มีน้ำมันเหลืออยู่ในระวาง

“บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดา กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ไม่ว่าจะมีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ และให้หมายความรวมถึงรัฐและเขตการปกครองของรัฐนั้น

"เจ้าของเรือ" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้จดทะเบียนเป็นเจ้าของเรือหรือในกรณีที่ไม่มีการจดทะเบียนก็ให้หมายถึงบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของเรือตามความเป็นจริง ในกรณีที่รัฐถือกรรมสิทธิ์และดำเนินการโดยบริษัทที่ได้จดทะเบียนในรัฐนั้นในฐานะเป็นผู้ประกอบกิจการเดินเรือ คำว่า "เจ้าของเรือ" ให้หมายความถึงบริษัทดังกล่าว

"นายเรือ" หมายความว่า ผู้ควบคุมเรือ แต่ไม่รวมถึงผู้นำร่อง

"น้ำมัน" หมายความว่า น้ำมันแร่ไฮโดรคาร์บอนที่สลายตัวยาก เช่น น้ำมันดิบ น้ำมันเตา น้ำมันดีเซลหนัก น้ำมันหล่อลื่น ไม่ว่าจะบรรทุกบนเรืออย่างสินค้าหรือในถังน้ำมันเชื้อเพลิงของเรือดังกล่าว

"ความเสียหายจากมลพิษ" หมายความว่า

(๑) การสูญเสียหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นภายนอกตัวเรือจากการปนเปื้อนที่มีผลมาจากการรั่วไหลหรือปล่อยทิ้งน้ำมันจากเรือ ไม่ว่าการรั่วไหลหรือการปล่อยทิ้งดังกล่าวจะเกิดขึ้น ณ ที่ใด ทั้งนี้ รวมถึงค่าชดเชยความเสียหายของสิ่งแวดล้อมและการสูญเสียผลประโยชน์จากความเสียหายของสิ่งแวดล้อม

ค่าชดเชยความเสียหายของสิ่งแวดล้อมให้จำกัดเพียงค่าใช้จ่ายสำหรับมาตรการที่สมเหตุผลซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วหรือจะดำเนินการต่อไปเพื่อให้สิ่งแวดล้อมที่เสียไปคืนสู่สภาพเดิม

(๒) ค่าใช้จ่ายสำหรับมาตรการในการป้องกัน และการสูญเสียหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากมาตรการดังกล่าว

"มาตรการในการป้องกัน" หมายความว่า มาตรการที่สมเหตุผลซึ่งดำเนินการโดยบุคคลใด ๆ ภายหลังที่เกิดอุบัติการณ์ เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายจากมลพิษ

"อุบัติการณ์" หมายความว่า เหตุการณ์หรือเหตุการณ์ต่อเนื่องใด ๆ อันเป็นผลจากเหตุเดียวกันที่ก่อให้เกิดความเสียหายจากมลพิษ หรือก่อให้เกิดภัยคุกคามที่ร้ายแรงและชัดเจนอันจะนำไปสู่ความเสียหายจากมลพิษ

"หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน" หมายความว่า หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

"ภาคีแห่งอนุสัญญา" หมายความว่า ภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งสำหรับความเสียหายจากมลพิษของน้ำมัน ค.ศ. ๑๙๙๒ หรือภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศและพิธีสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดทางแพ่งสำหรับความเสียหายจากมลพิษของน้ำมันซึ่งประเทศไทยเข้าเป็นภาคี

"ศาล" หมายความว่า ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับกับ

(๑) ความเสียหายจากมลพิษที่เกิดขึ้น

(ก) ในราชอาณาจักรไทยซึ่งรวมถึงทะเลอาณาเขต

(ข) ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของราชอาณาจักรไทย

(๒) ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้มาตรการในการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายในพื้นที่ตาม (๑) ทั้งนี้ ไม่ว่าจะได้ดำเนินมาตรการนั้น ณ ที่ใด

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับเรือรบ หรือเรืออื่นใดซึ่งรัฐถือกรรมสิทธิ์หรือดำเนินการในกิจการของรัฐซึ่งมิได้มีวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับกับเรือที่รัฐภาคีแห่งอนุสัญญาถือกรรมสิทธิ์ซึ่งใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์ด้วย โดยรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาจะยกข้อต่อสู้เกี่ยวกับความคุ้มกันอย่างใดของรัฐขึ้นต่อสู้ในศาลไม่ได้

หมวด ๒
ความรับผิด

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของเรือในขณะเกิดอุบัติการณ์หรือในขณะเกิดเหตุการณ์ครั้งแรกในกรณีที่อุบัติการณ์ประกอบด้วยเหตุการณ์ต่อเนื่องต้องรับผิดต่อความเสียหายจากมลพิษอันเป็นผลของอุบัติการณ์ดังกล่าว

มาตรา ๘ ในกรณีที่เรือตั้งแต่สองลำขึ้นไปเกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติการณ์ใด ๆ ซึ่งเป็นผลให้เกิดความเสียหายจากมลพิษ และไม่อาจแบ่งแยกได้ว่าความเสียหายส่วนใดเกิดจากเรือลำใด เจ้าของเรือทุกลำจะต้องรับผิดร่วมกันและแทนกันต่อความเสียหายทั้งหมดที่เกิดขึ้นนั้น เว้นแต่จะเป็นกรณีที่สามารถหลุดพ้นความรับผิดได้ตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐

มาตรา ๙ เจ้าของเรือไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายจากมลพิษหากพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้น

(๑) เป็นผลมาจากสงคราม การกระทำอันเป็นปฏิปักษ์ สงครามกลางเมือง การจลาจล หรือปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงและป้องกันได้

(๒) เกิดขึ้นทั้งหมดจากบุคคลที่สามซึ่งได้กระทำหรืองดเว้นกระทำโดยจงใจที่จะทำให้เกิดความเสียหายนั้น

(๓) เกิดขึ้นทั้งหมดจากความประมาทเลินเล่อหรือการกระทำโดยมิชอบของรัฐหรือหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ดูแลหรือบำรุงรักษาประภาคารหรือเครื่องช่วยการเดินเรืออื่น ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

มาตรา ๑๐ เจ้าของเรืออาจหลุดพ้นจากความรับผิดทั้งหมดหรือบางส่วนได้ หากพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายจากมลพิษไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นผลจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำไม่ว่าโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของบุคคลผู้ได้รับความเสียหายนั้น

มาตรา ๑๑ ห้ามเรียกร้องเอาค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายจากมลพิษจากเจ้าของเรือนอกเหนือจากที่ได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ห้ามเรียกร้องเอาค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายจากมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นจาก

(๑) ลูกจ้าง ตัวแทนเจ้าของเรือ หรือคนประจำเรือ

(๒) ผู้นำร่องหรือบุคคลอื่นใดซึ่งมิใช่คนประจำเรือแต่ทำงานให้บริการแก่เรือ

(๓) ผู้เช่าเรือ

(๔) ผู้จัดการเรือหรือผู้ประกอบกิจการเดินเรือ

(๕) บุคคลใด ๆ ซึ่งดำเนินการช่วยเหลือกู้ภัยทางทะเลโดยความยินยอมของเจ้าของเรือหรือภายใต้คำสั่งของหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจ

(๖) บุคคลใด ๆ ซึ่งดำเนินมาตรการในการป้องกัน

(๗) ลูกจ้างหรือตัวแทนของบุคคลดังระบุใน (๓) (๔) (๕) และ (๖)

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับในกรณีที่ความเสียหายจากมลพิษนั้นเกิดขึ้นจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำโดยส่วนตนของบุคคลดังกล่าว ซึ่งได้กระทำโดยจงใจหรือละเลยไม่เอาใจใส่ทั้งที่รู้ว่าความเสียหายจากมลพิษนั้นอาจเกิดขึ้นได้

บทบัญญัติในมาตรานี้ไม่กระทบถึงสิทธิไล่เบี้ยใด ๆ ของเจ้าของเรือที่มีต่อบุคคลตามวรรคสองและบุคคลที่สาม

มาตรา ๑๒ เจ้าของเรือมีสิทธิจะจำกัดความรับผิดของตนภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้สำหรับอุบัติการณ์ครั้งหนึ่ง ๆ ได้ไม่เกินจำนวน ดังต่อไปนี้

(๑) ๔.๕๑ ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน สำหรับเรือที่มีขนาดไม่เกิน ๕,๐๐๐ ตันกรอส

(๒) ๔.๕๑ ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน สำหรับเรือที่มีขนาดเกินกว่า ๕,๐๐๐ ตันกรอส และให้คิดเพิ่มอีกตันกรอสละ ๖๓๑ หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน สำหรับขนาดส่วนที่เพิ่มขึ้นจาก ๕,๐๐๐ ตันกรอส แต่จำนวนรวมของความรับผิดทั้งหมดจะต้องไม่เกิน ๘๙.๗๗ ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน

การจำกัดความรับผิดนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามอนุสัญญาหรือพิธีสารที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์แก่การคำนวณความรับผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) การแปลงหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินให้เป็นเงินสกุลบาท ให้คำนวณตามอัตราแลกเปลี่ยนที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศกำหนดในวันที่ได้มีการวางหลักประกันตามมาตรา ๒๑

(๒) ขนาดของเรือให้ใช้ตันกรอสซึ่งคำนวณได้จากกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการวัดขนาดตันของเรือตามภาคผนวก ๑ แห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการวัดขนาดตันของเรือ ค.ศ. ๑๙๖๙

มาตรา ๑๔ เจ้าของเรือไม่อาจจำกัดความรับผิดของตนตามมาตรา ๑๒ ได้ หากมีการพิสูจน์ได้ว่า ความเสียหายจากมลพิษนั้นเกิดขึ้นจากการกระทำหรืองดเว้นการกระทำโดยส่วนตนของเจ้าของเรือ ซึ่งได้กระทำโดยจงใจหรือละเลยไม่เอาใจใส่ทั้งที่รู้ว่าความเสียหายจากมลพิษนั้นอาจเกิดขึ้นได้

หมวด ๓
การประกันภัยหรือหลักประกันทางการเงิน

มาตรา ๑๕ เรือไทยซึ่งได้บรรทุกน้ำมันในระวางอย่างสินค้าเกินกว่า ๒,๐๐๐ ตัน ขึ้นไป ต้องมีใบรับรองที่ออกตามความในมาตรา ๑๖ ที่แสดงถึงการจัดหาประกันภัยหรือหลักประกันทางการเงินอื่นใดตามจำนวนไม่น้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ เพื่อให้เพียงพอต่อความรับผิดสำหรับความเสียหายจากมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้

การจัดหาประกันภัยหรือหลักประกันทางการเงินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ให้กรมเจ้าท่ามีอำนาจออกใบรับรองให้แก่เรือที่จดทะเบียนเป็นเรือไทย ใบรับรองนั้นอย่างน้อยต้องมีข้อความ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อเรือและเมืองท่าที่ขึ้นทะเบียน

(๒) ชื่อและสถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของเจ้าของเรือ

(๓) ประเภทของหลักประกันทวงการเงินและระยะเวลาของหลักประกันทางการเงิน

(๔) ชื่อและสถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของผู้รับประกันภัย หรือบุคคลอื่นใดที่ได้ให้หลักประกันทางการเงิน และในกรณีที่เห็นสมควรอาจระบุสำนักงานสาขาของผู้รับประกันภัยหรือผู้ให้หลักประกันทางการเงินที่ออกเอกสารการรับประกันภัยหรือให้หลักประกันทางการเงิน แล้วแต่กรณี

(๕) อายุของใบรับรองซึ่งจะต้องมีอายุไม่เกินกว่าระยะเวลาของการประกันภัยหรือหลักประกันทางการเงิน

ใบรับรองให้ทำขึ้นเป็นภาษาไทย และให้มีคำแปลภาษาอังกฤษกำกับไว้ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอใบรับรอง การออกใบรับรอง ตลอดจนการสิ้นผลของใบรับรอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๗ เรือต่างประเทศซึ่งมิได้จดทะเบียนในรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาอาจขอใบรับรองจากกรมเจ้าท่าได้ โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ให้เก็บใบรับรองไว้บนเรือ และให้กรมเจ้าท่าเก็บสำเนาใบรับรองทั้งของเรือไทยและเรือต่างประเทศซึ่งมิได้จดทะเบียนในรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาซึ่งกรมเจ้าท่าออกใบรับรองให้

มาตรา ๑๙ เรือต่างประเทศไม่ว่าจะจดทะเบียนในรัฐใดซึ่งได้บรรทุกน้ำมันในระวางอย่างสินค้าเกินกว่า ๒,๐๐๐ ตัน ขึ้นไป และไม่มีใบรับรองของกรมเจ้าท่าตามมาตรา ๑๗ เมื่อเรือนั้น ได้ผ่านหรือเข้าออกทะเลอาณาเขตของราชอาณาจักรไทย ต้องมีใบรับรองซึ่งออกโดยหน่วยงานที่มีอำนาจของรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาสำหรับเรือที่จดทะเบียนในรัฐนั้นหรือที่จดทะเบียนในรัฐอื่น และมีสาระในทำนองเดียวกับที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖

ในกรณีที่กรมเจ้าท่ามีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้รับประกันภัยหรือผู้ให้หลักประกันทางการเงินตามที่ระบุในใบรับรองไม่มีความสามารถที่จะชดใช้สำหรับความเสียหายจากมลพิษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้กรมเจ้าท่าหารือไปยังหน่วยงานที่ออกใบรับรองในรัฐนั้นเพื่อพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมโดยเร็ว

มาตรา ๒๐ ในกรณีของเรือที่รัฐภาคีแห่งอนุสัญญาถือกรรมสิทธิ์ซึ่งใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงพาณิชย์ได้ผ่านหรือเข้าออกทะเลอาณาเขตของราชอาณาจักรไทย และเรือดังกล่าวไม่มีการประกันภัยหรือหลักประกันทางการเงินอื่นใด เรือลำดังกล่าวจะต้องมีใบรับรองซึ่งออกโดยหน่วยงานที่มีอำนาจในรัฐที่เรือลำนั้นจดทะเบียนและมีข้อความระบุว่ารัฐภาคีแห่งอนุสัญญานั้นถือกรรมสิทธิ์เรือลำนั้นและความรับผิดที่มีต่อเรือลำนั้นครอบคลุมขอบเขตความรับผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ และใบรับรองเช่นว่านั้นพึงมีรูปแบบและข้อความตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

หมวด ๔
การวางหลักประกัน

มาตรา ๒๑ เจ้าของเรือจะมีสิทธิจำกัดความรับผิดได้ต่อเมื่อภายหลังจากที่ได้เกิดอุบัติการณ์ขึ้นแล้ว เจ้าของเรือได้วางหลักประกันตามจำนวนความรับผิดที่กำหนดตามมาตรา ๑๒ ทั้งหมดต่อศาล

การวางหลักประกันตามวรรคหนึ่งจะวางเป็นเงินสดหรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารหรือหลักประกันอื่นใดอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน ตามที่ศาลเห็นสมควร ทั้งนี้ ในกรณีของหลักประกันนั้น จะต้องเป็นหลักประกันที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินเพื่อชำระให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการวางหลักประกันให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อกำหนดของศาล

มาตรา ๒๒ ผู้รับประกันภัยหรือบุคคลอื่นใดที่ได้ให้หลักประกันแก่เจ้าของเรือมีสิทธิที่จะวางหลักประกันภายใต้หลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๑ โดยให้มีผลเช่นเดียวกับเจ้าของเรือเป็นผู้วางหลักประกันนั้นเอง หลักประกันนั้นอาจวางได้แม้ว่าเจ้าของเรือไม่มีสิทธิจะจำกัดความรับผิดของตนได้ตามมาตรา ๑๔ แต่การวางหลักประกันนั้นไม่มีผลเป็นการกระทบกระเทือนต่อสิทธิของผู้เรียกร้องใด ๆ ที่มีต่อเจ้าของเรือ

มาตรา ๒๓ ภายหลังอุบัติการณ์ เมื่อเจ้าของเรือซึ่งมีสิทธิจะจำกัดความรับผิดตามพระราชบัญญัตินี้ได้วางหลักประกันตามมาตรา ๒๑ หรือผู้รับประกันภัยหรือบุคคลอื่นได้วางหลักประกันตามมาตรา ๒๒ แล้ว

(๑) ห้ามผู้มีสิทธิเรียกร้องเพื่อความเสียหายจากมลพิษซึ่งเกิดจากอุบัติการณ์นั้นใช้สิทธิเรียกร้องต่อทรัพย์สินอื่นของเจ้าของเรือ

(๒) ให้สั่งปล่อยเรือหรือทรัพย์สินอื่นของเจ้าของเรือที่ได้ถูกกักหรือยึดไว้อันสืบเนื่องมาจากสิทธิเรียกร้องเพื่อความเสียหายจากมลพิษซึ่งเกิดจากอุบัติการณ์นั้น และให้สั่งถอนการยึดหรืออายัดประกันหรือหลักประกันอื่นใดที่ได้ให้ไว้เพื่อมิให้มีการกักหรือยึดเช่นว่านั้นด้วย

มาตรา ๒๔ ให้นำเงินจากหลักประกันตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ มาชำระให้แก่บรรดาผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายจากมลพิษตามส่วนแห่งสิทธิที่ได้พิสูจน์ในศาลแล้ว

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่เจ้าของเรือได้กระทำการโดยสมัครใจและตามสมควร ซึ่งก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายหรือมีการเสียสละทรัพย์สิน เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายจากมลพิษที่เกิดขึ้น ให้ผู้นั้นมีสิทธิเรียกร้องค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหรือมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้เสียสละไปในลำดับเดียวกับสิทธิเรียกร้องอื่นจากหลักประกัน

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ยังไม่มีการชำระเงินจากหลักประกันตามมาตรา ๒๔ ถ้าเจ้าของเรือ ลูกจ้างหรือตัวแทน หรือบุคคลที่รับประกันภัยหรือให้หลักประกันทางการเงินอื่นใดเพื่อประโยชน์แก่เจ้าของเรือ ได้ชำระค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายจากมลพิษนั้นแล้ว บุคคลดังกล่าวย่อมเข้ารับช่วงสิทธิต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ของบุคคลที่ได้รับค่าสินไหมทดแทนไปแล้วนั้นเท่ากับจำนวนที่ตนได้จ่ายไป

มาตรา ๒๗ ภายใต้บังคับแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการรับช่วงสิทธิ บุคคลอื่นนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๖ อาจใช้สิทธิในการรับช่วงสิทธิตามมาตราดังกล่าวตามจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ตนได้จ่ายไป

มาตรา ๒๘ ถ้าเจ้าของเรือหรือบุคคลอื่นใดแสดงให้เห็นได้ว่าตนอาจถูกบังคับในภายหลังให้ต้องชำระค่าสินไหมทดแทนทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งตนสามารถรับช่วงสิทธิได้ตามมาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๒๗ และบุคคลดังกล่าวได้ชำระค่าสินไหมทดแทนนั้นก่อนการชำระเงินจากหลักประกันตามมาตรา ๒๔ จะแล้วเสร็จ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้กันเงินจำนวนหนึ่งที่เพียงพอเพื่อให้บุคคลนั้นสามารถใช้สิทธิเรียกร้องเอาจากเงินจำนวนดังกล่าวได้

หมวด ๕
การดำเนินคดีและอายุความ

มาตรา ๒๙ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายจากมลพิษอาจเรียกร้องได้โดยตรงจากผู้รับประกันภัยหรือผู้ให้หลักประกันทางการเงินเพื่อความรับผิดสำหรับความเสียหายจากมลพิษของเจ้าของเรือ

ผู้รับประกันภัยหรือผู้ให้หลักประกันทางการเงินตามวรรคหนึ่งซึ่งตกเป็นจำเลยอาจยกข้อต่อสู้ในเรื่องดังต่อไปนี้ได้

(๑) การจำกัดความรับผิดตามที่ระบุในมาตรา ๑๒ แม้ว่าเจ้าของเรือจะไม่มีสิทธิจำกัดความรับผิดของตนตามมาตรา ๑๔

(๒) ข้อต่อสู้ซึ่งเจ้าของเรืออาจยกขึ้นอ้างได้ ยกเว้นกรณีการล้มละลายหรือการเลิกกิจการของเจ้าของเรือ

(๓) การจงใจก่อให้เกิดความเสียหายของเจ้าของเรือเองอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายจากมลพิษนั้นขึ้น

จำเลยไม่อาจยกข้อต่อสู้อื่นที่ตนมีต่อเจ้าของเรือขึ้นต่อสู้กับผู้มีสิทธิเรียกร้องเพื่อความเสียหายจากมลพิษ

มาตรา ๓๐ จำนวนเงินที่เอาประกันภัยไว้หรือที่ระบุในหลักประกันทางการเงินให้ใช้เป็นค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น

มาตรา ๓๑ ให้พนักงานอัยการมีอำนาจดำเนินการทั้งปวงเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายจากมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ในฐานะผู้เสียหายแทนรัฐหรือในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากเอกชนซึ่งได้รับความเสียหาย ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิที่เอกชนจะฟ้องคดีด้วยตนเอง

ในการดำเนินคดีของพนักงานอัยการตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง แต่ไม่รวมถึงความรับผิดในค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นที่สุด

ในกรณีที่ได้รับมอบอำนาจจากเอกชนซึ่งได้รับความเสียหายตามวรรคหนึ่ง พนักงานอัยการอาจมอบหมายให้กรมเจ้าท่า กรมควบคุมมลพิษ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน ประเมินค่าสินไหมทดแทนต่อความเสียหายจากมลพิษ หรือดำเนินการอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๓๒ จำเลยตามมาตรา ๒๙ อาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องเพื่อให้ศาลออกหมายเรียกเจ้าของเรือให้เข้ามาในคดีก็ได้

มาตรา ๓๓ สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้เป็นอันขาดอายุความเมื่อพ้นสามปีนับแต่วันที่ความเสียหายจากมลพิษได้เกิดขึ้น หรือเมื่อพ้นหกปีนับแต่วันที่อุบัติการณ์ได้เกิดขึ้นหรือวันที่เหตุการณ์ครั้งแรกได้เกิดขึ้นในกรณีที่อุบัติการณ์ประกอบด้วยเหตุการณ์ต่อเนื่อง

หมวด ๖
เขตอำนาจศาล

มาตรา ๓๔ ให้ศาลมีเขตอำนาจเหนือคดีฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายจากมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องมีการส่งหมายเรียกให้แก่จำเลยโดยชอบและให้โอกาสตามสมควรสำหรับการต่อสู้คดี ทั้งนี้ อธิบดีผู้พิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางโดยอนุมัติประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนพิจารณาก็ได้

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่เจ้าของเรือได้วางหลักประกันการจำกัดความรับผิดตามมาตรา ๒๑ ไว้ต่อศาล ให้ศาลมีอำนาจในการแบ่งและจัดสรรหลักประกันให้แก่ผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๒๔ ทั้งนี้ ศาลจะออกข้อกำหนดใด ๆ เพื่อประโยชน์สำหรับการดำเนินการดังกล่าวก็ได้

มาตรา ๓๖ คำพิพากษาถึงที่สุดเกี่ยวกับความเสียหายจากมลพิษของศาลต่างประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญา ให้ใช้บังคับในประเทศไทยได้ เว้นแต่

(๑) คำพิพากษานั้นได้มาโดยกลฉ้อฉล

(๒) จำเลยมิได้รับหมายเรียกโดยชอบและไม่มีโอกาสตามสมควรในการต่อสู้คดี

(๓) คำพิพากษานั้นขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

กำหนดเวลา เงื่อนไข และวิธีการในการขอให้ศาลบังคับตามคำพิพากษาของศาลต่างประเทศตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของศาล

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๗ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๐ นายเรือและเจ้าของเรือต้องระวางโทษปรับรายละไม่เกินสองล้านบาท และให้พนักงานเจ้าหน้าที่กักเรือที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนั้นไว้จนกว่าจะได้มีการจัดให้มีใบรับรองตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๐ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๘ นายเรือลำใดไม่อาจแสดงใบรับรองตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา ๓๙ เมื่อเจ้าของเรือหรือนายเรือได้ชำระค่าปรับในอัตราอย่างสูงสำหรับความผิดตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การขนส่งน้ำมันส่วนใหญ่จะขนส่งทางเรือเดินทะเลเป็นหลัก เรือบรรทุกน้ำมันเหล่านี้ได้ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสภาพแวดล้อมเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการปล่อยทิ้งน้ำมันลงในทะเล การรั่วไหลของน้ำมัน หรือการประสบอุบัติภัยของเรือบรรทุกน้ำมันแล้วก่อให้เกิดความเสียหาย มลพิษน้ำมันเหล่านี้ไม่เพียงก่อความเสียหายในบริเวณที่เกิดเหตุเท่านั้น แต่ยังอาจขยายไปสู่รัฐอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงด้วย องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization) จึงได้จัดทำอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งสำหรับความเสียหายจากมลพิษของน้ำมัน ค.ศ. ๑๙๙๒ (International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage, 1992) ขึ้น เพื่อให้มีการชดใช้ความเสียหายจากมลพิษน้ำมัน โดยกำหนดให้เจ้าของเรือต้องรับผิดอย่างเคร่งครัดและต้องเอาประกันภัยหรือจัดหาหลักประกันทางการเงินอื่นใดเพื่อชดใช้ความเสียหายและประเทศไทยจะเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าว จึงสมควรมีกฎหมายที่มีมาตรการเกี่ยวกับความรับผิดทางแพ่งต่อความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือให้สอดคล้องกับอนุสัญญานั้นด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖/๑) และ (๖/๒) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

"(๖/๑) รับประกันความเสี่ยงในการได้รับชำระเงินจากการขายสินค้าหรือบริการแก่ผู้ส่งออก

(๖/๒) รับประกันความเสี่ยงในการที่ธนาคารของผู้ส่งออกหรือธนาคารของผู้ลงทุนถูกเรียกให้ชำระเงินตามหนังสือค้ำประกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๗) รับประกันความเสี่ยงในการลงทุนในต่างประเทศของผู้ลงทุนตาม (๒) ของบทนิยามคำว่า "ผู้ลงทุน" ในมาตรา ๓ เฉพาะความเสี่ยงทางการเมือง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง"

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๗/๑) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

"(๗/๑) รับประกันความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคารของผู้ลงทุนเฉพาะความเสี่ยงทางการเมือง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง"

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

"การรับประกันความเสี่ยงตาม (๖) (๖/๑) (๖/๒) (๗) และ (๗/๑) ให้รวมถึงการรับประกันภัยต่อด้วย"

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย" ประกอบด้วย อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ อธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และผู้จัดการ เป็นกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี โดยในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนอย่างน้อยสามคน"

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ธนาคารได้รับความเสียหายจากการดำเนินธุรกิจการรับประกันความเสี่ยงตามอำนาจในมาตรา ๘ (๖) (๖/๑) (๖/๒) (๗) หรือ (๗/๑) อันอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินกิจการของธนาคารหรือมีผลทำให้ธนาคารไม่สามารถดำรงเงินกองทุนตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๒ ได้ ให้กระทรวงการคลังจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือเงินอื่นเพื่อชดเชยภาระดังกล่าวหรือเพื่อเพิ่มทุน"

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"การคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยเพื่อทราบยอดรวมของเงินกู้ตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ"

มาตรา ๑๐ ให้กรรมการอื่นในคณะกรรมการธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการในคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะครบวาระการดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ มีบทบัญญัติบางประการซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเพื่อขยายขอบอำนาจในการกระทำกิจการของธนาคารในส่วนที่เกี่ยวกับการรับประกันความเสี่ยงเพื่อให้ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยสามารถส่งเสริมและสนับสนุนผู้ส่งออกและผู้ลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๓) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๕๗/๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลบังคับใช้ต่อไป ลงวันที่ ๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย

“ผู้ตรวจการเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด” หมายความว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ประธานกรรมการและกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“วันเลือกตั้ง” หมายความว่า วันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดให้เป็นวันเลือกตั้ง

“การเลือกตั้ง” หมายความว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“เขตเลือกตั้ง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดเป็นเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

“หน่วยเลือกตั้ง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดให้ทำการออกเสียงลงคะแนน

“ที่เลือกตั้ง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการออกเสียงลงคะแนน และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่เลือกตั้งด้วย

“จังหวัด” หมายความรวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย

“อำเภอ” หมายความรวมถึงเขตด้วย

“ตำบล” หมายความรวมถึงแขวงด้วย

“ศาลากลางจังหวัด” หมายความรวมถึงศาลาว่าการกรุงเทพมหานครด้วย

“ที่ว่าการอำเภอ” หมายความรวมถึงสำนักงานเขตด้วย

“เทศบาล” หมายความรวมถึงเมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษด้วย

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ให้คณะกรรมการกำหนดโดยทำเป็นระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใดมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย

มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอื่นใดที่จำเป็นได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งหรือที่มิได้มีบัญญัติไว้แล้วเป็นการเฉพาะในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในระหว่างเวลานับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งใช้บังคับจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้ง หากมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องมีการประชุมคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยกรรมการแต่ละคนอาจอยู่ ณ สถานที่แตกต่างกันได้ และให้เลขาธิการดำเนินการบันทึกเสียงและภาพเก็บไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๘ การพิจารณาและมีคำวินิจฉัยของศาลฎีกาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งต้องกำหนดให้การพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม ในการนี้ อาจกำหนดให้ศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้รับคำร้องแทนเพื่อจัดส่งให้ศาลฎีกาวินิจฉัย หรืออาจให้ศาลชั้นต้นดังกล่าวเป็นผู้ไต่สวนพยานหลักฐานหรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นแทนศาลฎีกาก็ได้

การปฏิบัติหน้าที่ของศาลฎีกาเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้พิพากษาซึ่งร่วมประชุมใหญ่ศาลฎีกา องค์คณะผู้พิพากษา ตลอดจนบุคคลซึ่งองค์คณะผู้พิพากษามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทน แล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๙ ในการจัดให้มีการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนให้สภาองค์กรชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน ชุมชน รวมตลอดทั้งประชาชนทั่วไป ให้มีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลต่อคณะกรรมการ เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

การส่งเสริม สนับสนุน และการแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยอย่างน้อยต้องมีมาตรการคุ้มครองมิให้เกิดอันตรายแก่ผู้แจ้งเบาะแสหรือข้อมูล รวมตลอดทั้งมาตรการรักษาความลับของผู้แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลด้วย

เบาะแสหรือข้อมูลที่องค์กร ชุมชน หรือบุคคลตามวรรคหนึ่งแจ้งต่อคณะกรรมการ จะนำไปเป็นเหตุในการดำเนินคดีแก่ผู้แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลนั้นในทางใดมิได้ เว้นแต่เป็นเบาะแสหรือข้อมูลที่ผู้แจ้งรู้อยู่แล้วว่าเป็นเท็จ

มาตรา ๑๐ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๑๑ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งทั่วไปขึ้นใช้บังคับ ให้คณะกรรมการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสามร้อยห้าสิบคน

(๒) ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองรวมจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๑๒ ภายในห้าวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งทั่วไปใช้บังคับ ให้คณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดวันเลือกตั้ง

(๒) กำหนดวันรับสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยเริ่มรับสมัครไม่เกินยี่สิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งทั่วไปใช้บังคับ และต้องกำหนดวันรับสมัครไม่น้อยกว่าห้าวัน

(๓) จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่แต่ละจังหวัดจะพึงมีและจำนวนเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัด ซึ่งต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับอำเภอหรือเขตพื้นที่ที่อยู่ในเขตเลือกตั้ง

(๔) กำหนดสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ

ในกรณีที่มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้นำความใน (๑) และ (๒) มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ในการเลือกตั้งทั่วไป ให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เกินสามรายชื่อต่อคณะกรรมการก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง และให้คณะกรรมการประกาศรายชื่อบุคคลดังกล่าวพร้อมกับชื่อของพรรคการเมืองนั้นให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

เมื่อพรรคการเมืองแจ้งรายชื่อบุคคลใดตามวรรคหนึ่งแล้ว บุคคลนั้นหรือพรรคการเมืองนั้นจะถอนรายชื่อหรือเปลี่ยนแปลงรายชื่อบุคคลนั้นได้เฉพาะกรณีบุคคลนั้นตายหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม และต้องกระทำก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง

การคัดเลือกรายชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

พรรคการเมืองจะไม่เสนอรายชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๑๔ การเสนอรายชื่อบุคคลตามมาตรา ๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีหนังสือยินยอมของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อ โดยมีรายละเอียดตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นรัฐมนตรีตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และไม่เคยทำหนังสือยินยอมตาม (๑) ให้พรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้งคราวนั้น

การเสนอชื่อบุคคลใดที่มิได้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าไม่มีการเสนอชื่อบุคคลนั้น

มาตรา ๑๕ กรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปพร้อมกันทั่วราชอาณาจักรตามวันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๒ (๑) อันมิใช่เป็นกรณีตามมาตรา ๑๐๒ และคณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ว่าการดำเนินการเลือกตั้งต่อไปตามกำหนดวันเดิมจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมหรือเรียบร้อย คณะกรรมการจะประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง

ในกรณีที่มีเหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน คณะกรรมการจะสั่งยกเลิกการเลือกตั้ง และประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการนับอายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและอายุของผู้สมัคร ให้นับถึงวันเลือกตั้งที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๒ (๑)

มาตรา ๑๖ ในการเลือกตั้งทั่วไปหรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หากคณะกรรมการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกประกาศกำหนดวันเลือกตั้งและให้ย่นหรือขยายระยะเวลาหรืองดเว้นการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เฉพาะในการเลือกตั้งนั้น เพื่อให้เหมาะสมและจำเป็นแก่การดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยรวดเร็ว สุจริตและเที่ยงธรรมได้

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งใหม่ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้สมัครเดิมที่มีคุณสมบัติครบถ้วนและไม่มีลักษณะต้องห้ามยังคงเป็นผู้สมัครในการเลือกตั้งที่จะจัดขึ้นใหม่โดยไม่ต้องรับสมัครใหม่ เว้นแต่จะไม่มีผู้สมัครเดิมเหลืออยู่

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น การฟ้องคดีหรือการยื่นคำร้องเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการในการจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งอันมิใช่เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นต่อศาลปกครองสูงสุดภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีเหตุที่จะฟ้องคดีหรือยื่นคำร้อง แต่มิให้นำมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ

การพิจารณาคดีและการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาซึ่งต้องกำหนดให้การพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดไม่กระทบถึงการดำเนินการเลือกตั้งหรือการกระทำอื่นใดที่ได้ดำเนินการไปก่อนศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การปฏิบัติหน้าที่ของศาลปกครองสูงสุดเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ตุลาการซึ่งร่วมประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด องค์คณะตุลาการ ตลอดจนบุคคลซึ่งองค์คณะตุลาการมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทน แล้วแต่กรณีตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองกำหนด

การพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดตามมาตรานี้ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และในกรณีที่ศาลปกครองสูงสุดยังไม่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้การพิจารณาเป็นอันยุติและให้ดำเนินการไปตามคำสั่งของคณะกรรมการ

หมวด ๒
เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๘ ในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหนึ่งคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และดำเนินกิจการที่จำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหน่วยเลือกตั้ง ที่เลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเพิ่มชื่อ และการถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง รวมทั้งมีหน้าที่กำกับดูแลการออกเสียงลงคะแนน การนับคะแนน และการประกาศผลการนับคะแนน

การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใด เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งได้ตามสมควร

การใดที่เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการจะออกระเบียบให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมีอำนาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลตามวรรคสามทำหน้าที่แทนก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น การดำเนินการ การแจ้ง หรือการยื่นที่กระทำต่อผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการ แจ้ง หรือได้ยื่นต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแล้ว

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งห้าคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนในที่เลือกตั้งและนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งแต่ละแห่ง ในกรณีที่หน่วยเลือกตั้งใดมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกินแปดร้อยคนอาจแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพิ่มได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างน้อยหนึ่งคน ซึ่งแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

การแต่งตั้งและการฝึกอบรมคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยในการฝึกอบรมจะดำเนินการฝึกอบรมผู้มีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งเพื่อสำรองไว้มากกว่าจำนวนที่ต้องใช้จริงแต่ไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ตรวจการเลือกตั้งพบเห็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยผู้ใดกระทำผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกระทำการใดอันอาจเป็นเหตุให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้รายงานคณะกรรมการหรือกรรมการโดยทันที และให้คณะกรรมการหรือกรรมการมีอำนาจสั่งเปลี่ยนกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้ตามที่เห็นสมควร ในกรณีที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีอำนาจแจ้งเตือนให้ปฏิบัติให้ถูกต้องได้ ถ้าไม่มีการดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามที่แจ้งเตือน ให้รายงานให้คณะกรรมการหรือกรรมการทราบโดยเร็ว

ในกรณีที่กรรมการเป็นผู้พบเห็นการกระทำตามวรรคสาม ให้กรรมการมีอำนาจสั่งเปลี่ยนกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ในกรณีที่เห็นว่าการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีอำนาจสั่งให้ระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือสั่งให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร ถ้าเป็นการกระทำของบุคคลซึ่งมิใช่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีอำนาจสั่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ หรือสั่งให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดบันทึกพฤติกรรมแห่งการกระทำและรวบรวมพยานหลักฐานไว้เพื่อดำเนินการต่อไปได้ตามที่จำเป็น หรือในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จะสั่งให้ระงับหรือยับยั้งการดำเนินการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วยหรือทุกหน่วยในเขตเลือกตั้งที่พบเห็นการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำนั้นก็ได้ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐ ก่อนวันเลือกตั้ง หากกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมีไม่ครบจำนวนไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้ครบจำนวน

มาตรา ๒๑ ในวันเลือกตั้ง ถ้าถึงเวลาเปิดการออกเสียงลงคะแนนแล้วมีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบจำนวน แต่มาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ได้รับแต่งตั้ง ให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่มาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ได้ และให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่มาปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง เพื่อแต่งตั้งบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพิ่มเติมให้ครบจำนวนก่อนการนับคะแนน

ในกรณีที่กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่มาปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อแต่งตั้งบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้ครบจำนวนโดยเร็ว

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่เลย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งนั้น

การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งผู้ใดขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ หรือละทิ้งหน้าที่ หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ ให้กรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง หลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอื่นใดอันเป็นการขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการ หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมาย

ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการ หรือปฏิบัติตามคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หากได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(๑) กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

(๒) เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

สำหรับบุคคลตาม (๒) ให้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจนสิ้นสุดแห่งการงานในหน้าที่

มาตรา ๒๕ ค่าตอบแทนของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๓
การจัดการเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๑
จำนวนสมาชิก เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง

มาตรา ๒๖ การกำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะพึงมี และการแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้จำนวนราษฎรทั้งประเทศตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง เฉลี่ยด้วยจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามร้อยห้าสิบคน จำนวนที่ได้รับให้ถือว่าเป็นจำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน

(๒) จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนตาม (๑) ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นได้หนึ่งคน โดยให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

(๓) จังหวัดใดมีราษฎรเกินจำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนทุกจำนวนราษฎรที่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน

(๔) เมื่อได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดตาม (๒) และ (๓) แล้ว ถ้าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยังไม่ครบสามร้อยห้าสิบคน จังหวัดใดมีเศษที่เหลือจากการคำนวณ

ตาม (๓) มากที่สุด ให้จังหวัดนั้นมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน และให้เพิ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวิธีการดังกล่าวแก่จังหวัดที่มีเศษที่เหลือจากการคำนวณนั้นในลำดับรองลงมาตามลำดับจนครบจำนวนสามร้อยห้าสิบคน

(๕) จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินหนึ่งคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้งเท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมี โดยต้องแบ่งพื้นที่ของเขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกันและต้องจัดให้มีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งไว้ทุกจังหวัด เพื่อให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้าซึ่งจะต้องกำหนดตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ และต้องแบ่งพื้นที่ของเขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกันและต้องจัดให้มีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งใกล้เคียงกัน โดยถือเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้รวมอำเภอต่าง ๆ เป็นเขตเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงพื้นที่ที่ติดต่อใกล้ชิดกัน ความสะดวกในการคมนาคมระหว่างกัน และการเคยอยู่ในเขตเลือกตั้งเดียวกัน ถ้าการรวมอำเภอในลักษณะนี้จะทำให้มีจำนวนราษฎรมากหรือน้อยเกินไป ให้แยกตำบลของอำเภอออกเพื่อให้ได้จำนวนราษฎรพอเพียงสำหรับการเป็นเขตเลือกตั้ง แต่จะแยกหรือรวมเฉพาะเพียงบางส่วนของตำบลไม่ได้

(๒) ในกรณีที่การกำหนดพื้นที่ตาม (๑) จะทำให้จำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนไม่ใกล้เคียงกันหรือไม่มีสภาพเป็นชุมชนเดียวกัน ให้ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งตามสภาพของชุมชนที่ราษฎรมีการติดต่อกันเป็นประจำในลักษณะที่เป็นชุมชนเดียวกันหรือใกล้เคียงกันและสามารถเดินทางติดต่อกันได้โดยสะดวก โดยจะต้องทำให้จำนวนราษฎรมีจำนวนใกล้เคียงกันมากที่สุด

(๓) เปิดโอกาสให้พรรคการเมืองและประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการแบ่งเขตเลือกตั้งตาม (๑) และ (๒) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ เมื่อได้ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้ใช้เขตเลือกตั้งนั้นจนกว่าจะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่

ในกรณีที่มีการกำหนดเขตเลือกตั้งใหม่และมีผลให้พื้นที่ของเขตเลือกตั้งเปลี่ยนแปลงไป ให้การดำเนินการใดที่ได้ดำเนินการไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วก่อนมีการกำหนดเขตเลือกตั้งใหม่เป็นอันใช้ได้

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่ ให้คณะกรรมการถือเขตเลือกตั้งที่มีการประกาศกำหนดไว้แล้วเป็นหลักและปรับปรุงแก้ไขตามหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๗ และให้นำความในมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งกำหนดหน่วยเลือกตั้งที่จะพึงมีในแต่ละเขตเลือกตั้ง และที่เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยเลือกตั้ง เว้นแต่ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนน้อยจะรวมหมู่บ้านที่อยู่ติดกันตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยเลือกตั้งเดียวกันก็ได้ สำหรับในเขตเทศบาลเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตชุมชนหนาแน่น อาจกำหนดให้ใช้เขตชุมชน แนวถนน ตรอก ซอย คลอง หรือแม่น้ำ เป็นเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้ โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(๒) ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยละหนึ่งพันคนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปออกเสียงลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อาจกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้ หรือจะกำหนดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นโดยให้มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้

(๓) ที่เลือกตั้งต้องเป็นสถานที่ที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าออกได้สะดวก เพื่อการออกเสียงลงคะแนนมีความเหมาะสม มีขนาดพอสมควร และควรตั้งอยู่ในย่านกลางของหน่วยเลือกตั้ง พร้อมทั้งให้มีป้ายหรือเครื่องหมายอื่นใดเพื่อแสดงขอบเขตบริเวณของที่เลือกตั้งไว้ด้วย ตามลักษณะของท้องที่และภูมิประเทศในการออกเสียงลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในท้องที่ใดถ้าเห็นว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือเพื่อความปลอดภัยของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อาจประกาศกำหนดที่เลือกตั้งนอกเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้ แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยเลือกตั้งนั้น

ให้ปิดประกาศการกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งไว้ ณ ที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง

การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งหรือที่เลือกตั้ง ให้กระทำได้โดยประกาศก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน เว้นแต่ในกรณีเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นจะประกาศก่อนวันเลือกตั้งน้อยกว่าสิบวันก็ได้ และให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๓๑ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือกตั้ง

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง

มาตรา ๓๒ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

(๑) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๔) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

ส่วนที่ ๓
การแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๓๓ ในการเลือกตั้งครั้งใด ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้เนื่องจากมีเหตุอันสมควร ให้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งไว้ในแต่ละเขตเลือกตั้งภายในเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้งหรือภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือกตั้ง แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจแจ้งได้ภายในเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้ง ให้ดำเนินการแจ้งตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ การแจ้งเหตุดังกล่าวไม่เป็นการตัดสิทธิที่ผู้นั้นจะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ในการแจ้งเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเป็นหนังสือหรือโดยวิธีการอื่นเพื่อชี้แจงเหตุดังกล่าว โดยอาจมอบหมายให้บุคคลใดไปยื่นต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งแทน หรือจัดส่งหนังสือชี้แจงเหตุนั้นทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หรือแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ในกรณีที่บุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งพิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งนั้นมิใช่เหตุอันสมควร ให้แจ้งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้รับแจ้งตามวรรคสาม มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง

การแจ้งเหตุ วิธีการแจ้งเหตุทางอิเล็กทรอนิกส์ บุคคลที่จะรับแจ้งเหตุ สถานที่รับแจ้งเหตุ การพิจารณาการแจ้งเหตุ และการอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยในการกำหนดดังกล่าวให้คำนึงถึงการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วย ในการนี้ ให้คณะกรรมการกำหนดรายละเอียดของเหตุที่ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาของบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งด้วย

มาตรา ๓๔ เมื่อครบกำหนดหกสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง ให้บุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ประกาศรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมิได้แจ้งเหตุตามมาตรา ๓๓ หรือแจ้งเหตุไว้แล้วแต่เหตุนั้นมิใช่เหตุอันสมควร

ในกรณีที่ประกาศรายชื่อตามวรรคหนึ่งมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง ให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๓๓ เพื่อดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๕ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมิได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมิใช่เหตุอันสมควร ผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิ ดังต่อไปนี้

(๑) ยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๒) สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา

(๓) สมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

(๔) ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา

(๕) ดำรงตำแหน่งรองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยเลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ประธานที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น หรือคณะที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจำกัดสิทธิตามวรรคหนึ่งให้มีกำหนดเวลาครั้งละสองปีนับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และหากในการเลือกตั้งครั้งต่อไปผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอีกให้นับเวลาการจำกัดสิทธิ

ครั้งหลังนี้โดยนับจากวันที่มิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งครั้งใหม่ หากกำหนดเวลาการจำกัดสิทธิครั้งก่อนยังเหลืออยู่เท่าใดให้กำหนดเวลาการจำกัดสิทธินั้นสิ้นสุดลง

ส่วนที่ ๔
บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๓๖ เมื่อมีการประกาศกำหนดวันเลือกตั้งครั้งใดแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมาย จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งและปิดประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่ที่ประชาชนสะดวกในการตรวจสอบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน กับให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง มิให้ระบุเลขประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้ง ให้ระบุเลขประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งด้วย

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแห่งหน่วยเลือกตั้งที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น ให้มีสิทธิยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบหลักฐาน และถ้าเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้สั่งเพิ่มชื่อตามที่ยื่นคำร้องลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยเร็ว ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งก็ให้สั่งยกคำร้อง และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องโดยแสดงเหตุผลไว้ด้วย

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคสองแล้ว ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่หรือต่อศาลแพ่งสำหรับผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าวัน โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณา เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าจะให้เพิ่มชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามที่ได้รับคำร้องหรือไม่

เมื่อศาลได้รับคำร้องตามวรรคสามแล้ว ให้ศาลดำเนินการพิจารณาโดยเร็ว คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง เพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งโดยเร็วที่สุด และในกรณีที่มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปก่อนได้รับคำสั่งศาล ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งดำเนินการแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกฉบับให้ถูกต้องด้วย

การใดที่ได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งก่อนได้รับคำสั่งศาลให้เป็นอันสมบูรณ์ตามกฎหมาย

มาตรา ๓๘ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้ประกาศตามมาตรา ๓๖ มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้ง หรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏชื่อบุคคลอื่นอยู่ในทะเบียนบ้านของตน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรสั่งถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อผู้นั้นหรือยกคำร้อง แล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นหรือเจ้าบ้านทราบ และให้นำความในมาตรา ๓๗ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลใดแม้คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุดก็ตาม ให้สำนักงานจัดทำทะเบียนผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งและบันทึกการถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลนั้นไว้ และในกรณีที่ได้มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแล้ว ให้สำนักงานแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งถอนชื่อผู้ซึ่งศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยการขีดชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พร้อมทั้งหมายเหตุไว้ด้วยว่าถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามคำสั่งศาล

กรณีตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานศาลยุติธรรมแจ้งคำพิพากษาดังกล่าวต่อสำนักงาน เพื่อดำเนินการแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้สอดคล้องกัน

มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการหรือยินยอมให้มีการย้ายบุคคลใดเข้ามาในทะเบียนบ้านของตน เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ

กรณีดังต่อไปนี้ ให้สันนิษฐานว่าเป็นการย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ

(๑) การย้ายบุคคลตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปซึ่งไม่มีชื่อสกุลเดียวกับเจ้าบ้านเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิเลือกตั้งที่จะมีขึ้นภายในสองปีนับแต่วันที่ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้าน

(๒) การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านโดยบุคคลนั้นมิได้อยู่อาศัยจริงโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๓) การย้ายบุคคลเข้ามาในทะเบียนบ้านโดยมิได้รับความยินยอมจากเจ้าบ้าน

ความในวรรคสอง (๑) มิให้ใช้บังคับแก่หน่วยงานของรัฐ สถานศึกษา หรือสถานประกอบการหรือสถานที่อื่นใดที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ที่ย้ายเจ้าหน้าที่ นักศึกษา หรือพนักงานของตน หรือบุคคลที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เข้ามาในทะเบียนบ้านของตน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๔
ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๑
ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา ๔๑ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง

(๓) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคการเมืองเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในกรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเหตุยุบสภา ระยะเวลาเก้าสิบวันดังกล่าวให้ลดลงเหลือสามสิบวัน

(๔) ผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย

(ก) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

(ข) เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง

(ค) เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีการศึกษา

(ง) เคยรับราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ หรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๔๒ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๑) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๒) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๓) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ

(๔) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๕) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(๖) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๗) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๘) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๙) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(๑๔) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมือง

(๑๕) เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๑๖) เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี

(๑๗) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

(๑๘) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

(๑๙) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒๐) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมาธิการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย

(๒๑) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

ส่วนที่ ๒
การสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

มาตรา ๔๓ ผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งต้องเป็นผู้ซึ่งพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกส่งสมัครรับเลือกตั้งและได้รับการสรรหาตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง โดยจะสมัครรับเลือกตั้งเกินหนึ่งเขตมิได้ และต้องไม่เป็นบุคคลที่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ

มาตรา ๔๔ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศวิธีการหรือสถานที่รับสมัครภายในสามวันนับแต่วันที่คณะกรรมการกำหนดวันเลือกตั้ง กรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีการเปลี่ยนวิธีการหรือสถานที่รับสมัครก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด โดยจะกำหนดให้การรับสมัครของแต่ละเขตเลือกตั้งในจังหวัดเดียวกันกระทำในสถานที่เดียวกันก็ได้

มาตรา ๔๕ ในการสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ผู้สมัครยื่นสมัครรับเลือกตั้งตามที่กำหนดตามมาตรา ๔๔ ภายในระยะเวลาการรับสมัคร โดยมีเอกสารและหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) หนังสือรับรองการส่งผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมือง ซึ่งต้องมีคำรับรองด้วยว่าได้ดำเนินการถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองแล้ว ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) หลักฐานแสดงการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นเวลาติดต่อกันสามปีนับถึงปีที่สมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัคร เว้นแต่เป็นผู้ไม่ได้เสียภาษีเงินได้ ให้ทำหนังสือยืนยันการไม่ได้เสียภาษีพร้อมทั้งสาเหตุแห่งการไม่ได้เสียภาษี

(๓) เงินค่าธรรมเนียมการสมัครคนละหนึ่งหมื่นบาท

(๔) เอกสารและหลักฐานอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดเท่าที่จำเป็นต่อการดำเนินการเลือกตั้ง

ให้สำนักงานจัดทำข้อมูลหลักฐานตาม (๒) และเปิดเผยให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

มาตรา ๔๖ ให้เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่จะต้องตรวจสอบการสมัครของผู้สมัครว่าได้ส่งเอกสารและหลักฐานตามมาตรา ๔๕ ถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ถ้าเห็นว่าไม่ถูกต้องครบถ้วนให้คืนเอกสารและหลักฐานทั้งหมดให้ผู้สมัครนั้น

ในกรณีที่ผู้สมัครได้ส่งเอกสารและหลักฐานตามมาตรา ๔๕ ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งออกหลักฐานการรับสมัครรับเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครนั้นเรียงตามลำดับการยื่นสมัคร และให้ทำสำเนาคู่ฉบับไว้เป็นหลักฐานและให้ประกาศรายชื่อผู้สมัครภายในเจ็ดวันนับแต่วันปิดรับสมัครไว้โดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควร

ประกาศตามวรรคสองอย่างน้อยให้มีชื่อตัว ชื่อสกุล และรูปถ่ายของผู้สมัคร พรรคการเมืองที่สังกัด และหมายเลขประจำตัวผู้สมัครที่จะใช้ในการออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๔๗ ในกรณีมีเหตุจำเป็นเฉพาะพื้นที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการรับสมัครรับเลือกตั้งได้ตามมาตรา ๔๕ เนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอื่น ในเขตเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดวันรับสมัครเพิ่มเติมโดยอาจกำหนดให้ดำเนินการรับสมัครรับเลือกตั้งในท้องที่อื่นได้

ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่การจัดการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งตามมาตรานี้ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๘ ในการสมัครรับเลือกตั้ง ให้ผู้สมัครได้รับหมายเลขประจำตัวผู้สมัครเรียงตามลำดับเลขที่ของหลักฐานการรับสมัครรับเลือกตั้งที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งออกให้ตามมาตรา ๔๖

ในกรณีที่มีผู้มาสมัครพร้อมกันหลายคนและไม่อาจตกลงลำดับในการยื่นใบสมัครได้ ให้ใช้วิธีจับสลากระหว่างผู้สมัครที่มาพร้อมกัน

เมื่อได้กำหนดหมายเลขประจำตัวผู้สมัครแล้วจะเปลี่ยนแปลงหมายเลขประจำตัวผู้สมัครไม่ได้ ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ

มาตรา ๔๙ กรณีที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งไม่รับสมัครผู้ใด หรือไม่ประกาศรายชื่อบุคคลใดเป็นผู้สมัครตามมาตรา ๔๖ ให้บุคคลนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ไม่รับสมัครหรือวันที่ประกาศรายชื่อผู้สมัคร แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล ในการดำเนินกระบวนพิจารณา โดยในการพิจารณาและวินิจฉัยของศาลฎีกา ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามวัน และเมื่อศาลฎีกามีคำวินิจฉัยเช่นใดแล้ว ให้ศาลแจ้งคำวินิจฉัยไปยังผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อดำเนินการตามคำวินิจฉัยต่อไปโดยเร็ว แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติก่อนทราบคำวินิจฉัยของศาล

มาตรา ๕๐ เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ออกหลักฐานการรับสมัครรับเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครตามมาตรา ๔๖ แล้ว ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองจะถอนการสมัครหรือเปลี่ยนแปลงผู้สมัครได้เฉพาะกรณีผู้สมัครตายหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม และต้องกระทำก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้สมัครผู้ใดเห็นว่าผู้มีชื่อในประกาศรายชื่อที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ประกาศตามมาตรา ๔๖ ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้สมัคร เมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยเช่นใดแล้ว ให้แจ้งคำวินิจฉัยไปยังผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อดำเนินการตามคำวินิจฉัยต่อไปโดยเร็ว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติก่อนทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ

ในกรณีที่คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยให้ถอนการรับสมัครของผู้ใด ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าวต่อศาลฎีกาได้ภายในสามวันนับแต่วันที่ถูกถอนการรับสมัคร และในกรณีที่ศาลฎีกายังมิได้มีคำวินิจฉัยเป็นประการใดก่อนวันเลือกตั้ง ให้การพิจารณาเป็นอันยุติ และให้ดำเนินการเลือกตั้งไปตามคำสั่งของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๒ ก่อนวันเลือกตั้ง หากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้สมัครผู้ใดไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาให้ถอนชื่อผู้นั้นออกจากประกาศรายชื่อผู้สมัคร

เมื่อถึงวันเลือกตั้ง ถ้าปรากฏว่าศาลฎีกายังมิได้วินิจฉัย ให้ดำเนินการเลือกตั้งไปตามประกาศรายชื่อผู้สมัครที่มีผลอยู่ในวันนั้น

มาตรา ๕๓ ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง หากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้สมัครผู้ใดไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งและผู้สมัครผู้นั้นได้คะแนนอยู่ในลำดับที่จะได้รับการเลือกตั้ง ให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัย ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยว่าผู้สมัครผู้นั้นมีเหตุดังกล่าว ให้มีคำสั่งยกเลิกการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นและสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่ ในกรณีนี้มิให้นำคะแนนที่ผู้สมัครแต่ละคนได้รับไปใช้ในการคำนวณตามมาตรา ๑๒๘

กรณีตามวรรคหนึ่งหากผู้สมัครที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามได้คะแนนไม่อยู่ในลำดับที่จะได้รับการเลือกตั้ง มิให้นำคะแนนที่ผู้สมัครนั้นได้รับไปใช้ในการคำนวณตามมาตรา ๑๒๘

ในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หากผู้สมัครผู้นั้นรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราว และดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๓๘

มาตรา ๕๔ กรณีที่พบเหตุตามมาตรา ๕๓ ภายหลังประกาศผลการเลือกตั้ง และผู้นั้นเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากผู้สมัครผู้นั้นรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งแล้วปกปิดหรือไม่แจ้งข้อความจริงนั้น ให้ถือว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น และเมื่อมีการเลือกตั้งใหม่ ให้นำความในมาตรา ๑๓๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้รับเรื่องไว้พิจารณาแล้ว หากปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้อง ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย

มาตรา ๕๕ พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัคร หากประสงค์จะส่งผู้แทนไปประจำอยู่ ณ ที่เลือกตั้งเพื่อสังเกตการณ์การออกเสียงลงคะแนนและการนับคะแนน ให้ยื่นหนังสือแต่งตั้งผู้แทนของตน

ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ทั้งนี้ ให้แต่งตั้งได้ที่เลือกตั้งละหนึ่งคน

ผู้แทนพรรค์การเมืองตามวรรคหนึ่ง ต้องอยู่ในที่ซึ่งจัดไว้ ณ ที่เลือกตั้งซึ่งสามารถมองเห็นการปฏิบัติงานได้ และต้องปฏิบัติตามที่กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีที่มีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนความในวรรคสอง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมีคำสั่งให้ผู้แทนพรรคการเมืองนั้นออกไปจากที่เลือกตั้ง และให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำหน่วยเลือกตั้งดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่ง

การปฏิบัติงานของผู้แทนพรรคการเมืองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ส่วนที่ ๓
การสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ

มาตรา ๕๖ พรรคการเมืองใดส่งผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว ให้มีสิทธิส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อได้พรรคละหนึ่งบัญชี มีจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบรายชื่อ ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการสรรหาผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

(๒) พรรคการเมืองจะเสนอรายชื่อบุคคลใดต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากบุคคลนั้น และบุคคลดังกล่าวต้องเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่จะเสนอรายชื่อเพียงพรรคเดียว

(๓) ให้จัดทำบัญชีรายชื่อตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด โดยจัดเรียงลำดับรายชื่อผู้สมัครตามลำดับหมายเลข

(๔) รายชื่อในบัญชีผู้สมัครของพรรคการเมืองต้องไม่ซ้ำกับพรรคการเมืองอื่น และไม่ซ้ำกับรายชื่อผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

การจัดทำบัญชีรายชื่อตามวรรคหนึ่งต้องให้สมาชิกของพรรคการเมืองมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย โดยต้องคำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง ทั้งนี้ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

มาตรา ๕๗ การสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ให้พรรคการเมืองยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้นตามมาตรา ๕๖ ต่อคณะกรรมการก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ตามวิธีการและสถานที่ที่คณะกรรมการกำหนด กรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ คณะกรรมการอาจเปลี่ยนวิธีการหรือสถานที่รับสมัครก็ได้

ในการยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครตามวรรคหนึ่ง ต้องยื่นพร้อมเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

(๑) หนังสือยินยอมของผู้สมัคร

(๒) หนังสือรับรองของพรรคการเมืองว่าได้ดำเนินการถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองแล้ว

(๓) หลักฐานแสดงการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นเวลาติดต่อกันสามปีนับถึงปีที่สมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัคร เว้นแต่เป็นผู้ไม่ได้เสียภาษีเงินได้ ให้ทำหนังสือยืนยันการไม่ได้เสียภาษีพร้อมทั้งสาเหตุแห่งการไม่ได้เสียภาษี

(๔) เงินค่าธรรมเนียมการสมัครคนละหนึ่งหมื่นบาท

(๕) เอกสารและหลักฐานอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดเท่าที่จำเป็นต่อการดำเนินการเลือกตั้ง

ให้สำนักงานจัดทำข้อมูลหลักฐานตาม (๓) และเปิดเผยให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีพรรคการเมืองใดยื่นเอกสารและหลักฐานการสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรายใดไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้คณะกรรมการมีอำนาจไม่รับสมัครรับเลือกตั้งผู้สมัครรายนั้นได้ และให้สำนักงานแจ้งเหตุผลให้พรรคการเมืองทราบ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๘ เมื่อคณะกรรมการรับสมัครผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใดแล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้สมัครภายในเจ็ดวันนับแต่วันปิดรับสมัครไว้โดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควร และให้นำความในมาตรา ๔๖ วรรคสาม และมาตรา ๔๗ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๕๙ กรณีที่คณะกรรมการไม่รับสมัครบุคคลใดหรือไม่ประกาศรายชื่อบุคคลใดเป็นผู้สมัครตามมาตรา ๕๘ ให้บุคคลนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ไม่รับสมัครหรือวันที่ประกาศรายชื่อผู้สมัคร แล้วแต่กรณี และให้นำความในมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๐ ให้นำความในมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับแก่กรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้สมัครผู้ใดเห็นว่าผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการประกาศตามมาตรา ๕๘ ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๑ ก่อนวันเลือกตั้ง หากคณะกรรมการเห็นว่าผู้สมัครของพรรคการเมืองใดไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้ยื่นคำร้อง

ต่อศาลฎีกาให้ถอนชื่อผู้นั้นออกจากประกาศรายชื่อผู้สมัคร และให้นำความในมาตรา ๕๒ วรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๔
ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง

มาตรา ๖๒ ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายของผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแต่ละคน และของพรรคการเมืองที่จะใช้จ่ายในการเลือกตั้งโดยหารือกับหัวหน้าพรรคการเมือง และให้มีการทบทวนการกำหนดจำนวนเงินดังกล่าวให้สอดคล้องกับความจำเป็นและสภาวะทางเศรษฐกิจอย่างน้อยทุกสี่ปี

ค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองตามวรรคหนึ่งต้องเป็นการหาเสียงของพรรคการเมืองตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด โดยจะกำหนดให้ใช้จำนวนสมาชิกของพรรคการเมืองที่ส่งสมัครรับเลือกตั้งเป็นรายบุคคลมาเป็นฐานในการคำนวณมิได้

มาตรา ๖๓ ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนค่าใช้จ่ายที่กำหนดตามมาตรา ๖๒ ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้รวมถึงบรรดาเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่บุคคลใด ๆ จ่ายหรือรับว่าจะจ่ายแทน หรือนำมาให้ใช้โดยไม่คิดค่าตอบแทนเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้งโดยผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนั้นยินยอมหรือไม่คัดค้าน ในกรณีที่นำทรัพย์สินมาให้ใช้ ให้คำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติในท้องที่นั้น ๆ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการจัดให้แก่ผู้สมัครทุกคนและพรรคการเมืองทุกพรรคอย่างเท่าเทียมกัน

มาตรา ๖๔ ในการคำนวณค่าใช้จ่ายของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองสำหรับการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ให้คำนวณตามค่าใช้จ่ายที่ใช้จ่ายจริงในการเลือกตั้งในระหว่างระยะเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากการครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร ให้คำนวณค่าใช้จ่ายที่ใช้จ่ายไปตั้งแต่หนึ่งร้อยแปดสิบวันก่อนวันที่คณะกรรมการประกาศให้มีการเลือกตั้ง จนถึงวันเลือกตั้ง

(๒) ในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากการยุบสภา หรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คำนวณค่าใช้จ่ายที่ใช้จ่ายไปตั้งแต่วันที่ยุบสภาหรือวันที่ตำแหน่งว่างลง แล้วแต่กรณี จนถึงวันเลือกตั้ง

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการหรือการจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม คณะกรรมการจะขยายระยะเวลาตามวรรคหนึ่งออกไปก็ได้

ให้คณะกรรมการประกาศประเภทของค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งไว้เป็นตัวอย่างให้ผู้สมัคร พรรคการเมือง และประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ประกาศดังกล่าวให้มีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน

มาตรา ๖๕ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๖๔ แล้ว พรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง และสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใด ให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ให้ถือว่าเป็นการใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามมาตรา ๖๓ โดยให้นำไปรวมคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้นในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป

การกระทำตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งกระทำภายในเขตเลือกตั้งของตน ให้ถือว่าเป็นการใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามมาตรา ๖๔ โดยให้นำไปรวมคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายของผู้นั้นในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่การให้ตามปกติประเพณี หรือเมื่อมีเหตุอันสมควร ทั้งนี้ ตามจำนวน หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๖ ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการว่ามีผู้ใดกระทำการตามมาตรา ๖๕ ให้คณะกรรมการสั่งให้เลขาธิการบันทึกไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของพรรคการเมืองหรือของผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๖๕ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป แล้วแจ้งให้พรรคการเมืองหรือบุคคลดังกล่าวทราบ พรรคการเมืองหรือบุคคลดังกล่าวที่ไม่เห็นด้วยให้มีสิทธิยื่นคัดค้านตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๗ ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับจากวันเลือกตั้ง ผู้สมัครแต่ละคนและหัวหน้าพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ ต้องยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายต่อคณะกรรมการ ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ได้จ่ายไปแล้วและที่ยังค้างชำระ รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริง และผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี ต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องครบถ้วนของบัญชีรายรับและรายจ่าย

ให้คณะกรรมการเปิดเผยรายงานสรุปรายรับและรายจ่ายของผู้สมัครแต่ละคนและพรรคการเมืองแต่ละพรรคโดยประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ให้คณะกรรมการดำเนินการให้มีการตรวจสอบรายการค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการหรือมีการคัดค้านว่าผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใดใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเกินจำนวนค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการกำหนด หรือปรากฏว่าบัญชีรายรับและรายจ่ายไม่ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริง ให้คณะกรรมการดำเนินการให้มีการสืบสวนหรือไต่สวนและวินิจฉัยเพื่อดำเนินการต่อไปโดยเร็ว และให้เก็บรักษาบัญชีรายรับและรายจ่าย เอกสารและหลักฐานดังกล่าวไว้จนกว่าคณะกรรมการจะดำเนินการแล้วเสร็จ

มาตรา ๖๘ เพื่อประโยชน์แห่งความเที่ยงธรรมและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ให้คณะกรรมการกำหนดวิธีการหาเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัครและพรรคการเมืองต้องปฏิบัติ วิธีการหาเสียงเลือกตั้งดังกล่าวให้มีผลภายในกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากการครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร ให้กระทำได้ตั้งแต่หนึ่งร้อยแปดสิบวันก่อนวันครบอายุ จนถึงวันก่อนวันเลือกตั้ง

(๒) ในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากการยุบสภา หรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างให้กระทำได้ตั้งแต่วันที่ยุบสภาหรือวันที่ตำแหน่งว่างลง แล้วแต่กรณี จนถึงวันก่อนวันเลือกตั้ง

(๓) ในกรณีมีการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ให้กระทำได้ตั้งแต่วันที่มีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่จนถึงวันก่อนวันเลือกตั้ง

(๔) ในกรณีมีการสั่งให้มีการออกเสียงลงคะแนนใหม่ ผู้ใดจะหาเสียงเลือกตั้งมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการจะมีมติเป็นอย่างอื่นโดยคำนึงถึงความสุจริตและเที่ยงธรรม

มาตรา ๖๙ ห้ามผู้สมัคร พรรคการเมือง หรือผู้ใดโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามที่ได้รับการสนับสนุนตามมาตรา ๘๑

มาตรา ๗๐ การหาเสียงเลือกตั้งจะกระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด แต่ห้ามมิให้ผู้ใดหาเสียงเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดนับตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนสิ้นสุดวันเลือกตั้ง

ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการหารือกับพรรคการเมือง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพสื่อมวลชนทั้งสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ ด้วย

ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการว่าผู้ใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง โดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ให้นำค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรานี้ ไปรวมคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครและพรรคการเมืองด้วย

มาตรา ๗๑ การหาเสียงเลือกตั้งด้วยวิธีการอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๓ คณะกรรมการจะกำหนดให้ต้องทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้ โดยคำนึงถึงความเท่าเทียม ความเสมอภาค และความเที่ยงธรรมของผู้สมัครและพรรคการเมือง

มาตรา ๗๒ การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนโดยมีเจตนาไม่สุจริต มีลักษณะเป็นการชี้นำหรือมีผลต่อการตัดสินใจในการลงคะแนนเลือกหรือลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดจะกระทำมิได้

มาตรา ๗๓ ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น ให้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือการชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด

(๒) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถานศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด

(๓) ทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ

(๔) เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด

(๕) หลอกลวง บังคับ ขู่เข็ญ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใส่ร้ายด้วยความเท็จ หรือจูงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง

ความใน (๓) มิให้ใช้บังคับแก่ผู้สมัครที่ใช้ความรู้ความสามารถทางศิลปะของตน หาเสียงให้แก่ตนเองโดยไม่ใช้อุปกรณ์ในการแสดงมหรสพ

ความผิดตาม (๑) หรือ (๒) ให้ถือว่าเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และให้คณะกรรมการมีอำนาจส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้

มาตรา ๗๔ การหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครและพรรคการเมือง ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับแนวทางที่กำหนดเป็นนโยบายของพรรคการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

มาตรา ๗๕ ห้ามมิให้ผู้ใดหรือพรรคการเมืองใดเรียกหรือรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อลงสมัครหรือส่งผู้สมัคร หรือไม่ลงสมัครหรือไม่ส่งผู้สมัครอันก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้สมัครอื่นหรือพรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้ง และทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม

มาตรา ๗๖ ห้ามมิให้ผู้สมัครผู้ใดจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งหรือนำกลับไปจากที่เลือกตั้ง หรือจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปหรือกลับเพื่อการออกเสียงลงคะแนน โดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารยานพาหนะหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ

ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง เพื่อจูงใจหรือควบคุมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนเลือกหรือลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด

บทบัญญัติในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่การที่หน่วยงานของรัฐจัดยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗๗ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยเข้ามีส่วนช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้ง หรือกระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยประการที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ทั้งนี้ เว้นแต่การกระทำนั้นเป็นการช่วยราชการหรือเป็นการประกอบอาชีพตามปกติโดยสุจริตของผู้นั้น

มาตรา ๗๘ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใด ๆ เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง

การใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายตามวรรคหนึ่ง มิให้หมายความรวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่พึงต้องปฏิบัติในตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น หรือการแนะนำหรือช่วยเหลือในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง โดยมิได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ แม้ว่าการกระทำจะเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด

ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการหรือกรรมการที่พบเห็นมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยุติหรือระงับการกระทำใดที่เห็นว่าอาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด

ในกรณีตามวรรคสาม ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์อันอาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือ

พรรคการเมืองใดพ้นจากหน้าที่เป็นการชั่วคราว หรือสั่งให้ประจำกระทรวง ทบวง กรม ศาลากลางจังหวัด หรือที่ว่าการอำเภอ ในเขตเลือกตั้งหรือนอกเขตเลือกตั้ง หรือห้ามเข้าเขตเลือกตั้งใดเขตเลือกตั้งหนึ่งได้

มาตรา ๗๙ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการใดไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง นับตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนสิ้นสุดวันเลือกตั้ง

มาตรา ๘๐ เพื่อให้การหาเสียงเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้คณะกรรมการกำหนดลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครและพรรคการเมือง

ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองจะมีผู้ช่วยหาเสียงก็ได้ แต่ต้องไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด และต้องแจ้งให้สำนักงานทราบรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ช่วยหาเสียง หน้าที่และค่าตอบแทนผู้ช่วยหาเสียงทั้งนี้ ตามรายการและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๘๑ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่สนับสนุนการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครและพรรคการเมือง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ในการนี้ คณะกรรมการจะขอให้หน่วยงานอื่นของรัฐเป็นผู้ดำเนินการสนับสนุนด้วยก็ได้

ในการสนับสนุนการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจจัดเวทีประชันนโยบายบริหารประเทศสำหรับพรรคการเมืองได้ด้วย

มาตรา ๘๒ ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ผู้ตรวจการเลือกตั้ง และเจ้าพนักงานตำรวจซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง ที่จะต้องตรวจสอบดูแลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในกรณีที่พบเห็นการกระทำใดมิได้เป็นไปตามมาตรา ๘๐ และมาตรา ๘๑ ต้องรายงานให้คณะกรรมการทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยทันที

พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน หรือเจ้าพนักงานตำรวจซึ่งมีหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ผู้ใดไม่รายงานให้คณะกรรมการทราบโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดทางวินัย และให้คณะกรรมการส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจแก่ผู้นั้นโดยเร็ว และแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบด้วย ในกรณีที่ผู้ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้ง ให้ถือว่าละทิ้งหน้าที่หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๘๓ ให้ผู้สมัคร พรรคการเมือง หรือผู้ใดปิดประกาศหรือติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งได้เฉพาะในสถานที่ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องมีขนาดและจำนวนไม่เกินที่คณะกรรมการกำหนด โดยการกำหนดดังกล่าวให้หารือกับพรรคการเมืองด้วย

หมวด ๕
การออกเสียงลงคะแนนและการนับคะแนน

ส่วนที่ ๑
การออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๘๔ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำได้โดยวิธีการลงคะแนนด้วยบัตรเลือกตั้ง

คณะกรรมการอาจกำหนดให้มีการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีอื่นก็ได้ หากการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีนั้นสามารถป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพและสะดวกกว่าการออกเสียงลงคะแนนด้วยบัตรเลือกตั้งและมีค่าใช้จ่ายที่คุ้มค่า และวิธีการนั้นเป็นการออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

การออกเสียงลงคะแนนตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่คณะกรรมการกำหนดให้มีการออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีอื่นที่มิใช่การลงคะแนนด้วยบัตรเลือกตั้ง มิให้นำความในมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๘ และมาตรา ๙๙ มาใช้บังคับ

มาตรา ๘๕ หีบบัตรเลือกตั้งและบัตรเลือกตั้งให้มีลักษณะตามที่คณะกรรมการกำหนด ในการกำหนดเกี่ยวกับหีบบัตรเลือกตั้งต้องกำหนดให้สามารถใช้หีบบัตรเลือกตั้งเดิมได้ด้วย

มาตรา ๘๖ ในวันเลือกตั้งให้เปิดการออกเสียงลงคะแนนตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

มาตรา ๘๗ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการออกเสียงลงคะแนน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งนับจำนวนบัตรเลือกตั้งทั้งหมดของหน่วยเลือกตั้งนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรเลือกตั้งไว้ในที่เปิดเผย และเมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเปิดหีบบัตรเลือกตั้งในที่เปิดเผยแสดงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ ณ ที่เลือกตั้งนั้นเห็นว่าหีบบัตรเลือกตั้งเป็นหีบเปล่า และให้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด แล้วให้ทำการบันทึกการดำเนินการดังกล่าว โดยให้

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย เว้นแต่ไม่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้ง

มาตรา ๘๘ ในระหว่างเวลาเปิดการออกเสียงลงคะแนน ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะออกเสียงลงคะแนนนำบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายและมีเลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตรไปแสดงตนต่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง แล้วให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมอบบัตรเลือกตั้งให้แก่ผู้นั้นเพื่อไปออกเสียงลงคะแนน

บัตรประจำตัวประชาชนแม้จะหมดอายุแล้วก็ให้สามารถใช้ในการแสดงตนตามวรรคหนึ่งได้

ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบการแสดงตนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๘๙ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งใดให้ออกเสียงลงคะแนนได้ ณ ที่เลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้น และให้มีสิทธิลงคะแนนได้เพียงแห่งเดียว

มาตรา ๙๐ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งอื่นที่อยู่นอกหน่วยเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งเดียวกัน สามารถออกเสียงลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งที่ตนต้องปฏิบัติหน้าที่ โดยให้ประธานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งบันทึกการลงคะแนนของผู้นั้นไว้ และแจ้งให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทราบ ทั้งนี้ ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๙๑ การออกเสียงลงคะแนน ให้ทำเครื่องหมายกากบาทลงในช่องทำเครื่องหมายของหมายเลขผู้สมัครในบัตรเลือกตั้ง และในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งประสงค์จะลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดให้ทำเครื่องหมายกากบาทลงในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด”

มาตรา ๙๒ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ ในการออกเสียงลงคะแนน ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายจัดให้มีการอำนวยความสะดวกสำหรับการออกเสียงลงคะแนนของบุคคลดังกล่าวไว้เป็นพิเศษ หรือจัดให้มีการช่วยเหลือในการออกเสียงลงคะแนนภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ในการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องให้บุคคลนั้นได้ออกเสียงลงคะแนนด้วยตนเองตามเจตนาของบุคคลนั้น เว้นแต่ลักษณะทางกายภาพทำให้คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุไม่สามารถทำเครื่องหมายลงในบัตรเลือกตั้งได้ ให้บุคคลอื่นหรือกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเป็นผู้กระทำการแทน โดยความยินยอมและเป็นไปตามเจตนาของคนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุนั้น ทั้งนี้ ให้ถือเป็นการออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควร อาจกำหนดให้มีการจัดที่เลือกตั้งสำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ เป็นกรณีพิเศษ โดยจัดให้บุคคลนั้นได้ลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิเลือกตั้ง

ณ สถานที่ดังกล่าว และเมื่อได้ลงทะเบียนแล้ว ให้หมดสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

การอำนวยความสะดวกตามวรรคหนึ่ง การจัดที่เลือกตั้งและการลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด การลงทะเบียนดังกล่าวให้เป็นไปตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องคำนึงถึงความสะดวกของผู้ขอลงทะเบียนด้วย

มาตรา ๙๓ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายกากบาทลงในบัตรเลือกตั้งแล้ว ให้พับบัตรเลือกตั้งเพื่อมิให้ผู้อื่นทราบว่าลงคะแนนเลือกผู้สมัครผู้ใดหรือลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด แล้วให้นำบัตรเลือกตั้งนั้นใส่ลงในหีบบัตรเลือกตั้งด้วยตนเองต่อหน้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

มาตรา ๙๔ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งนั้น พยายามออกเสียงลงคะแนนหรือออกเสียงลงคะแนน โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นที่มิได้มีไว้สำหรับตนหรือที่ปลอมแปลงขึ้นต่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพื่อออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๙๕ ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดใช้บัตรอื่นที่มิใช่บัตรเลือกตั้งที่ได้รับจากเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งซึ่งมีอำนาจเพื่อออกเสียงลงคะแนน

ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งออกไปจากที่เลือกตั้ง

มาตรา ๙๖ ห้ามมิให้ผู้ใดจงใจทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรเลือกตั้ง

มาตรา ๙๗ ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดถ่ายภาพบัตรเลือกตั้งที่ตนได้ลงคะแนนเลือกตั้งแล้ว

มาตรา ๙๘ ห้ามมิให้ผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งใส่ในหีบบัตรเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนเพื่อออกเสียงลงคะแนนโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรเลือกตั้งเพิ่มขึ้นจากความจริง

มาตรา ๙๙ ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนำบัตรเลือกตั้งที่ออกเสียงลงคะแนนแล้วแสดงต่อผู้อื่นเพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าตนได้ลงคะแนนเลือกหรือลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด

มาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้สิทธิได้ หรือขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไป ณ ที่เลือกตั้ง หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าวภายในกำหนดเวลาที่จะออกเสียงลงคะแนนได้

มาตรา ๑๐๑ ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อลงคะแนนหรืองดเว้นไม่ลงคะแนน

มาตรา ๑๐๒ ในกรณีที่การออกเสียงลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งแห่งใด ไม่สามารถกระทำได้เนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น ถ้าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนวันเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งกำหนดที่เลือกตั้งใหม่ที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถไปลงคะแนนเลือกตั้งได้โดยสะดวก แต่ถ้าไม่อาจกำหนดที่เลือกตั้งใหม่ได้ ให้ประกาศงดลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการโดยเร็ว

ในกรณีที่เหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวันเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศงดลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการโดยเร็ว

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาและกำหนดวันลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้นหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความสุจริตและเที่ยงธรรมในการเลือกตั้งโดยเร็ว

มาตรา ๑๐๓ เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการออกเสียงลงคะแนนแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศปิดการออกเสียงลงคะแนน และงดจ่ายบัตรเลือกตั้ง แล้วให้ทำเครื่องหมายในบัตรเลือกตั้งที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรเลือกตั้งที่ใช้ลงคะแนนไม่ได้ แต่ในกรณีที่ยังมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะออกเสียงลงคะแนนได้มาปรากฏตัวอยู่ในที่เลือกตั้งเพื่อใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วก่อนเวลาปิดการออกเสียงลงคะแนน แต่ยังไม่ได้แสดงตนหรือรับบัตรเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งอนุญาตให้บุคคลเหล่านั้นแสดงตนและมอบบัตรเลือกตั้งเพื่อใช้สิทธิเลือกตั้งได้ และเมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเสียงลงคะแนนเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งปิดช่องใส่บัตรเลือกตั้งของหีบบัตรเลือกตั้ง และจัดทำรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรเลือกตั้งทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรเลือกตั้ง และจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือ แล้วประกาศให้ประชาชนที่อยู่ ณ ที่เลือกตั้ง ได้ทราบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๐๔ ตั้งแต่เวลาที่ได้เปิดและปิดหีบบัตรเลือกตั้งที่ตั้งไว้เพื่อการออกเสียงลงคะแนนหรือภายหลังที่ได้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งนั้นเพื่อรักษาไว้เมื่อการเลือกตั้งได้เสร็จสิ้นแล้วห้ามมิให้ผู้ใดเปิด

ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนสภาพ หรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือนำไปซึ่งหีบบัตรเลือกตั้ง หรือบัตรเลือกตั้ง หรือเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งได้จัดทำโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนที่ ๒
การออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้ง

มาตรา ๑๐๕ การจัดให้มีการออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้ง นอกจากที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในส่วนนี้แล้ว ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๑๐๖ ผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งติดต่อกันเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง ให้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านติดต่อกันครั้งสุดท้ายเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

บุคคลตามวรรคหนึ่ง หากประสงค์จะใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง ให้ยื่นขอลงทะเบียนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และให้นำความในมาตรา ๑๐๗ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๗ ในการเลือกตั้งทั่วไป ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งได้รับคำสั่งจากทางราชการ ให้ไปปฏิบัติหน้าที่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ประสงค์จะใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งหรือนอกเขตเลือกตั้งแล้วแต่กรณี ให้ยื่นขอลงทะเบียนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

การยื่นขอลงทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการขอใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง ให้ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง ถ้าเป็นการขอใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง จะยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งหรือที่ตนประสงค์จะขอใช้สิทธิเลือกตั้งก็ได้ หรือคณะกรรมการจะกำหนดให้ลงทะเบียนผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ตรวจสอบการมีสิทธิเลือกตั้งของผู้ขอลงทะเบียนตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าเห็นว่าถูกต้อง ให้ทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะออกเสียงลงคะแนน

ก่อนวันเลือกตั้งที่ได้ลงทะเบียนไว้แล้ว และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงจำนวนผู้ขอใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งนั้น และกำหนดที่เลือกตั้งกลางที่ผู้นั้นจะไปใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนน และแจ้งให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ผู้นั้นมีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบ และหมายเหตุสถานที่ที่ผู้นั้นจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งในเอกสารที่เกี่ยวข้อง เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งลงทะเบียนผู้ใดแล้ว ให้ผู้นั้นหมดสิทธิที่จะใช้สิทธิเลือกตั้ง ณ หน่วยเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิอยู่เดิม สำหรับการเลือกตั้งครั้งนั้น

การขอใช้สิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง สถานที่และจำนวนที่เลือกตั้งกลาง วันที่กำหนดให้มาใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนน การออกเสียงลงคะแนน และการนับคะแนน การส่งบัตรเลือกตั้ง และการดำเนินการอื่นที่จำเป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ วันที่กำหนดให้มาใช้สิทธิต้องเป็นวันเดียวกันทุกแห่งและจะกำหนดให้ลงคะแนนเกินหนึ่งวันมิได้

ความในมาตรานี้ให้ใช้บังคับแก่บุคคลที่มีหลักฐานแสดงว่าในวันเลือกตั้งตนมีหน้าที่จะต้องไปปฏิบัติหน้าที่ ณ ที่อื่นใดนอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง จนไม่สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งได้ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๘ ผู้ใดลงทะเบียนตามมาตรา ๑๐๗ และได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้ว แต่มิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งใหม่ ให้ถือว่าการลงทะเบียนนั้นเป็นการแจ้งเหตุอันสมควรและไม่ถูกจำกัดสิทธิตามมาตรา ๓๕

มาตรา ๑๐๙ ในการเลือกตั้งทั่วไปอันมิใช่เป็นการเลือกตั้งใหม่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักรจะขอลงทะเบียนเพื่อใช้สิทธิเลือกตั้งเฉพาะในครั้งนั้น ณ ประเทศที่ตนมีถิ่นที่อยู่ก็ได้

เมื่อได้ลงทะเบียนตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้สิทธิเลือกตั้งได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑๐ และมาตรา ๑๑๑

ให้นำความในมาตรา ๑๐๗ วรรคสี่ และมาตรา ๑๐๘ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับวันที่กำหนดให้มาใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนน คณะกรรมการจะกำหนดให้แตกต่างกันในแต่ละประเทศ ตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๑๑๐ ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิเลือกตั้งในประเทศใด ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายจัดให้มีการออกเสียงลงคะแนนในประเทศนั้น โดยอาจจัดให้มีสถานที่ลงคะแนน หรือให้มีการออกเสียงลงคะแนนทางไปรษณีย์หรือโดยวิธีอื่นใดที่มิใช่เป็นการจัด

ให้มีสถานที่ออกเสียงลงคะแนนก็ได้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาตามความเหมาะสมของประเทศนั้น และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๑๑ เมื่อขอใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๙ แล้ว ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้น หมดสิทธิออกเสียงลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้น

มาตรา ๑๑๒ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามวัน ให้คณะกรรมการประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปถึงจำนวนผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรแยกตามประเทศ

มาตรา ๑๑๓ ในการออกเสียงลงคะแนนตามส่วนนี้ เมื่อได้ดำเนินการลงคะแนนเสร็จสิ้นแล้ว คณะกรรมการอาจจัดให้มีการดำเนินการล่วงหน้าเพื่อนำบัตรเลือกตั้งมานับรวมในวันเลือกตั้งได้ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเฉพาะท้องที่ คณะกรรมการจะกำหนดเป็นอย่างอื่นก็ได้

ในการออกเสียงลงคะแนนนอกราชอาณาจักร คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของกระทรวงการต่างประเทศจะกำหนดให้มีการนับคะแนนนอกราชอาณาจักรก็ได้ หากจะเป็นการสะดวก รวดเร็ว และมีค่าใช้จ่ายที่น้อยกว่าการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๑๔ ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งหรือการออกเสียงลงคะแนนนอกราชอาณาจักรที่ใด มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือมีการส่งบัตรเลือกตั้งมาถึงสถานที่นับคะแนนของเขตเลือกตั้งใดหลังจากเริ่มนับคะแนนแล้ว หรือหีบห่อที่ส่งบัตรเลือกตั้งมีลักษณะถูกเปิดมาก่อน โดยมีเหตุอันสมควรเชื่อได้ว่าเกิดจากการกระทำที่ไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือมีบัตรเลือกตั้งจากที่ใดสูญหาย ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งมิให้นับคะแนนนั้นโดยให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย

ในกรณีที่มีการนับคะแนนนอกราชอาณาจักร ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการออกเสียงลงคะแนนที่ใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้ถือว่าการนับคะแนนนั้นเป็นโมฆะและให้ถือว่าบัตรเหล่านั้นเป็นบัตรเสีย

มาตรา ๑๑๕ กรณีมีเหตุจำเป็นเฉพาะพื้นที่ตามมาตรา ๔๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดวันลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๗ และมาตรา ๑๑๐ เฉพาะในเขตเลือกตั้งนั้นใหม่ ในกรณีการเลือกตั้งตามมาตรา ๑๑๐ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้บุคคลใดมีอำนาจประกาศกำหนดวันลงคะแนนเลือกตั้งใหม่แทนก็ได้

ในกรณีมีเหตุตามวรรคหนึ่งสองครั้งติดต่อกัน ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายสั่งงดการออกเสียงลงคะแนนสำหรับการออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งหรือ

นอกเขตเลือกตั้ง หรือการออกเสียงลงคะแนนนอกราชอาณาจักรในเขตเลือกตั้งนั้น ในกรณีเช่นนั้น ถ้าผู้ลงทะเบียนมิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้ถือว่าการลงทะเบียนนั้นเป็นการแจ้งเหตุอันสมควรและไม่ถูกจำกัดสิทธิตามมาตรา ๓๕

ส่วนที่ ๓
การนับคะแนนและการรวมคะแนน

มาตรา ๑๑๖ เมื่อได้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๓ แล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเปิดหีบบัตรเลือกตั้งต่อหน้าประชาชนที่อยู่ ณ ที่เลือกตั้ง แล้วดำเนินการนับคะแนน

มาตรา ๑๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒๑ การนับคะแนนให้กระทำ ณ ที่เลือกตั้งโดยเปิดเผยติดต่อกันจนเสร็จสิ้น และห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนน

การนับคะแนนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งต้องกำหนดให้มีการนับคะแนนที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด” ด้วย

มาตรา ๑๑๘ ในการนับคะแนนหากปรากฏว่ามีบัตรเสีย ให้แยกบัตรเสียออกไว้ต่างหากและห้ามมิให้นับบัตรเสียเป็นคะแนนไม่ว่ากรณีใด

บัตรเลือกตั้งดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย

(๑) บัตรปลอม

(๒) บัตรที่มีการทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตหรือเขียนข้อความใด ๆ ลงในบัตรเลือกตั้งนอกจากเครื่องหมายในการลงคะแนน เว้นแต่เป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

(๓) บัตรที่มิได้ทำเครื่องหมายลงคะแนน

(๔) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครเกินจำนวนหนึ่งคน

(๕) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครใด เว้นแต่เป็นการลงคะแนน “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด”

(๖) บัตรที่ได้ทำเครื่องหมายลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร แล้วทำเครื่องหมายในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด”

(๗) บัตรที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้เป็นบัตรเสีย

(๘) บัตรที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการกำหนดว่าเป็นบัตรเสีย

ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสลักหลังในบัตรตามมาตรานี้ว่า “เสีย” พร้อมทั้งระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสียตามความในอนุมาตราใด และลงลายมือชื่อกำกับไว้ไม่น้อยกว่าสองคน เว้นแต่เป็นกรณีตาม (๗) ให้จัดทำบันทึกเหตุแห่งการเป็นบัตรเสียไว้เป็นหลักฐานแทนการสลักหลัง

มาตรา ๑๑๙ ห้ามมิให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจงใจนับบัตรเลือกตั้งหรือคะแนนให้ผิดไปจากความจริงหรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใดโดยมิได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหายหรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใดแก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตรเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือทำรายงานการเลือกตั้งไม่ตรงความเป็นจริง

มาตรา ๑๒๐ เมื่อการนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศผลการนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งนั้น จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ และจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือจากการออกเสียงลงคะแนน ทั้งนี้ ให้กระทำโดยเปิดเผย และรายงานผลการนับคะแนนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งโดยเร็ว

เพื่อประโยชน์แก่การแจ้งข้อมูลการเลือกตั้งต่อประชาชนให้เกิดความรวดเร็ว คณะกรรมการอาจดำเนินการให้มีการรายงานผลการนับคะแนนอย่างไม่เป็นทางการได้

การประกาศผลการนับคะแนน การรายงานผลการนับคะแนน และการรายงานผลการนับคะแนนอย่างไม่เป็นทางการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒๑ ถ้าการนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งใดไม่สามารถกระทำได้หรือไม่สามารถนับคะแนนได้จนเสร็จสิ้น อันเนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น หรือด้วยความจำเป็นตามสภาพที่อาจมีผลต่อความปลอดภัย ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศงดการนับคะแนนสำหรับหน่วยเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานที่นับคะแนนต่อไปโดยเร็ว และรายงานผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและคณะกรรมการทราบโดยเร็ว ในกรณีมีเหตุอันสมควรคณะกรรมการจะเปลี่ยนแปลงกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งกำหนดไว้ก็ได้

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งแล้วพบว่ามีบัตรเลือกตั้งที่ได้มีการออกเสียงลงคะแนนแล้วชำรุดหรือสูญหาย ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการออกเสียงลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้น

การเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง หีบบัตรเลือกตั้ง และเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง รวมทั้งวิธีการนับคะแนนใหม่ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒๒ ในกรณีที่ผลการนับคะแนนปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ออกเสียงลงคะแนน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง หากยังไม่ตรงกันอีกให้รายงานพร้อมเหตุผลต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้น พร้อมทั้งแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทราบ และนำส่งหีบบัตรเลือกตั้งพร้อมวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้งแก่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมอบหมาย

มาตรา ๑๒๓ เมื่อรวบรวมผลการนับคะแนนทุกหน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น รวมทั้งคะแนนที่ได้จากการออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งและคะแนนที่ได้จากการลงคะแนนเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศผลการนับคะแนนผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และคะแนนที่ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด แล้วรายงานผลการนับคะแนนต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและคณะกรรมการโดยเร็ว

มาตรา ๑๒๔ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานผลการนับคะแนนแล้ว ถ้าปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือการนับคะแนนเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง คณะกรรมการจะงดการประกาศผลการเลือกตั้งและจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือนับคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นก็ได้

หมวด ๖
การประกาศผลการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๒๕ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนสูงกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง ในกรณีที่มีผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเท่ากันหลายคน ให้ใช้วิธีการจับสลาก ซึ่งต้องกระทำต่อหน้าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒๖ เขตเลือกตั้งที่ไม่มีผู้สมัครรายใดได้รับคะแนนเสียงมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้น ให้คณะกรรมการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ และมิให้

นำคะแนนของผู้สมัครแต่ละคนที่ได้รับจากการเลือกตั้งครั้งก่อนไปใช้ในการคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ในกรณีเช่นนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการให้มีการรับสมัครผู้สมัครใหม่ โดยผู้สมัครเดิมทุกรายไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งที่จะจัดขึ้นใหม่นั้น

ในการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๗ ในการเลือกตั้งทั่วไป ให้คณะกรรมการประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งได้เมื่อตรวจสอบเบื้องต้นแล้วมีเหตุอันควรเชื่อว่า ผลการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบห้าของเขตเลือกตั้งทั้งหมด ซึ่งคณะกรรมการต้องตรวจสอบเบื้องต้นและประกาศผลการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แต่ต้องไม่ช้ากว่าหกสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง

ในการตรวจสอบเบื้องต้นตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการต้องรับฟังรายงานของผู้ตรวจการเลือกตั้งและข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งต่าง ๆ มาประกอบการพิจารณาด้วย

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การประกาศผลการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งใหม่ กำหนดเวลาการประกาศผลการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่มีการเลือกตั้งใหม่

มาตรา ๑๒๘ ในกรณีที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งครบทุกเขตเลือกตั้งแล้ว การคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อจะพึงได้รับ ให้คำนวณตามวิธีการดังต่อไปนี้ โดยในกรณีที่มีเศษให้ใช้ทศนิยมสี่ตำแหน่ง

(๑) นำคะแนนรวมทั้งประเทศที่พรรคการเมืองทุกพรรคที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อได้รับจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหารด้วยห้าร้อยอันเป็นจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร

(๒) นำผลลัพธ์ตาม (๑) ไปหารจำนวนคะแนนรวมทั้งประเทศของพรรคการเมืองแต่ละพรรคที่ได้รับจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งทุกเขต จำนวนที่ได้รับให้ถือเป็นจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พรรคการเมืองนั้นจะพึงมีได้เบื้องต้น และเมื่อได้คำนวณตาม (๕) (๖) หรือ (๗) ถ้ามีแล้ว จึงให้ถือว่าเป็นจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พรรคการเมืองนั้นจะพึงมีได้

(๓) นำจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พรรคการเมืองจะพึงมีได้ตาม (๒) ลบด้วยจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งทั้งหมดที่พรรคการเมืองนั้นได้รับเลือกตั้งในทุกเขตเลือกตั้ง ผลลัพธ์คือจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองนั้นจะได้รับเบื้องต้น

(๔) ภายใต้บังคับ (๕) ให้จัดสรรจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองจะได้รับให้ครบหนึ่งร้อยห้าสิบคน โดยจัดสรรให้พรรคการเมืองตามผลลัพธ์ตาม (๓) เป็นจำนวนเต็มก่อน หากยังไม่ครบจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคน ให้พรรคการเมืองที่มีเศษจากการคำนวณมากที่สุดได้รับการจัดสรรจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเพิ่มอีกหนึ่งคนตามลำดับจนครบจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคน ในกรณีมีเศษเท่ากัน ให้ดำเนินการตาม (๖)

(๕) ถ้าพรรคการเมืองใดมีผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเท่ากับหรือสูงกว่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พรรคการเมืองนั้นจะพึงมีได้ตาม (๒) ให้พรรคการเมืองนั้นมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามจำนวนที่ได้รับจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และไม่มีสิทธิได้รับการจัดสรรสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ และให้นำจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อทั้งหมดไปจัดสรรให้แก่พรรคการเมืองที่มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งต่ำกว่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พรรคการเมืองนั้นจะพึงมีได้ตาม (๒) ตามอัตราส่วน แต่ต้องไม่มีผลให้พรรคการเมืองใดดังกล่าวมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกินจำนวนที่จะพึงมีได้ตาม (๒)

(๖) ในการจัดสรรตาม (๕) แล้วปรากฏว่ายังจัดสรรจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อไม่ครบหนึ่งร้อยห้าสิบคน ให้พรรคการเมืองที่มีเศษจากการคำนวณมากที่สุดได้รับการจัดสรรจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเพิ่มอีกหนึ่งคนตามลำดับจนครบจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคน กรณีที่เศษที่เหลือของแต่ละพรรคการเมืองเท่ากันจนทำให้ไม่สามารถจัดสรรสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อได้ครบจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคน ให้นำค่าเฉลี่ยคะแนนของแต่ละพรรคการเมืองต่อจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมีหนึ่งคนมาพิจารณา โดยหากพรรคการเมืองใดมีค่าเฉลี่ยคะแนนของพรรคการเมืองต่อจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมีหนึ่งคนมากกว่าพรรคการเมืองอื่น ให้พรรคการเมืองนั้นมีสิทธิได้รับการจัดสรรสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเพิ่มอีกหนึ่งคน และหากยังมีจำนวนค่าเฉลี่ยดังกล่าวเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีจับสลาก

(๗) ในกรณีที่เมื่อคำนวณตาม (๕) แล้วปรากฏว่าพรรคการเมืองทุกพรรคได้รับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อรวมกันแล้วเกินหนึ่งร้อยห้าสิบคน ให้ดำเนินการคำนวณปรับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อใหม่โดยคำนวณตามอัตราส่วนที่ทุกพรรคจะได้รับการจัดสรรจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อซึ่งเมื่อรวมแล้วไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบคน โดยให้นำจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่แต่ละพรรคการเมืองจะได้รับคูณด้วยหนึ่งร้อยห้าสิบ หารด้วย

ผลบวกของหนึ่งร้อยห้าสิบกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่เกินจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบ และให้นำ (๔) มาใช้ในการคำนวณด้วยโดยอนุโลม

(๘) เมื่อได้จำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองแล้ว ให้ผู้สมัครตามลำดับหมายเลขในบัญชีรายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่ผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตายภายหลังวันปิดรับสมัครรับเลือกตั้งแต่ก่อนเวลาปิดการลงคะแนนในวันเลือกตั้ง ให้นำคะแนนที่มีผู้ลงคะแนนให้ มาคำนวณตาม (๑) และ (๒) ด้วย

ทั้งนี้ การดำเนินการตาม (๑) ถึง (๘) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒๙ ในกรณีที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งยังไม่ครบทุกเขต แต่มีจำนวนถึงร้อยละเก้าสิบห้าของเขตเลือกตั้งทั้งหมดแล้ว ให้ดำเนินการคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่จะจัดสรรให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ โดยวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) นำจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่จะประกาศผลการเลือกตั้งหารด้วยสามร้อยห้าสิบอันเป็นจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งทั้งหมด

(๒) นำผลลัพธ์ตาม (๑) คูณด้วยห้าร้อยอันเป็นจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร ผลลัพธ์ที่ได้คือจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะประกาศผลทั้งหมด โดยให้ถือเอาเฉพาะจำนวนเต็ม

(๓) นำผลลัพธ์ตาม (๒) มาหักออกด้วยจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่จะประกาศผลการเลือกตั้ง ผลลัพธ์ที่ได้คือจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่จะจัดสรรให้พรรคการเมือง

เมื่อได้ผลลัพธ์ตามวรรคหนึ่งแล้วให้นำมาคำนวณตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒๘ เพื่อจัดสรรจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้แต่ละพรรคการเมือง เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๑๒๘ (๗) จำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบ ให้เปลี่ยนเป็นจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่จะจัดสรรตามวรรคหนึ่ง

เมื่อมีการประกาศผลการเลือกตั้งเพิ่มขึ้น ให้ดำเนินการคำนวณตามวิธีตามวรรคหนึ่งและวรรคสองใหม่ และจัดสรรจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ถูกต้องตรงตามผลการคำนวณนั้นทุกครั้งที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งเพิ่มขึ้น เว้นแต่จะพ้นเวลาหนึ่งปีนับแต่วันเลือกตั้งทั่วไป

ในกรณีที่การคำนวณใหม่ตามมาตรานี้ทำให้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใดลดลง ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นในลำดับท้ายตามลำดับพ้นจากตำแหน่ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองผู้ใดต้องพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสี่ ให้ถือว่าผู้นั้นยังคงเป็นผู้สมัครตามลำดับหมายเลขเดิมในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้น

มาตรา ๑๓๐ ในการเลือกตั้งทั่วไป ถ้าต้องมีการเลือกตั้งใหม่ในบางเขตหรือบางหน่วยเลือกตั้งก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง หรือการเลือกตั้งยังไม่แล้วเสร็จ มิให้นำผลคะแนนของการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่เป็นเหตุดังกล่าวมาคำนวณเพื่อหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละพรรคการเมืองพึงมี และจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่แต่ละพรรคการเมืองพึงได้รับ

ความในวรรคหนึ่งให้นำมาใช้บังคับแก่กรณีที่ผู้สมัครถูกระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๑๓๒ ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๑ ภายในหนึ่งปีหลังจากวันเลือกตั้งอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ถ้าต้องมีการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งใดขึ้นใหม่ เพราะเหตุที่การเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อใหม่ โดยมิให้นำคะแนนที่ได้รับจากการเลือกตั้งที่เป็นเหตุให้มีการเลือกตั้งใหม่มารวมคำนวณด้วย และให้นำวิธีการคำนวณตามมาตรา ๑๒๙ และมาตรา ๑๓๐ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ภายในหนึ่งปีหลังจากวันเลือกตั้งอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป หากปรากฏว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการอันถือว่าเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง และผู้นั้นไม่ได้รับการเลือกตั้ง หากมีการนำคะแนนที่ผู้สมัครผู้นั้นได้รับไปรวมคำนวณเพื่อจัดสรรสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้พรรคการเมืองที่ผู้นั้นสังกัดไปแล้ว ให้ดำเนินการคำนวณเพื่อหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองใหม่ โดยมิให้นำคะแนนที่ผู้สมัครดังกล่าวได้รับไปรวมคำนวณด้วย และให้นำความในมาตรา ๑๒๙ วรรคสี่และวรรคห้า มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่างไม่ว่าด้วยเหตุใดภายหลังพ้นเวลาหนึ่งปีนับแต่วันเลือกตั้งทั่วไป มิให้มีผลกระทบกับการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละพรรคการเมืองจะพึงมีตามมาตรา ๑๒๘

ให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับแก่กรณีที่มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างด้วยเหตุอื่นใดนอกจากเหตุตามวรรคหนึ่งก่อนพ้นเวลาหนึ่งปีนับแต่วันเลือกตั้งทั่วไปด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๗
การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม

มาตรา ๑๓๒ ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ถ้าคณะกรรมการสืบสวนหรือไต่สวนแล้วเห็นว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการอันเป็นเหตุให้การเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครผู้ใดก่อให้ผู้อื่นกระทำ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลอื่นกระทำการดังกล่าว หรือรู้ว่ามีการกระทำดังกล่าวแล้วไม่ดำเนินการเพื่อระงับการกระทำนั้น ให้คณะกรรมการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครที่กระทำการเช่นนั้นทุกรายไว้เป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำสั่ง และในกรณีที่ผู้นั้นได้คะแนนอยู่ในลำดับที่จะได้รับการเลือกตั้ง ให้สั่งยกเลิกการเลือกตั้งและให้มีการเลือกตั้งใหม่

คำสั่งของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นที่สุด

ถ้าการกระทำของบุคคลตามวรรคหนึ่ง ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีส่วนรู้เห็น หรือปล่อยปละละเลยหรือทราบถึงการกระทำนั้นแล้วมิได้ยับยั้งหรือแก้ไขเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมให้คณะกรรมการดำเนินการเสนอคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้ยุบพรรคการเมืองนั้น ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้นให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้นด้วย

ในกรณีที่ปรากฏต่อคณะกรรมการว่ามีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่ง ไม่ว่าเป็นการกระทำของผู้ใด ถ้าเห็นว่าผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใดจะได้รับประโยชน์จากการกระทำนั้น คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้สมัครผู้นั้นหรือพรรคการเมืองนั้นระงับหรือดำเนินการใดเพื่อแก้ไขความไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรมนั้นภายในเวลาที่กำหนด ในกรณีที่ผู้สมัครผู้นั้นหรือพรรคการเมืองนั้นไม่ดำเนินการตามคำสั่งของคณะกรรมการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สันนิษฐานว่าผู้สมัครผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำนั้นหรือพรรคการเมืองนั้นมีส่วนรู้เห็นในการกระทำนั้น เว้นแต่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนั้นพิสูจน์ได้ว่าไม่มีส่วนรู้เห็นในการกระทำดังกล่าว

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการให้มีการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้สมัครหรือคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้นั้นด้วย ในการนี้ ให้ถือว่าคณะกรรมการเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่มีคำสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรานี้ภายหลังวันลงคะแนนเลือกตั้งแต่ก่อนวันประกาศผลการเลือกตั้ง และผู้สมัครที่ถูกระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้สมัครในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ได้คะแนนเลือกตั้งในลำดับซึ่งจะเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น ให้คณะกรรมการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ เพื่อให้ได้ผู้ได้รับเลือกตั้งครบจำนวนที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้งนั้น

ผู้ตรวจการเลือกตั้งหรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งผู้ใดพบเห็นการกระทำตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการหรือกรรมการทราบโดยพลัน

มาตรา ๑๓๓ เมื่อประกาศผลการเลือกตั้งแล้วปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม แต่ไม่ได้ความชัดว่าเป็นการกระทำของผู้ได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อพิจารณา ในกรณีที่ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าการเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้ศาลสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่สำหรับเขตเลือกตั้งนั้น และให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งจากเขตเลือกตั้งนั้นสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลมีคำวินิจฉัย และให้คณะกรรมการดำเนินการให้มีการเลือกตั้งใหม่โดยเร็ว และให้นำความในมาตรา ๑๓๘ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๔ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนให้เป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม คณะกรรมการอาจแต่งตั้งข้าราชการอัยการ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือผู้ซึ่งเคยเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐดังกล่าวตามจำนวนที่เหมาะสมเป็นคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะตามความจำเป็น เพื่อช่วยคณะกรรมการในการดำเนินการตรวจสอบสำนวนการสืบสวนหรือไต่สวน รวมทั้งรับฟังคำชี้แจงหรือพยานหลักฐานแทนคณะกรรมการได้

การแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ และค่าตอบแทนของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๓๕ ในกรณีที่ปรากฏต่อคณะกรรมการว่าผู้ใดกระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด อันอาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำหรือมีคำสั่งให้แก้ไขการกระทำตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดได้

ถ้ามีผู้แจ้งต่อเจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าพนักงานตำรวจพบเห็นการกระทำตามวรรคหนึ่งและการกระทำนั้นเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้เจ้าพนักงานตำรวจจับกุมและดำเนินคดีโดยเร็ว และแจ้งต่อคณะกรรมการเพื่อให้พิจารณาดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๓๖ ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ใดให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครผู้ใด หรือให้งดเว้นลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครผู้ใด หรือให้ลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ให้คณะกรรมการยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดหรือศาลแพ่งที่การยึดหรืออายัดอยู่ในเขตศาลภายในสามวันนับแต่วันยึดหรืออายัดตามวรรคหนึ่ง เมื่อศาลได้รับคำร้องแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนฝ่ายเดียวให้แล้วเสร็จภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง ถ้าศาลเห็นว่าเงินหรือทรัพย์สินตามคำร้องน่าจะได้ใช้หรือจะใช้เพื่อการเลือกตั้งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลมีคำสั่งยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินนั้นไว้จนกว่าจะมีการประกาศผลการเลือกตั้ง

ความในมาตรานี้ไม่เป็นการตัดอำนาจของผู้ซึ่งมีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในอันที่จะใช้อำนาจยึดหรืออายัดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๓๗ ก่อนหรือในวันเลือกตั้ง เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือไต่สวนแล้วหรือพบเห็นการกระทำที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมหรือกรรมการแต่ละคนซึ่งพบเห็นการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำใดอันอาจเป็นเหตุให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมหรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้มีอำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือกตั้ง และสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่หรือนับคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วยหรือทุกหน่วยเลือกตั้งได้ สำหรับการดำเนินการของกรรมการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๓๘ เมื่อมีการดำเนินการตามมาตรา ๑๓๒ หรือภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง หรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น ให้คณะกรรมการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้น

การพิจารณาของศาลฎีกาให้นำสำนวนการสืบสวนหรือไต่สวนของคณะกรรมการเป็นหลักในการพิจารณา และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจสั่งไต่สวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้

เมื่อศาลฎีกามีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาแล้ว ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลฎีกาจะพิพากษาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิด

ในกรณีที่ศาลฎีกาพิพากษาว่าบุคคลตามวรรคหนึ่งกระทำความผิดตามที่ถูกร้อง ให้ศาลฎีกาเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้น และในกรณีที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้สมาชิกภาพของผู้นั้นสิ้นสุดลงนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้คณะกรรมการจัดให้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง

มาตรา ๑๓๙ ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดและเป็นเหตุให้ต้องมีการเลือกตั้งใหม่ ไม่ว่าจะมีคำร้องขอหรือไม่ ให้ศาลฎีกาสั่งให้ผู้นั้นรับผิดในค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งครั้งที่เป็นเหตุให้ศาลฎีกามีคำสั่งเช่นว่านั้น จำนวนค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้ศาลฎีกาพิจารณาจากหลักฐานการใช้จ่ายที่คณะกรรมการเสนอต่อศาล

เงินที่ได้รับมาตามวรรคหนึ่งให้นำส่งเข้ากองทุน

มาตรา ๑๔๐ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีสิทธิยื่นคัดค้านต่อคณะกรรมการว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง หรือที่ตนสมัครรับเลือกตั้ง หรือที่พรรคการเมืองส่งสมาชิกลงสมัครรับเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้มีสิทธิยื่นคัดค้านการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งอาจยื่นคัดค้านได้ตั้งแต่วันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดวันเลือกตั้งจนถึงสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง เว้นแต่

(๑) การคัดค้านเพราะเหตุตามมาตรา ๖๓ หรือมาตรา ๖๗ ให้ยื่นได้ตั้งแต่วันเลือกตั้งจนถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง

(๒) การคัดค้านเกี่ยวกับการนับคะแนนให้คัดค้านในระหว่างเวลาที่ยังนับคะแนนไม่แล้วเสร็จหรือในกรณีคัดค้านการรวมคะแนน ให้คัดค้านก่อนประกาศผลการนับคะแนนที่หน่วยเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการได้รับคำคัดค้านการเลือกตั้งให้ดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวน เพื่อหาข้อเท็จจริงโดยพลัน และพิจารณาดำเนินการตามหมวดนี้ แล้วแต่กรณี ต่อไป ทั้งนี้ การยื่นคำคัดค้านการเลือกตั้งและการพิจารณาให้เป็นไปตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๘
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๔๑ ผู้ซึ่งรับโทษตามมาตรา ๑๕๘ หรือมาตรา ๑๖๖ ให้ถือว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๔๒ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ใดขัดขวาง หรือหน่วงเหนี่ยว หรือไม่ให้ความสะดวกพอสมควรต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือลูกจ้าง แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๓ ผู้ใดกระทำการอันเป็นเท็จเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดห้าปี

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการเพื่อจะแกล้งให้ผู้สมัครนั้นถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพื่อไม่ให้มีการประกาศผลการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการแจ้งหรือให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

ถ้าการกระทำตามวรรคสองหรือวรรคสามเป็นการกระทำหรือก่อให้ผู้อื่นกระทำสนับสนุนหรือรู้เห็นเป็นใจของหัวหน้าพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ให้ถือว่าพรรคการเมืองนั้นกระทำการอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดจงใจกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บัตรเลือกตั้งชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดสิบปี

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

มาตรา ๑๔๕ ผู้ใดไม่ได้เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง มีหรือครอบครองไว้ซึ่งบัตรเลือกตั้งโดยไม่ชอบ ไม่ว่าบัตรเลือกตั้งนั้นจะเป็นบัตรเลือกตั้ง

ที่สำนักงานเป็นผู้จัดให้มีขึ้นหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดสิบปี

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ต้องระวางโทษเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่ง และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น

มาตรา ๑๔๖ ในระหว่างเวลาเปิดการออกเสียงลงคะแนนจนถึงเวลาปิดการออกเสียงลงคะแนน ถ้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเปิดเผยให้แก่ผู้ใดทราบว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดมาลงคะแนนหรือยังไม่มาลงคะแนนเพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดขาย จำหน่าย จ่ายแจก หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิด ในเขตเลือกตั้งในระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวัน จนถึงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่วันลงคะแนนตามมาตรา ๑๐๖ และมาตรา ๑๐๗ ด้วย

มาตรา ๑๔๘ ผู้ใดเล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันขันต่อใด ๆ เกี่ยวกับผลของการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้เล่นมีกำหนดสิบปีและเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้จัดให้มีการเล่น

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

มาตรา ๑๕๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๑๕๑ ผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้สมัครรับเลือกตั้งหรือทำหนังสือยินยอมให้พรรคการเมืองเสนอรายชื่อเพื่อสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปี

ถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้นั้นคืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่ได้รับมาเนื่องจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้แก่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วย

มาตรา ๑๕๒ ผู้สมัครผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

มาตรา ๑๕๓ ผู้สมัครผู้ใดทำหนังสือยืนยันการไม่ได้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๕๗ อันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๑๕๔ ผู้สมัครผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๓ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือปรับเป็นจำนวนสามเท่าของจำนวนเงินที่เกินค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการกำหนด แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่ากัน หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดสิบปี

ในกรณีที่พรรคการเมืองกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท หรือปรับเป็นจำนวนสามเท่าของจำนวนเงินที่เกินค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการกำหนด แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่ากัน

ในกรณีที่พรรคการเมืองกระทำความผิดตามวรรคสอง ถ้าหัวหน้าพรรคการเมือง เลขาธิการพรรคการเมือง หรือเหรัญญิกของพรรคการเมืองรู้เห็นเป็นใจด้วยกับการกระทำความผิด ต้องรับโทษและถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๕๕ ผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดไม่ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นเอกสารหรือหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรา ๖๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดห้าปี

ถ้าบัญชีรายรับและรายจ่ายที่ยื่นตามมาตรา ๖๗ เป็นเท็จ ผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๑๕๖ ผู้ใด

(๑) ฝ่าฝืนมาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๙

(๒) หาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๗๐

ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๒ หรือเปิดเผยหรือเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนในระหว่างเวลาเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้งจนถึงเวลาปิดการออกเสียงลงคะแนน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๓ (๑) หรือ (๒) มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ หรือมาตรา ๙๔ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๗๓ (๑) หรือ (๒) ให้ศาลสั่งจ่ายเงินสินบนนำจับไม่เกินกึ่งหนึ่งจากจำนวนเงินค่าปรับแก่ผู้แจ้งความนำจับ

ในกรณีที่พรรคการเมืองกระทำความผิดตามมาตรา ๗๕ หัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคการเมืองนั้นซึ่งรู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคการเมืองนั้น และให้ถือเป็นเหตุที่จะยุบพรรคการเมืองนั้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

มาตรา ๑๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๓ (๓) (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี และให้นำความในมาตรา ๑๕๘ วรรคสอง มาใช้บังคับด้วย

มาตรา ๑๖๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๔ หรือหาเสียงเลือกตั้งไม่ว่าด้วยประการใดเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อหรือเข้าใจผิดว่าเป็นนโยบายของพรรคการเมืองตามมาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

มาตรา ๑๖๑ ผู้ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๗ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๑๖๒ ผู้สมัคร พรรคการเมือง หรือผู้ใดปิดประกาศหรือติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งไม่เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๘๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐๔ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

มาตรา ๑๖๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๕ วรรคสอง มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ หรือมาตรา ๑๐๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดสิบปี

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเป็นผู้รับหรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อคณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายก่อนถูกจับกุม ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับแก่ผู้ฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งที่คณะกรรมการเห็นสมควรกันไว้เป็นพยานด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๗ หรือมาตรา ๙๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๖๖ กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๙ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

มาตรา ๑๖๗ ในการสืบสวนหรือไต่สวน หากปรากฏว่าการให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลของบุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้รายใดจะเป็นประโยชน์ในการพิสูจน์การกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดคนอื่นที่เป็นตัวการสำคัญ และสามารถที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดนั้น คณะกรรมการจะกันบุคคลนั้นไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีก็ได้

เมื่อคณะกรรมการมีมติไม่ดำเนินคดีกับบุคคลใดแล้วให้สิทธิในการดำเนินคดีอาญาเป็นอันระงับไป เว้นแต่ปรากฏในภายหลังว่าผู้ถูกกันไว้เป็นพยานได้ให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือไม่ไปเบิกความ หรือไปเบิกความ

แต่ไม่เป็นไปตามที่ได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลไว้ ให้การกันบุคคลไว้เป็นพยานนั้นสิ้นสุดลง และคณะกรรมการอาจดำเนินการตามกฎหมายกับบุคคลนั้นต่อไปได้

มาตรการในการกันบุคคลไว้เป็นพยานตามวรรคหนึ่ง และการเพิกถอนการกันไว้เป็นพยานตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๖๘ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยมีกำหนดระยะเวลาหรือสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้การเพิกถอนสิทธิดังกล่าวมีผลในทันทีและเริ่มนับระยะเวลานับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษา เว้นแต่ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๖๙ ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เกิดขึ้นในเขตเลือกตั้งใด ให้ถือว่าผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกของตนลงสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๗๐ ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้นอกราชอาณาจักรจะต้องรับโทษในราชอาณาจักร และการกระทำของผู้เป็นตัวการด้วยกัน ผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำความผิดนั้น แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าตัวการผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำความผิดนั้นได้กระทำในราชอาณาจักร

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๗๑ ในวาระเริ่มแรก ให้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภามีผลใช้บังคับ และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันเลือกตั้งซึ่งต้องไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีผลใช้บังคับ

มาตรา ๑๗๒ ในวาระเริ่มแรก เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาเพื่อสมัครรับเลือกตั้ง ในกรณีที่ผู้ที่เข้าชื่อร่วมกันเพื่อขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองและได้ชำระเงินทุนประเดิมหรือค่าบำรุงพรรคการเมืองไว้แล้ว หากภายหลังนายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองนั้น ให้ถือว่าผู้ที่เข้าชื่อร่วมกันนั้นเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้นมาตั้งแต่วันที่ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง

มาตรา ๑๗๓ ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ระยะเวลาในการคำนวณค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๘ ให้นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีผลใช้บังคับจนถึงวันเลือกตั้ง

มาตรา ๑๗๔ บุคคลใดถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ถือว่าผู้นั้นถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๑๗๕ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเสียสิทธิเนื่องจากไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้การเสียสิทธิของผู้นั้นเป็นอันสิ้นสุดลงนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗๖ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดประชุมหารือกับหัวหน้าพรรคการเมืองเพื่อกำหนดเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของพรรคการเมืองและของผู้สมัคร ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๗๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินคดีแพ่งต่อบุคคลใดที่มีความรับผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้ถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังมีผลใช้บังคับอยู่

การกระทำใด ๆ อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ถ้าการกระทำนั้นยังเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ คณะกรรมการการเลือกตั้งและศาล มีอำนาจดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้ถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังมีผลใช้บังคับอยู่

มาตรา ๑๗๘ บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้การจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙)

พ.ศ. ๒๕๖๐

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐
เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ก.บ.ศป.” และคำว่า “ก.ขป.” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ก.ศป.” และคำว่า “คู่กรณี” ของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

““ก.บ.ศป.” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารศาลปกครอง

“ก.ขป.” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่ออกโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด หรือโดย ก.ศป. หรือโดย ก.ศป. โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด หรือโดย ก.บ.ศป. หรือโดย ก.ขป. เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้นอาจแบ่งเป็นแผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นและจะให้มีอำนาจในคดีประเภทใดหรือคดีในท้องที่ใดซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของแต่ละศาลนั้น แยกต่างหากโดยเฉพาะก็ได้ ทั้งนี้ ให้ออกเป็นประกาศประธานศาลปกครองสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.บ.ศป."

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๗/๑ ในกรณีที่มีการจัดตั้งแผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นขึ้นในศาลปกครองสูงสุดหรือศาลปกครองชั้นต้นใด ให้มีตุลาการหัวหน้าแผนกหรือตุลาการหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นนั้นแผนกหรือหน่วยงานละหนึ่งคนเพื่อรับผิดชอบงานของแผนกหรือหน่วยงานดังกล่าว ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.บ.ศป. กำหนด"

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหกของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองกลาง และศาลปกครองในภูมิภาคจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประธานศาลปกครองสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.บ.ศป. ประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดวันเปิดทำการของศาลปกครอง"

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๘/๑ การเปลี่ยนแปลงเขตท้องที่ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีเขตอำนาจ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน โดยคำนึงถึงสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม การบริหารจัดการคดี และระยะเวลาพิจารณาพิพากษาคดี ให้กระทำโดยข้อเสนอของ ก.บ.ศป. และตราเป็นพระราชกฤษฎีกา"

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑/๑ ของหมวด ๒ ตุลาการศาลปกครองแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๑๑/๑ ข้าราชการศาลปกครอง มีดังนี้

(๑) ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง คือ ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๑๒ ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นตามมาตรา ๑๗ และตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้นซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๙

(๒) ข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง คือ ข้าราชการในสำนักงานศาลปกครองซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๗๘ หรือมาตรา ๗๘/๑ หรือได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๘๗"

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๕ การแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองสูงสุด ก.ศป. อาจดำเนินการได้โดยวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาเลื่อนตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น โดยคำนึงถึงหลักอาวุโส ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ความเหมาะสม ประวัติและผลงานการปฏิบัติราชการ

(๒) พิจารณาคัดเลือกบุคคลซึ่งมิได้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองในขณะนั้น โดยมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ และมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุด

การแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองสูงสุดตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงสัดส่วนของผู้ที่ได้รับการคัดเลือกตามวรรคหนึ่ง (๒) โดยให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนตุลาการในศาลปกครองสูงสุดทั้งหมด

ให้ ก.ศป. เสนอรายชื่อผู้ได้รับการเลื่อนตามวรรคหนึ่ง (๑) หรือได้รับการคัดเลือกตามวรรคหนึ่ง (๒) ต่อนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีนำรายชื่อดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด"

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕/๑ และมาตรา ๑๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๑๕/๑ ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคนหนึ่งเป็นประธานศาลปกครองสูงสุด แล้วเสนอชื่อต่อนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีนำเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอชื่อ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

การแต่งตั้งและการเลื่อนตุลาการในศาลปกครองสูงสุดให้ดำรงตำแหน่งรองประธานศาลปกครองสูงสุด ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด และตุลาการศาลปกครองสูงสุด หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ให้ ก.ศป.

พิจารณาคัดเลือกแล้วเสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

วิธีการคัดเลือกประธานศาลปกครองสูงสุด รองประธานศาลปกครองสูงสุด ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด และตุลาการศาลปกครองสูงสุด หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

มาตรา ๑๕/๒ ประธานศาลปกครองสูงสุดมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี นับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในกรณีที่ประธานศาลปกครองสูงสุดดำรงตำแหน่งครบวาระ และยังไม่พ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตามมาตรา ๒๑ (๓) ให้แต่งตั้งผู้นั้นดำรงตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ในตำแหน่งอื่นตามที่ ก.ศป. กำหนด โดยให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในอัตราที่ไม่ต่ำกว่าเดิม

ในกรณีที่ประธานศาลปกครองสูงสุดลาออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามวรรคหนึ่ง และยังไม่พ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตามมาตรา ๒๑ (๓) ก.ศป. อาจแต่งตั้งผู้นั้นให้ดำรงตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดในตำแหน่งอื่น โดยให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในอัตราที่ ก.ศป. กำหนดก็ได้”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิก (ก) ของ (๔) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความใน (ค) ของ (๔) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ค) รับราชการหรือเคยรับราชการไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลชั้นต้นหรือเทียบเท่า ซึ่งได้รับเงินเดือนในชั้น ๓ หรือตุลาการพระธรรมนูญศาลทหารกลาง”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความใน (จ) ของ (๔) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(จ) รับราชการหรือเคยรับราชการไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนระดับ ๘ หรือข้าราชการพลเรือนประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ ประเภทอำนวยการหรือประเภทบริหาร หรือปฏิบัติงานหรือเคยปฏิบัติงานไม่น้อยกว่าสามปีในตำแหน่งที่เทียบเท่าตามที่ ก.ศป. ประกาศกำหนด ในหน่วยงานของรัฐ องค์การมหาชน หรือรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความใน (ช) ของ (๔) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ช) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกด้านนิติศาสตร์สาขากฎหมายมหาชนและรับราชการในหน่วยงานของรัฐหรือปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ องค์การมหาชน หรือรัฐวิสาหกิจ

ที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีนับแต่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หรือไม่น้อยกว่าหกปีนับแต่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๘ และมีความเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น โดยวิธีการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ หรือการคัดเลือก ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

การฝึกอบรมและการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้นให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนด

ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือกตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้นซึ่งผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่ ก.ศป. กำหนด และผลการฝึกอบรมเป็นไปตามมาตรฐานของ ก.ศป. ว่าเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ และความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นตุลาการศาลปกครอง เพื่อแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครองชั้นต้น แล้วเสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้นผู้ใดไม่เหมาะสมที่จะเป็นตุลาการศาลปกครองชั้นต้นหรือผลการฝึกอบรมไม่เป็นไปตามมาตรฐานของ ก.ศป. ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.ศป. มีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการ หรือดำเนินการเพื่อให้มีการโอนไปเป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครองได้

ให้นำความในมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับกับตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้นโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๙/๑ การย้ายและการเลื่อนตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น และตุลาการศาลปกครองชั้นต้น หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ให้ ก.ศป. พิจารณาคัดเลือก แล้วเสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

วิธีการคัดเลือกอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น และตุลาการศาลปกครองชั้นต้น หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด”

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๐) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"(๑๐) โอนไปรับราชการเป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครองหรือข้าราชการฝ่ายอื่น"

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๒๓/๑ ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการศาลปกครองกระทำผิดวินัยไม่ถึงขั้นที่จะต้องให้ออกหรือไล่ออก ก.ศป. อาจมีมติให้ลงโทษงดเลื่อนตำแหน่ง หรืองดเลื่อนเงินเดือนเป็นเวลาไม่เกินสามปี หรือถ้ามีเหตุสมควรปรานีจะสั่งลงโทษเพียงภาคทัณฑ์และจะให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนด้วยก็ได้

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน วิธีการสอบสวน และสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด"

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๔ ในการพิจารณาให้ข้าราชการตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งโดยถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) หรือตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง (๔) ประกอบกับมาตรา ๒๑ (๔) หรือ (๗) หรือโดยถูกไล่ออกตามมาตรา ๒๓ (๑) หรือ (๒) ให้ ก.ศป. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ประกอบด้วย ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสี่คน และเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือรองเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ที่เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมอบหมายจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการเพื่อทำการสอบสวน"

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๒๔/๑ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองซึ่งมาจากข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายอื่น หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการตุลาการศาลปกครอง ให้ ก.ศป. เป็นผู้พิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นตามบทบัญญัติเกี่ยวกับวินัยแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครองโดยอนุโลม แต่ถ้าเรื่องอยู่ระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนทางวินัยก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งก็ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่กระทำความผิดจนแล้วเสร็จ แล้วส่งเรื่องให้ ก.ศป. พิจารณาดำเนินการทางวินัยต่อไปตามบทบัญญัติเกี่ยวกับวินัยแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครองโดยอนุโลม และในกรณีที่จะต้องสั่งลงโทษ

ทางวินัยให้พิจารณาตามความผิดและลงโทษตามบทบัญญัติเกี่ยวกับวินัยของข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอื่น หรือกฎหมายเกี่ยวกับวินัยของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่กระทำความผิดนั้น แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม"

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"ตุลาการศาลปกครองซึ่งโอนไปดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ถ้าต้องโอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองเพราะเหตุที่ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๘/๑ วรรคสอง หรือยื่นความประสงค์ขอโอนกลับก่อนครบวาระ และผู้นั้นมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๘ แล้วแต่กรณี ให้ ก.ศป. พิจารณาให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งในลำดับอาวุโสที่เคยครอง โดยให้ได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ในชั้นเดียวกับตุลาการศาลปกครองที่อยู่ในลำดับอาวุโสเท่ากันในขณะที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง"

มาตรา ๒๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๒๖/๑ การโอนข้าราชการตุลาการศาลปกครองผู้ใดไปเป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครองหรือข้าราชการฝ่ายอื่น ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดสั่งได้เมื่อข้าราชการตุลาการศาลปกครองผู้นั้นยินยอมและได้รับความเห็นชอบจาก ก.ศป."

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๘ ประธานศาลปกครองสูงสุดต้องรับผิดชอบให้งานของศาลปกครองเป็นไปโดยเรียบร้อยตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด หรือระเบียบที่ ก.บ.ศป. กำหนด แล้วแต่กรณี โดยมีรองประธานศาลปกครองสูงสุดช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานศาลปกครองสูงสุดมอบหมาย

อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นต้องรับผิดชอบให้งานของศาลนั้นเป็นไปโดยเรียบร้อยตามระเบียบที่ ก.ศป. กำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด หรือระเบียบที่ ก.บ.ศป. กำหนด แล้วแต่กรณี โดยมีรองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้นช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามที่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นมอบหมาย"

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๐/๑ ตุลาการศาลปกครองอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.บ.ศป. กำหนด"

มาตรา ๒๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๓๐/๒ ตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๑ และให้ได้รับประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับตุลาการศาลปกครองชั้นต้น แต่ไม่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่ง

ให้นำความในมาตรา ๓๐ วรรคสี่และวรรคห้า มาใช้บังคับกับตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้นโดยอนุโลม"

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๓ เครื่องแบบข้าราชการตุลาการศาลปกครองและระเบียบการแต่งกายให้เป็นไปตามที่ ก.บ.ศป. ประกาศกำหนด"

มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๓/๑ คณะกรรมการบริหารศาลปกครอง มาตรา ๔๑/๒ มาตรา ๔๑/๓ มาตรา ๔๑/๔ มาตรา ๔๑/๕ มาตรา ๔๑/๖ มาตรา ๔๑/๗ มาตรา ๔๑/๘ และมาตรา ๔๑/๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"หมวด ๓/๑
คณะกรรมการบริหารศาลปกครอง

มาตรา ๔๑/๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารศาลปกครองคณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า "ก.บ.ศป." ประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานกรรมการ

(๒) เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนเป็นกรรมการ

(๓) กรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตุลาการศาลปกครองจำนวนแปดคน ดังนี้

(ก) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวนสี่คน ซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

(ข) ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสี่คน ซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น

(๔) กรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครองในระดับไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่ ก.ศป. กำหนดจำนวนสองคน ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ตามวิธีการที่ ก.ศป. ประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

(๕) กรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิด้านการงบประมาณ ด้านการพัฒนาองค์กร และด้านการบริหารจัดการ ที่ไม่เป็นหรือไม่เคยเป็นข้าราชการศาลปกครองด้านละหนึ่งคน ซึ่งได้รับเลือกจากประธานกรรมการและกรรมการตาม (๒) (๓) และ (๔)

ให้เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้รองเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองที่เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองมอบหมายเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๔๑/๓ กรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕) จะดำรงตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๓) หรือกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) หรือ (๕) ในเวลาเดียวกันมิได้

มาตรา ๔๑/๔ กรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง (๕) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี

(๓) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกคำสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๕) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

(๖) ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๘) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

มาตรา ๔๑/๕ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบด้วยตุลาการศาลปกครองซึ่งประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นผู้คัดเลือกจำนวนสี่คน และเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง เป็นกรรมการ มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเลือก การตรวจนับคะแนน และการประกาศผลการเลือกดังกล่าว

ให้เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองแต่งตั้งข้าราชการฝ่ายศาลปกครองเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้นำความในมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับกับกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑/๖ กรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) หรือ (๕) ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ก่อนกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิจะครบวาระเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ให้ดำเนินการเลือกกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ โดยต้องแล้วเสร็จก่อนที่กรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ในกรณีจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวได้ ให้กรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไป แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามสิบวัน

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการเพื่อให้มีการเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่าง เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

กรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๔๑/๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานศาลปกครองสูงสุด

(๓) พ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตามมาตรา ๒๑ ในกรณีที่เป็นกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง (๓)

(๔) ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุด ในกรณีที่เป็นกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง (๓) (ข)

(๕) ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ในกรณีที่เป็นกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕)

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๑/๔ ในกรณีที่เป็นกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง (๕)

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.บ.ศป. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๔๑/๘ ก.บ.ศป. มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการบริหารราชการศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ในส่วนที่ไม่อยู่ในอำนาจของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ก.ศป. หรือ ก.ขป. ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน ประเพณีปฏิบัติของทางราชการ และนโยบายของประธานศาลปกครองสูงสุด โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ออกระเบียบ ประกาศ หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารราชการศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง

(๒) ออกประกาศแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานศาลปกครองและกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าว

(๓) ให้ความเห็นในการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับศาลปกครอง

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๙๑

(๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการบริหารจัดการงบประมาณของศาลปกครอง

(๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับการงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน รวมทั้งการพัสดุของสำนักงานศาลปกครอง

(๗) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจ้างและการแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของศาลปกครอง รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนการจ้างด้วย

(๘) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ และการสงเคราะห์อื่นแก่ข้าราชการศาลปกครอง พนักงานราชการ และลูกจ้างสำนักงานศาลปกครอง

(๙) กำหนดวันและเวลาทำงาน วันหยุดราชการและการลาของข้าราชการศาลปกครอง รวมทั้งพนักงานราชการและลูกจ้างสำนักงานศาลปกครอง

(๑๐) กำหนดให้มีตรา สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายใดเพื่อใช้ในการบริหารราชการศาลปกครอง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการทำและใช้ตรา สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายนั้นไว้ด้วย

(๑๑) ออกระเบียบเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการหรืออนุกรรมการของศาลปกครองหรือสำนักงานศาลปกครอง การกำหนดข้อห้ามบุคคลเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการในเวลาเดียวกันเกินจำนวนที่กำหนด และการกำหนดอัตราเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ หรือผู้ช่วยเลขานุการ

(๑๒) กำกับดูแลการบริหารราชการศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

(๑๓) ยับยั้งการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกตามมาตรานี้

(๑๔) พิจารณาเรื่องอื่นใดตามที่ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ก.ศป. หรือ ก.ขป. ร้องขอ

มาตรา ๔๑/๙ การประชุมของ ก.บ.ศป. ให้นำความในมาตรา ๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่และวรรคห้าของมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

“เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง แต่ประธานศาลปกครองสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.ศป. อาจขยายเวลาการดำรงตำแหน่งได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละหนึ่งปี

ในกรณีที่เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งโดยมิได้พ้นจากราชการและมิได้มีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือมีมลทินหรือมัวหมอง ถ้าผู้นั้นมีอายุยังไม่ครบหกสิบปี ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.ขป. มีคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการฝ่ายศาลปกครองในระดับที่เทียบเท่าตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง”

มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๘/๑ และมาตรา ๗๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๗๘/๑ เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองอาจแต่งตั้งจากตุลาการศาลปกครองโดยความเห็นชอบของ ก.ศป. และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้ว ให้พ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองที่ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งสองปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง โดยอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน เว้นแต่ประธานศาลปกครองสูงสุดโดยความเห็นชอบของ ก.ศป. มีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว

ให้เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองที่ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามอัตราของตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง และหากเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งที่ได้รับอยู่ก่อนแต่งตั้ง สูงกว่าอัตราเงินเดือนหรืออัตราเงินประจำตำแหน่งสูงสุดของตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ให้ปรับเข้ากับอัตราเงินเดือนหรืออัตราเงินประจำตำแหน่งสูงสุดของตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

มาตรา ๗๘/๒ ในกรณีที่เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองที่ได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๗๘/๑ กระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ให้ ก.ขป. เป็นผู้พิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นตามบทบัญญัติเกี่ยวกับวินัยแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง แต่ถ้าได้กระทำผิดวินัยในระหว่างการดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง และได้โอนกลับไปเป็นตุลาการศาลปกครองแล้ว ให้ ก.ศป. เป็นผู้พิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นตามบทบัญญัติเกี่ยวกับวินัยของข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับโทษที่จะลง ให้ ก.ศป. เป็นผู้วินิจฉัย

การพิจารณาดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง ถ้าเรื่องอยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของผู้บังคับบัญชาก่อนโอนมาดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองหรือก่อนโอนกลับไป

เป็นตุลาการศาลปกครอง ให้ดำเนินการต่อไปตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่กระทำความผิดนั้นจนแล้วเสร็จ แล้วส่งเรื่องให้ ก.ขป. หรือ ก.ศป. แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป"

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๘๑ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองคณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า "ก.ขป." ประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลปกครองสูงสุด หรือรองประธานศาลปกครองสูงสุดที่ประธานศาลปกครองสูงสุดมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง และเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นกรรมการ

(๓) กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตุลาการศาลปกครองจำนวนสี่คน ซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวนสองคน และได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสองคน

(๔) กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครองในระดับไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่ ก.ศป. กำหนดจำนวนสี่คน ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

(๕) กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาองค์กรและด้านการบริหารจัดการ ที่ไม่เป็นหรือไม่เคยเป็นข้าราชการศาลปกครองด้านละหนึ่งคน ซึ่งได้รับเลือกจากประธานกรรมการและกรรมการตาม (๒) (๓) และ (๔)

ให้ ก.ขป. แต่งตั้งข้าราชการฝ่ายศาลปกครองเป็นเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ"

มาตรา ๓๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๑/๑ มาตรา ๘๑/๒ และมาตรา ๘๑/๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๘๑/๑ กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕) จะดำรงตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๓) ในเวลาเดียวกันมิได้

มาตรา ๘๑/๒ กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๑/๔

มาตรา ๘๑/๓ การเลือกกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การเลือกกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) ให้นำความในมาตรา ๔๑/๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) การเลือกกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๔) ให้เป็นไปตามวิธีการที่ ก.ศป. ประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด”

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๒ กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕) ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้”

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ก.ขป. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากกระทำการหรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

(๔) พ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตามมาตรา ๒๑ ในกรณีที่เป็นกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓)

(๕) ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุด ในกรณีที่เป็นกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓)

(๖) ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง หรือกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง ในกรณีที่เป็นกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕)

(๗) พ้นจากการเป็นข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ในกรณีที่เป็นกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๔)

(๘) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘๑/๒ ในกรณีที่เป็นกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๕)

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.ขป. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๘๔ ให้ ก.ขป. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและการดำเนินการอื่นของสำนักงานศาลปกครองในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน การออกจากราชการวินัย การสอบสวน การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษสำหรับข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

(๒) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

(๓) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

(๔) การแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ ตามแต่จะมอบหมาย

(๕) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการศาลปกครอง

(๖) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างพนักงานราชการและลูกจ้างสำนักงานศาลปกครอง การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกาย วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ การอุทธรณ์ การรักษาทะเบียนประวัติ รวมทั้งการอื่นที่จำเป็นของพนักงานราชการและลูกจ้างสำนักงานศาลปกครอง

(๗) พิจารณาเสนอแนะต่อ ก.บ.ศป. ในการออกประกาศแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานศาลปกครองและกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าว

(๘) พิจารณาเสนอแนะต่อ ก.บ.ศป. ในการออกระเบียบการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์อื่นแก่ข้าราชการศาลปกครอง และพนักงานราชการและลูกจ้างสำนักงานศาลปกครอง

(๙) การกำหนดกิจการอื่นที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของ ก.ขป.”

มาตรา ๓๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๘๔/๑ การประชุมของ ก.ขป. ให้นำความในมาตรา ๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการนับจำนวนตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่า

(๑) ตุลาการศาลปกครองสูงสุดที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและเคยดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองชั้นต้นมาก่อน เป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๑)

(๒) ตุลาการศาลปกครองสูงสุดที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและไม่เคยดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองชั้นต้นมาก่อน เป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒)

มาตรา ๓๗ บทบัญญัติมาตรา ๑๕/๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับกับตุลาการศาลปกครองซึ่งดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ตุลาการศาลปกครองผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเมื่อดำรงตำแหน่งครบสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

มาตรา ๓๘ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลปกครองเพราะมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง (๔) (ก) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งต่อไปโดยไม่ถือว่าเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

บทบัญญัติในมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง (๔) (ค) (จ) และ (ช) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มิให้นำมาใช้บังคับกับตุลาการศาลปกครองซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๙ การพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นที่ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ และมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ

มาตรา ๔๐ ในวาระเริ่มแรก ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการประกาศผลการเลือกกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

กรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสอง ให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

มาตรา ๔๑ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หลักเกณฑ์ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หลักเกณฑ์ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๒ การสอบสวนตุลาการศาลปกครองผู้กระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่กระทำความผิดนั้นจนแล้วเสร็จ

มาตรา ๔๓ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองชั้นต้น การเลื่อนตุลาการศาลปกครองชั้นต้นซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้นไปดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองสูงสุดได้ เพื่อคงความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ที่จำเป็นต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและความชำนาญในการดำเนินกระบวนพิจารณาคดีปกครอง วาระการดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดโดยให้มีวาระสี่ปี การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศาลปกครอง มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการบริหารราชการของศาลปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการบริหารงานทั่วไป งบประมาณ การเงิน ทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของศาลปกครอง รวมทั้งงานธุรการของสำนักงานศาลปกครองให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน และประเพณีปฏิบัติของทางราชการศาลปกครอง เพื่อให้การบริหารราชการศาลปกครองเป็นไปด้วยความเรียบร้อยยิ่งขึ้น และปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนกำหนดเรื่องการดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองและการดำเนินการทางวินัยแก่เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒

(๒) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

(๓) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑

(๔) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๓ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

(๕) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗

(๖) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔

(๗) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายหรือให้ก่อหนี้ผูกพันได้ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“งบประมาณรายจ่ายข้ามปี” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายที่มีระยะเวลาการใช้ได้เกินปีงบประมาณตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย แล้วแต่กรณี

“ปีงบประมาณ” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีหนึ่ง ถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

“เงินนอกงบประมาณ” หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใด ที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“หนี้” หมายความว่า ข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายหรืออาจจะต้องจ่ายเป็นเงิน สิ่งของหรือบริการ ไม่ว่าจะเป็นข้อผูกพันอันเกิดจากการกู้ยืม การค้ำประกัน การซื้อหรือการจ้างโดยใช้เครดิตหรือจากการอื่นใด

“เงินจัดสรร” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่าย หรือให้ก่อหนี้ผูกพันในระยะเวลาหนึ่ง

“หน่วยรับงบประมาณ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ขอรับหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และให้หมายความรวมถึงสภากาชาดไทยด้วย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

(๑) ส่วนราชการ

(๒) รัฐวิสาหกิจ

(๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ

(๔) องค์การมหาชน

(๕) ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

(๖) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

(๓) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตาม (๑) หรือ (๒) หรือที่รัฐวิสาหกิจตาม (๑) และ (๒) หรือที่รัฐวิสาหกิจตาม (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“คลัง” หมายความว่า ที่เก็บรักษาเงินแผ่นดินของกระทรวงการคลัง และให้หมายความรวมถึงบัญชีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อการนี้ด้วย

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๖ การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ และการประเมินผลและการรายงาน ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

มาตรา ๗ ให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายอย่างเคร่งครัด โดยต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

การโอนงบประมาณรายจ่าย ให้กระทำได้เฉพาะกรณีมีความจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ผู้อำนวยการ และหัวหน้าหน่วยรับงบประมาณควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ และให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการงบประมาณ ให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมอบหมายผู้บริหารของหน่วยรับงบประมาณคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบประสานงานเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณนั้น โดยให้แจ้งสำนักงบประมาณทราบด้วย

หมวด ๒
ลักษณะของงบประมาณ

มาตรา ๑๐ งบประมาณประจำปีที่เสนอต่อรัฐสภา อย่างน้อยต้องมีเอกสารประกอบ ดังต่อไปนี้

(๑) คำแถลงประกอบงบประมาณแสดงฐานะและนโยบายการคลังและการเงิน สาระสำคัญของงบประมาณ และความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง

(๒) รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ล่วงมาแล้ว ปีปัจจุบัน และปีที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

(๓) คำอธิบายเกี่ยวกับประมาณการรายรับ

(๔) คำชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง ซึ่งรวมถึงการแสดงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

(๕) รายงานเกี่ยวกับสถานะทางการเงินโดยรวมของรัฐวิสาหกิจ

(๖) รายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณโดยรวมของหน่วยรับงบประมาณ

(๗) คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของรัฐบาลทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันและหนี้ที่เสนอเพิ่มเติม

(๘) ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้ว

(๙) ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

มาตรา ๑๑ ในการเสนองบประมาณต่อรัฐสภานั้น ถ้าประมาณการรายรับประเภทรายได้ตามที่มีกฎหมายให้อำนาจจัดเก็บอยู่แล้วเป็นจำนวนต่ำกว่างบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้นที่ขอตั้ง ให้แถลงวิธีหาเงินส่วนที่ขาดดุลต่อรัฐสภาด้วย แต่ถ้าเป็นจำนวนสูงกว่าก็ให้แถลงวิธีที่จะจัดการแก่ส่วนที่เกินดุลนั้นด้วย

ในกรณีที่ต้องมีการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกใช้ไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรี

มาตรา ๑๓ การเสนองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต่อรัฐสภา ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม โดยให้แสดงเหตุผลและเงินที่พึงได้มาสำหรับจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งด้วย

วิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๑๔ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม อาจจำแนกได้ดังต่อไปนี้

(๑) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง

(๒) งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ

(๓) งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

(๔) งบประมาณรายจ่ายบุคลากร

(๕) งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน

(๖) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ

(๗) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง

(๘) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย

การจำแนกรายจ่ายใดเป็นงบประมาณรายจ่ายตามประเภทที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๑๕ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้แก่หน่วยรับงบประมาณใช้จ่าย โดยแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ และให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นด้วย

มาตรา ๑๖ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ

งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการตามวรรคหนึ่ง ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

มาตรา ๑๗ งบประมาณรายจ่ายบุคลากร ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ

มาตรา ๑๘ งบประมาณรายจ่ายข้ามปีจะมีได้ในกรณีที่คาดว่าจะใช้งบประมาณรายจ่ายให้เสร็จทันภายในปีงบประมาณไม่ได้ โดยต้องกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายข้ามปีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

หมวด ๓
หน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการ

มาตรา ๑๙ ให้ผู้อำนวยการมีหน้าที่และอำนาจจัดทำงบประมาณกับปฏิบัติการอย่างอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการงบประมาณ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่าย เพื่อให้การจัดทำงบประมาณสอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๒๓

(๓) เรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอประมาณการรายรับและรายจ่ายและสถานะเงินนอกงบประมาณตามแบบและหลักเกณฑ์ พร้อมด้วยรายละเอียดที่ผู้อำนวยการกำหนด

(๔) วิเคราะห์งบประมาณและการจ่ายเงินของหน่วยรับงบประมาณ รวมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการด้วย

(๕) กำหนด เพิ่ม หรือลดเงินจัดสรรตามความจำเป็นของการปฏิบัติงาน

(๖) กำหนดระยะเวลาของเงินจัดสรร

(๗) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๐ ให้ผู้อำนวยการเสนองบประมาณประจำปีต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อคณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาเป็นเวลาอย่างน้อยสามเดือนก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น

มาตรา ๒๑ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจเรียกให้หน่วยรับงบประมาณชี้แจงข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้ผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายมีอำนาจที่จะเข้าตรวจสรรพสมุด บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณได้

มาตรา ๒๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายตามมาตรา ๒๑ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔
การจัดทำงบประมาณ

มาตรา ๒๓ การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงประมาณการรายรับและฐานะทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ

มาตรา ๒๔ ในการจัดทำงบประมาณประจำปี ให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานหลัก โดยร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายงบประมาณประจำปี ประมาณการรายได้ วงเงินงบประมาณรายจ่าย และวิธีการเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ หรือการจัดการในกรณีที่ประมาณการรายได้สูงกว่าวงเงินงบประมาณ

(๒) กำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนและงบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ ต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๓) กำหนดกรอบประมาณการรายจ่าย ประมาณการรายรับ และฐานะการคลังของรัฐบาล เป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามปี

เมื่อได้ดำเนินการตาม (๑) แล้ว ให้ผู้อำนวยการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ส่วนที่ ๑
การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๘ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายมีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้นต่อผู้อำนวยการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องแสดงวัตถุประสงค์ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และให้จัดส่งรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดด้วย

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณจะต้องมีการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติก่อนที่จะมีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อผู้อำนวยการ

มาตรา ๒๗ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายและยื่นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๒๘ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ทำหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณ โดยจะต้องยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ให้นำความในมาตรา ๒๕ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามมาตรานี้ด้วย

มาตรา ๒๙ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

การจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๓๐ การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ถ้าหน่วยรับงบประมาณมิได้ยื่นภายในกำหนดระยะเวลาตามที่ผู้อำนวยการกำหนด หรือยื่นคำขอโดยไม่มีรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๘ ให้ผู้อำนวยการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ได้ตามที่เห็นสมควร

ส่วนที่ ๒
งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้มีการจัดทำแผนงานบูรณาการซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายร่วม วัตถุประสงค์ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ

ระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ รวมทั้งภารกิจของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักและหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัด และลดความซ้ำซ้อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนงานบูรณาการแล้ว การจัดทำงบประมาณรายจ่ายตามแผนงานบูรณาการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

หมวด ๕
การบริหารงบประมาณรายจ่าย

มาตรา ๓๓ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น การบริหารงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงบประมาณรายจ่าย ให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อผู้อำนวยการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๓๕ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย จะโอนหรือนำไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นมิได้ เว้นแต่

(๑) มีพระราชบัญญัติให้โอนหรือนำไปใช้ได้

(๒) ในกรณีที่มีพระราชกฤษฎีการวมหรือโอนส่วนราชการเข้าด้วยกันไม่ว่าจะมีผลเป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่หรือไม่ก็ตาม ให้โอนงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการที่ถูกโอนหรือรวมเข้าด้วยกันนั้นไปเป็นของส่วนราชการที่รับโอนหรือที่รวมเข้าด้วยกัน หรือส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

(๓) การโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน

(๔) การโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ

การโอนงบประมาณรายจ่ายตาม (๓) และ (๔) ให้กระทำได้เท่าที่จำเป็นและไม่เกิดผลเสียหายต่อการดำเนินการตามแผนงานบูรณาการและแผนงานบุคลากรภาครัฐ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๖ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนงานหรือรายการใดตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๕ (๒) จะโอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการ แต่ผู้อำนวยการจะอนุมัติมิได้ในกรณีที่เป็นผลให้เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นแผนงานหรือโครงการใหม่ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

รายจ่ายรายการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจจัดสรรให้หน่วยรับงบประมาณเบิกจ่ายโดยตรง หรือเบิกจ่ายในรายการต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณนั้น ๆ ได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่มีความจำเป็นผู้อำนวยการโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรีจะโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่น ๆ ในงบกลางด้วยกันก็ได้

หมวด ๖
การควบคุมงบประมาณ

มาตรา ๓๗ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย และเพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวด้วย

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมงบประมาณรายจ่าย ให้รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้มีอำนาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสรรพสมุดบัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณได้ โดยให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

มาตรา ๓๘ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้มีการใช้จ่ายงบประมาณภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรร และเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด

ในกรณีของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๙ ให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมีหน้าที่ควบคุมการใช้งบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานหรือรายการและภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือตามที่มีการโอน หรือได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ หน่วยรับงบประมาณจะจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายหรือตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น

การจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการตามมาตรา ๓๔ โดยต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรรจากผู้อำนวยการก่อนการจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพัน เว้นแต่กรณีที่เป็นรายจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายบุคลากรและรายจ่ายอื่นที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันได้โดยไม่ต้องขออนุมัติเงินจัดสรร

ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วน คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายก่อนได้รับเงินจัดสรรตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๑ รายการงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ให้ผู้อำนวยการรวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่อหนี้ผูกพันและวงเงินที่คาดว่าจะต้องก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายในปีต่อ ๆ ไป รวมทั้งจำนวนเงินเผื่อเหลือเผื่อขาดเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการก่อหนี้ผูกพันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายมีผลใช้บังคับ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและมิใช่กรณีตามมาตรา ๔๑ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายได้

เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติการก่อหนี้ผูกพันตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดในมาตรา ๔๑ ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใด ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น

ในกรณีที่ไม่สามารถเบิกเงินจากคลังได้ภายในปีงบประมาณ ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังได้เฉพาะในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว

การขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังตามวรรคสอง ให้ขยายออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือนของปีงบประมาณถัดไป เว้นแต่มีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายหลังเวลาดังกล่าว ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปี การขอเบิกเงินจากคลังให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เว้นแต่เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปีที่ได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นกำหนดเวลา และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง ก็ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังต่อไปได้อีกไม่เกินหกเดือน แต่หากมีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายหลังเวลาดังกล่าว ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๔๕ ให้มีเงินทุนจำนวนหนึ่งโดยให้รัฐมนตรีจ่ายจากคลัง เรียกว่า “เงินทุนสำรองจ่าย” เป็นจำนวนห้าหมื่นล้านบาท เงินทุนนี้ให้นำไปจ่ายได้ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน และงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไม่เพียงพอ ทั้งนี้ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้จ่ายเงินไปแล้ว ให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเพื่อสมทบเงินทุนนั้นไว้จ่ายต่อไปในโอกาสแรก

หมวด ๗
การประเมินผลและการรายงาน

ส่วนที่ ๑
การประเมินผล

มาตรา ๔๖ ให้ผู้อำนวยการจัดวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

เพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ โดยในระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้ประกอบด้วย การติดตามและประเมินผลก่อนการจัดสรรงบประมาณ ระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และภายหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณ

มาตรา ๔๗ ให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยรับงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด และให้ถือว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณใดไม่ได้ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด และรายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อทราบ

ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการตามที่เห็นสมควร

ส่วนที่ ๒
การรายงาน

มาตรา ๔๙ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีประกาศรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีที่สิ้นสุดนั้นและเงินทุนสำรองจ่ายในราชกิจจานุเบกษาภายในหกสิบวัน

มาตรา ๕๐ ให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่สิ้นสุดรวมทั้งผลการปฏิบัติงานให้ผู้อำนวยการทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อผู้อำนวยการจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายและผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

มาตรา ๕๑ ให้ผู้อำนวยการรายงานการโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางระหว่างรายการที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณ

รายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรายงานต่อรัฐสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้น

หมวด ๘
ความรับผิด

มาตรา ๕๒ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยรับงบประมาณผู้ใดจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพัน หรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมให้กระทำการดังกล่าวนั้นโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความรับผิดทางอาญาซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือผู้ยินยอมให้กระทำการดังกล่าวจะต้องรับผิดชดใช้เงินงบประมาณที่หน่วยรับงบประมาณได้จ่ายไปหรือต้องผูกพันจะต้องจ่าย ตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ให้แก่หน่วยรับงบประมาณนั้น

บุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำตามวรรคหนึ่ง จะต้องร่วมรับผิดกับผู้กระทำการฝ่าฝืนด้วย เว้นแต่จะแสดงได้ว่าตนได้กระทำไปโดยสุจริตไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือระเบียบดังกล่าว

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือได้บันทึกข้อโต้แย้งไว้เป็นหนังสือแล้วว่า การที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่กฎหมายใดที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับบัญญัติบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ให้หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือมีการอ้างอิงรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ให้ถือว่าบทนิยามหรือการอ้างอิงดังกล่าวในกฎหมายนั้นยังคงมีความหมายหรือเป็นการอ้างอิงความหมายตามบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกฎที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่มีการกำหนดบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือมีการอ้างอิงรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณด้วย

ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีการดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” หรือการอ้างอิงรัฐวิสาหกิจในกฎหมายตามวรรคหนึ่งหรือในกฎตามวรรคสองให้แล้วเสร็จ

มาตรา ๕๔ การจัดทำและการเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ยังไม่แล้วเสร็จในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนกว่าจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๕๕ เว้นแต่เป็นกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้มีการก่อหนี้ผูกพันไว้ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

มาตรา ๕๖ ให้งบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเภทงบกลาง รายการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ค่าใช้จ่ายชดใช้เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ที่ยังมิได้มีการก่อหนี้ผูกพัน แต่ได้มีการกันเงินและขอขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังไว้ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประเภทงบกลาง ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้ก่อหนี้ผูกพันให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ และดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

มาตรา ๕๘ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกระเบียบหรือหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้

การออกระเบียบหรือหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๙ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐหรือพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

มาตรา ๖๐ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว กรณีที่จะมีการโอนงบประมาณรายจ่ายให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๖๑ ให้กระทรวงการคลังนำเงินทุนสำรองจ่ายตามมาตรา ๒๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ ส่งคลังให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ รวมถึงการประเมินผลและการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดสรรงบประมาณของประเทศมีลักษณะที่มุ่งเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงบประมาณเป็นสำคัญ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้มีการพัฒนาและมีความมั่นคงด้านวัคซีน โดยมีวัคซีนที่ได้มาตรฐานและมีปริมาณเพียงพออันจะเป็นประโยชน์ต่อการสาธารณสุขของประเทศ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“วัคซีน” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากสิ่งมีชีวิตหรือที่ได้จากการสังเคราะห์หรือกระบวนการอื่นใด ที่นำมาใช้กระตุ้นหรือสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค เพื่อป้องกัน ควบคุม รักษา หรือลดความรุนแรงของโรค ทั้งในคนและสัตว์

“ความมั่นคงด้านวัคซีน” หมายความว่า การเข้าถึงวัคซีนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การดำเนินการให้มีปริมาณวัคซีนเพียงพอต่อความต้องการ มีคุณภาพ มีความปลอดภัย และมีประสิทธิภาพในการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค เพื่อการมีสุขภาพที่ดีของประชาชน ทั้งในสถานการณ์ปกติและในสถานการณ์ฉุกเฉิน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันวัคซีนแห่งชาติ

“คณะกรรมการบริหารสถาบัน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันวัคซีนแห่งชาติ

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของสถาบันวัคซีนแห่งชาติ

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างของสถาบันวัคซีนแห่งชาติ

“ที่ปรึกษา” หมายความว่า ที่ปรึกษาของสถาบันวัคซีนแห่งชาติ

“ผู้เชี่ยวชาญ” หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญของสถาบันวัคซีนแห่งชาติ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
คณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา อธิบดีกรมควบคุมโรค ประธานกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติ และประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสิบคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้มีความรู้ มีผลงาน และมีประสบการณ์สูงเป็นที่ประจักษ์ในด้านกฎหมาย ด้านการเงินการคลัง ด้านการแพทย์ ด้านการวิจัยและนวัตกรรม ด้านการสัตวแพทย์ ด้านการสาธารณสุข ด้านเภสัชกรรม ด้านวัคซีน ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านเศรษฐศาสตร์ หรือด้านอุตสาหกรรม

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๗) ไม่เป็นผู้เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๘) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้าง หรือที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถาบัน

(๙) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับสถาบัน หรือในกิจการที่เป็นการแข่งขันกับกิจการของสถาบันหรือขัดหรือแย้งกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้แทนของสถาบันในการเข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นตามมาตรา ๒๒ (๘)

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้ว อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและมีการแต่งตั้งกรรมการแทน หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

มาตรา ๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) ออกระเบียบเกี่ยวกับการให้ทุน การส่งเสริม การสนับสนุน หรือการให้ความร่วมมือเพื่อให้การวิจัย การพัฒนา การผลิต การบริหารจัดการ การจัดหา และการกระจายวัคซีน รวมทั้งการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคให้แก่ประชาชน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้นโยบายเชิงรุกเพื่อการวิจัย การผลิต การจำหน่าย และการกระจายวัคซีนภายในประเทศหรือการจำหน่ายวัคซีนให้แก่องค์กรหรือประเทศต่าง ๆ ที่มีศักยภาพเป็นประเทศคู่ค้า

(๔) กำหนดกรอบงบประมาณสำหรับใช้ในการดำเนินการตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) เสนอแนวทางต่อคณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคอันเกิดจากการดำเนินงานตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ รวมทั้งเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำ แก้ไขเพิ่มเติม หรือปรับปรุงกฎหมายเพื่อผลักดันการดำเนินงานด้านวัคซีน

(๖) ติดตาม ประเมินผล และรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ ให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๗) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ระเบียบตาม (๒) เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความเชี่ยวชาญให้เป็นที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการก็ได้

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หลักฐานหรือวัตถุใดที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๔ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ที่ปรึกษา ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒
ความมั่นคงด้านวัคซีน

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ของความมั่นคงด้านวัคซีน นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมและการสนับสนุน การวิจัย การพัฒนาการผลิต การประกัน การควบคุมคุณภาพ การบริหารจัดการ และการจัดหาวัคซีนที่มีคุณภาพ รวมทั้งการกระจายวัคซีนให้เป็นธรรม มีระบบ และมีเอกภาพ สอดคล้องกับความจำเป็นสำหรับการใช้วัคซีนเพื่อการป้องกัน ควบคุม รักษา หรือลดความรุนแรงของโรค ที่ทันต่อเหตุการณ์และความต่อเนื่องของการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และการเพิ่มขีดความสามารถของประเทศในด้านวัคซีน

การจัดทำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้เชี่ยวชาญด้านวัคซีน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

มาตรา ๑๖ เพื่อให้การวิจัย การพัฒนา หรือการผลิตวัคซีน เป็นไปตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ คณะกรรมการอาจขอความร่วมมือส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน ให้ดำเนินการหรือสนับสนุนการวิจัย การพัฒนา หรือการผลิตวัคซีนตามสมควร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ ผู้วิจัย ผู้พัฒนา ผู้ผลิต ผู้ประกันและควบคุมคุณภาพ ผู้บริหารจัดการ ผู้จัดหา ผู้กระจาย หรือผู้ให้บริการวัคซีนหรือการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค อาจได้รับสิทธิประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ทุนเพื่อการวิจัย การพัฒนา การผลิต การประกัน การควบคุมคุณภาพ การบริหารจัดการ การจัดหา การกระจาย หรือการให้บริการวัคซีนหรือการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคจากสถาบัน

(๒) สิทธิได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

(๓) สิทธิประโยชน์อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

การได้รับสิทธิประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับใด กำหนดให้การวิจัย การพัฒนา การผลิต การประกัน การควบคุมคุณภาพ การบริหารจัดการ การจัดหา การกระจาย หรือการให้บริการวัคซีนหรือการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ต้องดำเนินการหรือต้องเสียค่าธรรมเนียม อันเป็นภาระที่ไม่เหมาะสมหรือเกินสมควร คณะกรรมการอาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการให้มีการลดภาระดังกล่าวได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีเหตุจำเป็น เพื่อประโยชน์สาธารณะ เพื่อป้องกัน ควบคุม รักษา หรือลดความรุนแรงของโรค หรือเพื่อความมั่นคงของประเทศ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดเรื่องหนึ่งเรื่องใด ดังต่อไปนี้

(๑) การผลิตวัคซีนตามชนิดและปริมาณที่กำหนด

(๒) สัดส่วนการส่งออกวัคซีนไปนอกราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ซึ่งต้องเหมาะสมกับสัดส่วนการใช้วัคซีนภายในประเทศ

(๓) การประกันหรือการควบคุมคุณภาพวัคซีน

(๔) การจัดหา การบริหารจัดการ การกระจาย การให้บริการวัคซีน หรือการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคที่เหมาะสม

(๕) เรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับเหตุฉุกเฉินหรือเหตุจำเป็น

ในกรณีที่ไม่อาจขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการได้ทันต่อสถานการณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีออกประกาศไปก่อน แล้วดำเนินการเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบภายในสามวันทำการ ในกรณีที่มิได้ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด หรือคณะกรรมการไม่ให้ความเห็นชอบให้การประกาศดังกล่าวเป็นอันสิ้นสุดลง และให้สถาบันแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

เมื่อเหตุฉุกเฉินหรือเหตุจำเป็นสิ้นสุดลงแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศยกเลิกประกาศนั้น

หมวด ๓
สถาบันวัคซีนแห่งชาติ

มาตรา ๑๙ ให้จัดตั้งสถาบันขึ้น เรียกว่า “สถาบันวัคซีนแห่งชาติ”

สถาบันมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

กิจการของสถาบันไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนโดยรวมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าว

มาตรา ๒๐ ให้สถาบันมีที่ตั้งของสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัดอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการบริหารสถาบันโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีอาจตั้งสำนักงานสาขาได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑ สถาบันเป็นหน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไรเป็นหลักและมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำร่างนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน หรือดำเนินการให้มีการวิจัย การพัฒนา การผลิต และการกระจายวัคซีนให้มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอสำหรับที่จะใช้ทั้งในสถานการณ์ปกติและในสถานการณ์ฉุกเฉิน

(๓) บริหารจัดการเพื่อการบูรณาการและขับเคลื่อนการดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผลตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ

(๔) สร้างเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญด้านวัคซีน และประสานงานหรือร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรระหว่างประเทศ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเกี่ยวกับวัคซีน

(๕) เป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการข้อมูลและความรู้เชิงบูรณาการ เพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย เศรษฐกิจ และวิชาการเกี่ยวกับวัคซีน เพื่อให้บริการทางวิชาการ พัฒนาข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านวัคซีน

(๖) ส่งเสริม สนับสนุน หรือดำเนินการให้มีการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาบุคลากรด้านวัคซีนของประเทศ

มาตรา ๒๒ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๒๑ ให้สถาบันเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ คณะกรรมการบริหารสถาบัน และคณะอนุกรรมการ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำร่างนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ และประสานงาน ติดตาม และประเมินผล เพื่อให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว รวมทั้งจัดทำรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินการเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน หรือดำเนินการให้มีการวิจัย การพัฒนา การผลิต และการกระจายวัคซีนให้มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอสำหรับที่จะใช้ทั้งในสถานการณ์ปกติและในสถานการณ์ฉุกเฉิน และจัดให้มีทุนการวิจัยและทุนอุดหนุน เพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีการดำเนินการดังกล่าว

(๓) บริหารจัดการความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และจัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการดำเนินการด้านวัคซีนของประเทศ

(๔) สนับสนุนการเพิ่มสมรรถนะในการเลือก การรับ และการถ่ายทอดวิทยาการและเทคโนโลยีจากต่างประเทศ ตลอดจนการจัดการโครงการลงทุนและโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการเลือก การรับและการถ่ายทอดวิทยาการและเทคโนโลยีจากต่างประเทศ เพื่อให้ได้วิทยาการและเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน หรือดำเนินการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านวัคซีนของประเทศอย่างต่อเนื่อง ฝึกอบรม และจัดให้มีทุนการศึกษาสำหรับบุคลากรดังกล่าว

(๖) ก่อตั้งสิทธิ ทำนิติกรรม ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาและมีทรัพยสิทธิต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสถาบัน ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้

(๗) ทำความตกลงและร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๘) จัดตั้งนิติบุคคลหรือเข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๙) กู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๑๐) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารสถาบันกำหนด

(๑๑) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน หรือตามที่คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ คณะกรรมการบริหารสถาบัน หรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสถาบัน

การจัดตั้งนิติบุคคลหรือเข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นตาม (๘) และการกู้ยืมเงินหรือให้กู้ยืมเงินตาม (๙) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๓ ทุนและทรัพย์สินของสถาบัน ประกอบด้วย

(๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๕๓

(๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสม

(๓) เงินอุดหนุนจากภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่น รวมทั้งจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ และเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๔) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๕) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินของสถาบัน

(๖) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้จากการดำเนินกิจการของสถาบัน

การรับเงินหรือทรัพย์สินตาม (๓) จะต้องไม่กระทำในลักษณะที่ทำให้สถาบันขาดความเป็นอิสระหรือความเป็นกลาง

มาตรา ๒๔ บรรดารายได้ของสถาบันไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นหรือสมควร สถาบันโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารสถาบันอาจนำรายได้ของสถาบันในจำนวนที่เห็นสมควรนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๕ ทรัพย์สินของสถาบันไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี บุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสถาบันในเรื่องทรัพย์สินของสถาบันมิได้

บรรดาทรัพย์สินที่สถาบันได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากเงินรายได้ของสถาบัน ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบัน เว้นแต่บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันได้มาโดยใช้เงินรายได้ตามมาตรา ๒๓ (๒) ให้ตกเป็นที่ราชพัสดุ แต่สถาบันมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์

ให้สถาบันมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ จำหน่าย และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบัน

มาตรา ๒๖ บรรดารายได้ ทรัพย์สิน หรือการใช้จ่ายเงินของสถาบัน ต้องจัดการหรือใช้จ่ายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันตามมาตรา ๒๑

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบัน ต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้อุทิศให้หรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารสถาบัน ทั้งนี้ การเก็บรักษาและเบิกจ่ายเงินของสถาบัน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารสถาบันกำหนด

หมวด ๔
การบริหารและการดำเนินการ

มาตรา ๒๗ ในการดำเนินกิจการของสถาบัน ให้มีคณะกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติ ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ มีผลงาน และมีประสบการณ์สูงเป็นที่ประจักษ์ในด้านวัคซีน ด้านการบริหาร ด้านการสัตวแพทย์ ด้านการสาธารณสุข ด้านวิทยาศาสตร์ หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อกิจการของสถาบัน

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสี่คน ได้แก่ อธิบดีกรมควบคุมโรค อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ มีผลงานและมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านกฎหมาย ด้านการเงินการคลัง ด้านการบริหาร ด้านการแพทย์ ด้านการสัตวแพทย์ ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ด้านพยาบาล ด้านเภสัชกรรม ด้านวัคซีน หรือด้านวิทยาศาสตร์

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การได้มาซึ่งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ คณะกรรมการบริหารสถาบัน มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการและการดำเนินการของสถาบันเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หน้าที่และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดทิศทาง เป้าหมาย และนโยบายการบริหารงาน และอนุมัติแผนการดำเนินงาน แผนการลงทุน แผนการเงิน และงบประมาณของสถาบัน

(๒) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๓) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของสถาบัน การจัดแบ่งส่วนงานของสถาบัน และขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนงานดังกล่าว

(๔) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่นของเจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย

(๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารและจัดการการเงิน การคลัง การพัสดุ และทรัพย์สินของสถาบัน การบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

(๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับการแต่งตั้ง หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจสอบ และการกำหนดขอบเขตเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและผู้ตรวจสอบภายใน

(๗) ออกระเบียบเกี่ยวกับการสรรหา การแต่งตั้ง การประเมินผล และการถอดถอนผู้อำนวยการ และการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการและการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทน

(๘) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารสถาบันหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ระเบียบตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตาม (๕) ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๙ การประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน การแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการบริหารสถาบัน การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการของคณะกรรมการบริหารสถาบันและการประชุมของคณะอนุกรรมการ และการแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะอนุกรรมการ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการบริหารสถาบันและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการบริหารสถาบันแต่งตั้งมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หลักฐาน หรือวัตถุใดที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๓๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการบริหารสถาบัน ประธานอนุกรรมการและอนุกรรมการที่คณะกรรมการบริหารสถาบันแต่งตั้ง ที่ปรึกษา และประธานกรรมการตรวจสอบและกรรมการตรวจสอบ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้สถาบันมีผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริหารสถาบัน มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานของสถาบัน และเป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง

สถาบันอาจมีรองผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการซึ่งแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของสถาบันและทำหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานของสถาบันแทนผู้อำนวยการตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ ตามจำนวนที่คณะกรรมการบริหารสถาบันกำหนด

คณะกรรมการบริหารสถาบันเป็นผู้มีอำนาจสรรหา แต่งตั้ง และถอดถอนผู้อำนวยการ

มาตรา ๓๓ ผู้อำนวยการต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) ต้องเป็นผู้สามารถทำงานให้แก่สถาบันได้เต็มเวลา

(๔) เป็นผู้มีความรู้ มีผลงาน และมีประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของสถาบันตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์และหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒

(๕) ไม่เป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๖) ไม่มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๙)

มาตรา ๓๔ ผู้อำนวยการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่ไม่มีผู้อำนวยการหรือผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองผู้อำนวยการที่มีอาวุโสตามลำดับรักษาการแทนผู้อำนวยการ ถ้าไม่มีรองผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการบริหารสถาบันแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

ให้ผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการมีหน้าที่และอำนาจอย่างเดียวกับผู้อำนวยการ

มาตรา ๓๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) มีการกำหนดไว้ในข้อตกลงระหว่างคณะกรรมการบริหารสถาบันกับผู้อำนวยการ

(๔) คณะกรรมการบริหารสถาบันมีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๓๓

มติของคณะกรรมการบริหารสถาบันให้ถอดถอนผู้อำนวยการออกจากตำแหน่งตาม (๔) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ โดยไม่นับรวมตำแหน่งผู้อำนวยการ

การขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๓ (๒) ให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามกำหนดเวลาในสัญญาจ้าง

มาตรา ๓๖ ผู้อำนวยการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และหน้าที่และอำนาจของสถาบัน โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ มติ หรือนโยบายของคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหารสถาบัน

(๒) จัดทำแผนการดำเนินงาน แผนการลงทุน แผนการเงิน และงบประมาณของสถาบัน เสนอคณะกรรมการบริหารสถาบันเพื่ออนุมัติ

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และการบริหารด้านอื่นของสถาบัน ตามระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการบริหารสถาบันกำหนด

(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินการของสถาบันเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับวัตถุประสงค์และหน้าที่และอำนาจของสถาบัน โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ มติ หรือนโยบายของคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหารสถาบัน

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการและคณะกรรมการบริหารสถาบันมอบหมาย

มาตรา ๓๗ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของสถาบันในกิจการของสถาบัน เพื่อการนี้ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารสถาบันกำหนด

นิติกรรมใดที่ผู้อำนวยการหรือผู้รับมอบอำนาจจากผู้อำนวยการกระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบที่คณะกรรมการบริหารสถาบันกำหนดย่อมไม่ผูกพันสถาบัน เว้นแต่คณะกรรมการบริหารสถาบันจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๓๘ ให้คณะกรรมการบริหารสถาบันเป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๙ ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันมีสามประเภท คือ

(๑) เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้าง ได้แก่ ผู้ซึ่งปฏิบัติงานโดยได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างจากงบประมาณของสถาบัน

(๒) ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้ซึ่งสถาบันจ้างให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญโดยมีสัญญาจ้าง

(๓) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมาปฏิบัติงานของสถาบันเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๔๒

มาตรา ๔๐ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์

(๓) สามารถทำงานให้แก่สถาบันได้เต็มเวลา

(๔) มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ตามหน้าที่และอำนาจของสถาบัน

(๕) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๔๒

(๖) ไม่เป็นที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถาบัน

(๗) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๙) หรือมาตรา ๓๓ (๕)

ความใน (๑) มิให้ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างชาวต่างประเทศซึ่งสถาบันจำเป็นต้องจ้างหรือแต่งตั้งตามข้อผูกพันหรือตามลักษณะของกิจการของสถาบัน

มาตรา ๔๑ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๔๐

(๔) ถูกให้ออก เพราะไม่ผ่านการประเมินผลงานตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารสถาบันกำหนด

(๕) ถูกไล่ออกหรือปลดออก เพราะผิดวินัยตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารสถาบันกำหนด

การขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๐ (๒) ให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามกำหนดเวลาในสัญญาจ้าง

มาตรา ๔๒ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสถาบัน รัฐมนตรีอาจขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมาปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้นั้น และมีข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติ

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถาบันเป็นการชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไปปฏิบัติงานใด ๆ และให้นับระยะเวลาระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสถาบัน สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นทำนองเดียวกันเสมือนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเต็มเวลาดังกล่าวแล้วแต่กรณี

เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสถาบัน ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานเดิมไม่ต่ำกว่าตำแหน่งและเงินเดือนเดิมตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติ

หมวด ๕
การบัญชี การตรวจสอบ และการประเมินผลงานของสถาบัน

มาตรา ๔๓ การบัญชีของสถาบัน ให้จัดทำตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารสถาบันกำหนดซึ่งต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสถาบัน ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการบริหารสถาบันทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ปฏิบัติงานของสถาบันทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะและให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริหารสถาบันตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารสถาบันกำหนด

ในการแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง และลงโทษทางวินัยของผู้ตรวจสอบภายในให้ผู้อำนวยการและคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาร่วมกันแล้วเสนอให้คณะกรรมการบริหารสถาบันให้ความเห็นชอบก่อนจึงดำเนินการได้

มาตรา ๔๔ ให้สถาบันจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ในทุกรอบปี ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการบริหารสถาบันแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสถาบัน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำบันทึกรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการบริหารสถาบัน

เพื่อการนี้ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของสถาบัน สอบถามผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่และลูกจ้างหรือบุคคลอื่น และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของสถาบันเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๔๕ ให้สถาบันทำรายงานประจำปีเสนอรัฐมนตรีทุกสิ้นปีงบประมาณ รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานของสถาบันในปีที่ล่วงมาแล้ว บัญชีทำการ พร้อมทั้งรายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการบริหารสถาบัน โครงการ และแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า

มาตรา ๔๖ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานของสถาบันให้มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ สร้างความรับผิดชอบ และความเชื่อถือแก่สาธารณชนในกิจการของสถาบัน ตลอดจนการติดตามความก้าวหน้าและการตรวจสอบการดำเนินการของสถาบันให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงการ และแผนงานที่ได้จัดทำไว้ ให้สถาบันจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการตามระยะเวลาที่คณะกรรมการบริหารสถาบันกำหนด แต่ต้องไม่นานกว่าสามปี

การประเมินผลการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำโดยสถาบัน หน่วยงาน องค์กร หรือคณะบุคคลที่เป็นกลางและมีความเชี่ยวชาญในด้านการประเมินผลการดำเนินการ โดยมีการคัดเลือกหรือแต่งตั้งตามวิธีการที่คณะกรรมการบริหารสถาบันกำหนด

การประเมินผลการดำเนินการของสถาบันจะต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏในด้านประสิทธิผล ในด้านประสิทธิภาพ ในด้านการพัฒนาองค์กร และในรายละเอียดอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารสถาบันจะได้กำหนดเพิ่มเติมขึ้น

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น คณะกรรมการบริหารสถาบันจะจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินการเป็นครั้งคราวด้วยก็ได้

ให้สถาบันรายงานผลการประเมินผลการดำเนินการต่อรัฐมนตรี คณะกรรมการ และคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการด้วย

หมวด ๖
การกำกับดูแล

มาตรา ๔๗ ให้รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลการดำเนินกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน เพื่อการนี้ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สถาบันชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของสถาบันที่ขัดต่อกฎหมาย วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของสถาบันได้

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๙ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๕ (๑) (๒) และ (๓) และให้ผู้อำนวยการปฏิบัติหน้าที่กรรมการและเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๕๐ ให้ประธานกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นประธานกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารสถาบันวัคซีนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปจนครบวาระตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๕

การนับวาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๗ (๑) และ (๓) ให้นับวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นวาระแรกของการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๑ ให้ผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมาปฏิบัติงานของสถาบันเป็นการชั่วคราวตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมาปฏิบัติงานของสถาบันเป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมาปฏิบัติงานของสถาบันเป็นการชั่วคราวดังกล่าวดำรงตำแหน่งและได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามตำแหน่งและอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างเดิมที่ดำรงตำแหน่งและได้รับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ถือว่าเวลาทำงานของบุคคลดังกล่าวเป็นเวลาทำงานติดต่อกันกับเวลาทำงานในสถาบันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๒ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้อำนวยการตามมาตรา ๓๔ ให้นับวาระการดำรงตำแหน่งของผู้อำนวยการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นวาระแรกของการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๓ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๕ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขับเคลื่อนนโยบายและแผนยุทธศาสตร์วัคซีนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขับเคลื่อนนโยบายและแผนยุทธศาสตร์วัคซีนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นอันยกเลิก และให้โอนบรรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ตลอดจนงบประมาณและรายได้ของสถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่ออกตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๕ และนโยบายและแผนยุทธศาสตร์วัคซีนแห่งชาติและแผนแม่บทด้านวัคซีนที่ออกตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขับเคลื่อนนโยบายและแผนยุทธศาสตร์วัคซีนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ดำเนินการออกระเบียบและประกาศให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันกลไกการบริหารจัดการด้านวัคซีนของประเทศไทยยังขาดความเป็นเอกภาพ ขาดความต่อเนื่องในการบูรณาการนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านวัคซีน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัย การพัฒนา การผลิต การกระจายวัคซีนที่มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอสำหรับการใช้วัคซีนเพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคให้แก่ประชาชนและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคสู่คน ทั้งในสถานการณ์ปกติและในสถานการณ์ฉุกเฉิน ตลอดจนการสร้างเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญด้านวัคซีนและการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น สมควรกำหนดให้มีกลไกที่เป็นระบบในการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้มีการวิจัย การพัฒนา การผลิต การประกัน การควบคุมคุณภาพ การจัดหา และการกระจายวัคซีนที่เหมาะสมและเพียงพอ โดยมีคณะกรรมการที่กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ มีองค์กรและคณะกรรมการบริหารซึ่งทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว เพื่อให้การบริหารจัดการด้านวัคซีนมีความเป็นเอกภาพ มีความต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคที่ควบคุมได้ด้วยวัคซีนให้อยู่ในเขตจำกัด ให้น้อยที่สุด หรือหมดไปจากประเทศไทย อันจะนำไปสู่การพึ่งตนเองและความมั่นคงด้านวัคซีนของประเทศ ตลอดจนมีการกำหนดโทษอาญาเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

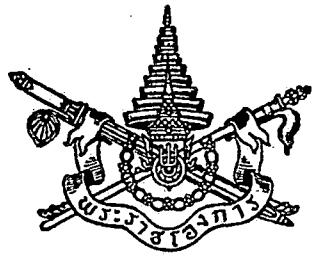

พระราชบัญญัติ

ธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อความมั่นคงทางการเงินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๐/๑ มาตรา ๑๒๐/๒ และมาตรา ๑๒๐/๓ ของหมวด ๗ การกำกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๒๐/๑ นอกจากหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในมาตรา ๑๒๐ วรรคสอง และในกฎหมายจัดตั้งสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้นถือปฏิบัติหรือปฏิบัติเพิ่มเติมจากที่กฎหมายจัดตั้งสถาบันการเงินเฉพาะกิจกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ผู้จัดการ และผู้มีอำนาจในการจัดการ อำนาจหน้าที่ของกรรมการ และการขอความเห็นชอบการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่มิใช่กรรมการโดยตำแหน่งและผู้มีอำนาจในการจัดการ

(๒) การดำรงเงินกองทุนและสินทรัพย์

(๓) การลงทุนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

(๔) การกำกับดูแลความเสี่ยงและการคุ้มครองผู้บริโภค

(๕) ข้อห้ามในการให้สินเชื่อ

(๖) การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง

(๗) การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

(๘) การจัดทำบัญชีและการรายงาน

มาตรา ๑๒๐/๒ ในกรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจใดมีฐานะหรือการดำเนินงานอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของรัฐ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีเสนอผู้มีอำนาจตามกฎหมายจัดตั้งสถาบันการเงินเฉพาะกิจพิจารณาดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงาน หรือระงับการดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวภายในเวลาที่กำหนด

(๒) สั่งให้ผู้จัดการหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจหยุดการปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่กำหนด

(๓) ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจลดทุนหรือเพิ่มทุน

มาตรา ๑๒๐/๓ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะแต่งตั้งพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ตรวจการสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพื่อตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะก็ได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๕ ยกเว้น (๓) (๔) และ (๖) มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๘ มาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๖ และมาตรา ๑๓๘ มาใช้บังคับกับการตรวจสอบกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ บริษัทลูก และบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๕ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๒๕ สถาบันการเงินใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๒ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๘๔ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศ ข้อกำหนด หรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ วรรคสาม มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๘๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง"

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑

"มาตรา ๑๓๑/๑ กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติหรือไม่ควบคุมดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรา ๑๒๐ หรือมาตรา ๑๒๐/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท"

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑

"มาตรา ๑๕๕/๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๑๕๕ มาใช้บังคับกับการล่วงรู้และเปิดเผยข้อมูลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ"

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๖ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๕๖ ความผิดตามมาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๔ มาตรา ๑๒๕ มาตรา ๑๒๘ มาตรา ๑๓๑/๑ มาตรา ๑๓๒ วรรคสอง และมาตรา ๑๓๙ ให้คณะกรรมการที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้"

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อกำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติหรือปฏิบัติเพิ่มเติมและแต่งตั้งผู้ตรวจการสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพื่อตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีความมั่นคงทางการเงินและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ อันจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการอัยการคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.อ.” ประกอบด้วย

(๑) ประธาน ก.อ. ซึ่งข้าราชการอัยการเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยเป็นผู้เลือกจากผู้รับบำเหน็จหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และเคยรับราชการเป็นข้าราชการอัยการมาแล้วในตำแหน่งไม่ต่ำกว่า

อธิบดีอัยการหรืออธิบดีอัยการภาคหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า ทั้งนี้ ต้องไม่เคยเป็นสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนได้รับเลือก

(๒) อัยการสูงสุดเป็นรองประธาน ก.อ.

(๓) รองอัยการสูงสุดตามลำดับอาวุโสจำนวนห้าคนเป็นกรรมการอัยการ

(๔) กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกคน ซึ่งข้าราชการอัยการเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยเป็นผู้เลือกจาก

(ก) ข้าราชการอัยการชั้น ๕ ขึ้นไป ซึ่งมิได้เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่งอยู่แล้วจำนวนสี่คน

(ข) ผู้รับบำเหน็จหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการอัยการมาแล้วจำนวนสองคน

(๕) กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน ซึ่งข้าราชการอัยการเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยเป็นผู้เลือกจากผู้ซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการอัยการมาก่อน และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการงบประมาณ ด้านการพัฒนาองค์กร หรือด้านการบริหารจัดการ

ให้อธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการ เป็นเลขานุการ ก.อ.

มาตรา ๑๙ ประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) (ข) และ (๕) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติทั่วไป

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๙ ข. (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕)

(๒) เป็นสมาชิกรัฐสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง

(๓) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือกรรมการในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองหรือศาลอื่น

(๔) เป็นข้าราชการอัยการ ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม ตุลาการศาลทหาร หรือทนายความ

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ

(๗) ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นใดอันเป็นการกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๘) เคยเป็นประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๒๓ วรรคสาม ซึ่งไม่ให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๒๐ ในการเลือกประธาน ก.อ. ให้ ก.อ. ประชุมพิจารณาจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่มาสมัครหรือที่ ก.อ. เห็นสมควรเป็นประธาน ก.อ. ไม่น้อยกว่าห้ารายชื่อ เพื่อให้ข้าราชการอัยการเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยเป็นผู้เลือกจากรายชื่อดังกล่าว

การเลือกกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๕) ให้ ก.อ. ประชุมพิจารณาจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่มาสมัครหรือที่ ก.อ. เห็นสมควรเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าสามเท่าของกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๕) เพื่อให้ข้าราชการอัยการเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยเป็นผู้เลือกจากรายชื่อดังกล่าว

มาตรา ๒๑ ให้อัยการสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิภายในหกสิบวันก่อนวันครบกำหนดวาระหรือภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุต้องเลือก และการออกเสียงลงคะแนนต้องกระทำโดยวิธีลับ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด

เมื่อผลการเลือกประธาน ก.อ. ตามที่อัยการสูงสุดประกาศรายชื่อเป็นประการใด ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

กรณีอัยการสูงสุดประกาศรายชื่อกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีเกี่ยวกับการเลือกประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิต่อศาล การฟ้องคดีดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้ระงับหรือชะลอการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับการเลือกที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เว้นแต่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในการนี้ หากศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ อันเป็นผลให้บุคคลที่ได้รับการเลือกขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือได้รับการเลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีเช่นว่านี้ ไม่มีผลกระทบต่อการที่บุคคลนั้นได้กระทำไว้แล้วก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าว

ในการเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ห้ามผู้ใดกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการหาเสียงเพื่อให้ข้าราชการอัยการลงคะแนนหรืองดเว้นลงคะแนน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๓ ประธาน ก.อ. มีวาระการดำรงตำแหน่งสองปีนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปีนับแต่วันที่อัยการสูงสุดประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ถ้าตำแหน่งประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งว่างลงก่อนครบวาระ ให้อัยการสูงสุดสั่งให้ดำเนินการเลือก เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้

ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกตามวรรคสอง อยู่ในตำแหน่งได้เพียงวาระของผู้ซึ่งตนแทน และหากมีวาระเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งปีนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือวันที่อัยการสูงสุดประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือก แล้วแต่กรณี ไม่ให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ประธาน ก.อ. พ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่กรณีครบกำหนดวาระตามวรรคสาม ให้รองประธาน ก.อ. ทำหน้าที่ประธาน ก.อ.

ในกรณีที่ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดวาระและยังไม่มีกรรมการอัยการแทนตำแหน่งที่ว่างลง ให้ ก.อ. ประกอบด้วยกรรมการอัยการเท่าที่เหลืออยู่และให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้าเหลือเพียงกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง ให้กรรมการอัยการโดยตำแหน่งเป็นองค์ประชุมและให้กระทำได้แต่เฉพาะเท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน

ในกรณีที่ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิครบกำหนดวาระ ให้ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อนจนกว่าประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๕ ประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ครบกำหนดวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส หรือพ้นจากตำแหน่งข้าราชการอัยการ ในกรณีที่เป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) (ก)

(๕) กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการอัยการ ในกรณีที่เป็นประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) (ข)

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ (๑) หรือมาตรา ๑๙ ในกรณีที่เป็นประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) (ข) หรือ (๕)

(๗) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๙ ข. ในกรณีที่เป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) (ก)

(๘) ถูกถอดถอนจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๕/๑ ในกรณีที่เป็นประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) หรือ (๕)

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดพ้นจากตำแหน่งประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิหรือไม่ ให้ ก.อ. มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด"

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

"มาตรา ๒๕/๑ ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) หรือ (๕) ผู้ใดมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คุณธรรม และจริยธรรม หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ วรรคห้า ข้าราชการอัยการไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนข้าราชการอัยการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยเข้าชื่อขอให้ถอดถอนประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) หรือ (๕) ผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้

เมื่อมีการเข้าชื่อถอดถอนตามวรรคหนึ่ง ให้อัยการสูงสุดจัดให้มีการลงมติภายในสามสิบวัน และในระหว่างนี้ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิผู้นั้นจะทำหน้าที่ประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิมิได้

มติที่ให้ถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่ง ให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของข้าราชการอัยการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วย และการออกเสียงลงคะแนนต้องกระทำโดยวิธีลับ

ผู้ใดถูกถอดถอนจากตำแหน่ง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่มีมติให้ถอดถอนตามวรรคสาม

มติของข้าราชการอัยการตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด และจะมีการขอให้ถอดถอนบุคคลดังกล่าวโดยเหตุเดียวกันอีกไม่ได้

การเข้าชื่อ การลงมติ และการถอดถอน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่การประชุมของ ก.อ. เป็นการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๙ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ กับผู้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุดหรือรองอัยการสูงสุด ซึ่งเป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ (๒) หรือ (๓) ด้วย ห้ามมิให้อัยการสูงสุดหรือรองอัยการสูงสุดผู้นั้นเข้าร่วมพิจารณาเรื่องดังกล่าว และให้ถือว่า ก.อ. ประกอบไปด้วยกรรมการอัยการเท่าที่เหลืออยู่”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

“ในกรณีที่การประชุมของ ก.อ. เป็นการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง หรือการดำเนินการทางวินัยและการสั่งลงโทษทางวินัยกับอธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการซึ่งเป็นเลขานุการ ก.อ. ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง หรือเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) (ก) ห้ามมิให้อธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการเข้าร่วมพิจารณาเรื่องดังกล่าว และให้ถือว่า ก.อ. ประกอบไปด้วยกรรมการอัยการเท่าที่เหลืออยู่”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

“มาตรา ๖๒/๑ ข้าราชการอัยการต้องไม่กระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการหาเสียงตามมาตรา ๒๑ วรรคห้า”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๕) และ (๖) ของมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๕) ไม่เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน

(๖) ไม่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ ที่ปรึกษากฎหมาย หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทหรือกิจการอื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกับห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่มีวัตถุประสงค์มุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นที่ปรึกษาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน"

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๒/๑ ของหมวด ๔ วินัย การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ของลักษณะ ๕ ข้าราชการธุรการ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

"มาตรา ๑๐๒/๑ ข้าราชการธุรการผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๒๑ วรรคห้า ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย"

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการอัยการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการอัยการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการเลือกภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการอัยการตามวรรคหนึ่งว่างลง และมีกรรมการอัยการเหลืออยู่ไม่พอที่จะเป็นองค์ประชุม แต่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ให้กรรมการอัยการที่เหลืออยู่ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๑๓ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๙ ข. (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่ผู้เคยเป็นประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ก่อนในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อมีการเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิครั้งแรกภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ ที่ประสงค์จะสมัครรับเลือกเป็นประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องลาออกจากตำแหน่งกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๔๘ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดหลักการในเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการอัยการ และการได้มาซึ่งกรรมการอัยการ นอกจากนี้ มาตรา ๒๔๘ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้ต้องมีมาตรการป้องกันมิให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใดอันอาจมีผลให้การสั่งคดี หรือการปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปโดยรวดเร็ว เที่ยงธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง หรืออาจทำให้มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ สมควรต้องปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการอัยการและกำหนดห้ามพนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หน้า ๑
เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๗ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗)
พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

“มาตรา ๖/๑ การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีซึ่งข้าราชการตุลาการได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครอง”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง ตุลาการศาลทหาร หรือเพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อประธานศาลฎีกาหรือ ก.ต. แล้วแต่กรณี และให้การลาออกมีผลนับแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของวรรคสองของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) เมื่อปรากฏว่าข้าราชการตุลาการนั้นขาดสัญชาติไทย ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖ (๑๐) หรือไปดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง ตุลาการศาลทหาร หรือตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน ซึ่งข้าราชการตุลาการทุกชั้นศาล เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา เป็นผู้เลือกจากบุคคลซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๙”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง (๒) สำหรับข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือผู้ซึ่งได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการในศาลอื่นตามมาตรา ๒๑ ให้มีสิทธิเลือกและได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในชั้นศาลซึ่งข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีเงินเดือนอยู่ในชั้นศาลนั้นในขณะที่จัดให้มีการเลือก ส่วนผู้พิพากษาอาวุโส

ให้มีสิทธิเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในชั้นศาลที่ตนปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม"

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๗ ให้ประธานศาลฎีกามีคำสั่งให้เลขานุการ ก.ต. เป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) และ (๓) ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก ให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

ข้อบังคับตามวรรคหนึ่งเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) หรือกระบวนการในการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) และ (๓) ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ ก.ต. เป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของ ก.ต. ให้เป็นที่สุด"

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๕) ไม่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง ตุลาการศาลทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือกรรมการในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองหรือศาลอื่นหรือคณะกรรมการอัยการ"

มาตรา ๑๑ ให้กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

มาตรา ๑๒ ให้กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการตุลาการศาลยุติธรรม

ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จะเข้ารับหน้าที่

ให้ประธานศาลฎีกาดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๘๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ผู้พิพากษาและตุลาการย่อมมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี สมควรกำหนดความคุ้มครองผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีซึ่งได้กระทำโดยสุจริต ประกอบกับมาตรา ๑๙๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดหลักการใหม่ในเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมและการได้มาซึ่งกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักการใหม่ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๐)

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๖ ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ มาตรา ๖๐/๑ มาตรา ๖๖ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๕/๑ มาตรา ๗๕/๒ และมาตรา ๗๕/๔ ต้องส่งให้สภาผู้แทนราษฎรในวันที่ออกระเบียบดังกล่าว เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบได้ ถ้าต่อมามีการเสนอญัตติและสภาผู้แทนราษฎรมีมติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งระเบียบดังกล่าว ให้สภาผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ยกเลิกระเบียบใดไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น

กำหนดวันตามวรรคหนึ่งให้หมายถึงวันในสมัยประชุม"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง (๑) (๓) (๘) และ (๙) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๒ ตุลาการศาลปกครองต้องประพฤติตนตามวินัยแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครองตามที่ ก.ศป. กำหนด

ก.ศป. อาจมีมติให้ตุลาการศาลปกครองผู้ใดออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ได้ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวบัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ แต่การให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนให้ทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องอย่างร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมควรตามที่กำหนดในวินัยแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง

(๒) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอแต่ไม่ถึงเหตุทุพพลภาพ

(๓) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่ ก.ศป. มีมติให้ตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ด้วย”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ในการพิจารณาให้ข้าราชการตุลาการศาลปกครองพ้นจากตำแหน่งโดยถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) หรือตามมาตรา ๒๒ วรรคสาม ประกอบกับมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๔) หรือ (๗) หรือโดยถูกไล่ออกตามมาตรา ๒๓ (๑) หรือ (๒) ให้ ก.ศป. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ประกอบด้วย ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดหรือตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสี่คน และเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนหรือรองเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนที่เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมอบหมายจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการเพื่อทำการสอบสวน”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ตุลาการศาลปกครองผู้ใดพ้นจากตำแหน่งไปโดยมิได้มีความผิดและมิใช่เป็นการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๙) ก.ศป. อาจพิจารณาคัดเลือกผู้นั้นให้กลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครองในตำแหน่งไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมหรือเทียบเท่าก็ได้ ถ้าผู้นั้นมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี และยังมีอายุไม่ครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันสิ้นปีงบประมาณนั้น หรือยังมีอายุไม่ครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ในวันสิ้นปีงบประมาณนั้นในกรณีที่เป็นผู้ซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกให้ไปดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ หากผู้นั้นมีอายุครบเกณฑ์ที่จะต้องประเมินสมรรถภาพ

ตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่งแล้ว แต่ยังไม่เคยผ่านการประเมินสมรรถภาพ ให้จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพได้ แม้จะมีอายุล่วงเลยการประเมินสมรรถภาพตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง แล้วก็ตาม

ตุลาการศาลปกครองซึ่งโอนไปดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ถ้าต้องโอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองเพราะเหตุที่ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๗๘/๑ วรรคสอง หรือยื่นความประสงค์ขอโอนกลับก่อนครบวาระ และผู้นั้นมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี ให้ ก.ศป. พิจารณาให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งในลำดับอาวุโสที่เคยครอง โดยให้ได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ในชั้นเดียวกับตุลาการศาลปกครองที่อยู่ในลำดับอาวุโสเท่ากันในขณะที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครอง

ในกรณีที่ผู้ซึ่งได้รับการคัดเลือกให้กลับเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบให้โอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตามวรรคสอง มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ ให้นำความในมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๘ วรรคสอง แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้นำความในมาตรา ๑๕ วรรคสาม หรือมาตรา ๑๙ วรรคสาม แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับแก่การคัดเลือกให้กลับเข้ารับราชการเป็นตุลาการศาลปกครองตามวรรคหนึ่ง หรือการโอนกลับเข้าดำรงตำแหน่งตุลาการศาลปกครองตามวรรคสอง โดยอนุโลม”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๔/๑ ของหมวด ๒ ตุลาการศาลปกครอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๓๔/๑ การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีซึ่งตุลาการศาลปกครองได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครอง”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองคณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า “ก.ศป.” ประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นตุลาการศาลปกครองจำนวนสิบคน ดังนี้

(ก) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวนหกคนซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

(ข) ตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวนสี่คนซึ่งได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น

(๓) กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นตุลาการในศาลปกครอง จำนวนสองคน ที่ได้รับเลือกจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุดและตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น

ให้เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองเป็นเลขานุการของ ก.ศป. และให้ ก.ศป. แต่งตั้งข้าราชการฝ่ายศาลปกครองจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๓๕/๒ กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) จะดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๑/๒ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) หรือ (๕) หรือกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง (๓) (๔) หรือ (๕) ในเวลาเดียวกันมิได้”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศรับสมัครบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕/๑ เข้ารับการเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) โดยให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้ารับการเลือก แล้วจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลผู้มีสิทธิได้รับเลือกส่งไปยังตุลาการในศาลปกครองสูงสุดและตุลาการในศาลปกครองชั้นต้น และให้แจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่จะทำการเลือกไปด้วย

ให้นำความในมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับแก่การเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิในวรรคหนึ่ง โดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือก การนับคะแนน และการประกาศผลการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๙/๑ ให้เป็นไปตามที่ประธานศาลปกครองสูงสุดประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของ ก.ศป.”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ก่อนกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) จะครบวาระเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันแต่ไม่เกินเก้าสิบวัน ให้ดำเนินการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ในกรณีจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวได้ ให้กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไป แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๙/๑ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๓) ว่างลงก่อนครบวาระ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกซ่อมให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกซ่อมก็ได้

ให้ผู้ได้รับเลือกซ่อมเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง เข้ารับหน้าที่เมื่อประธานศาลปกครองสูงสุดได้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกซ่อมเป็นกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิ และให้เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองดำเนินการประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกซ่อมในราชกิจจานุเบกษา

กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกซ่อมให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗

"ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.ศป. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด"

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๔๐/๑ ให้ ก.ศป. โดยมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการตุลาการศาลปกครองทั้งหมด มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตุลาการศาลปกครองและการอื่น ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.ศป."

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔๑/๑ ในกรณีที่ไม่มีกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (ก) หรือ (ข) หรือ (๓) หรือมีแต่ไม่ครบจำนวน ถ้ากรรมการตุลาการศาลปกครองจำนวนไม่น้อยกว่าหกคน เห็นว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องให้ความเห็นชอบ ให้กรรมการตุลาการศาลปกครองเท่าที่มีอยู่เป็น ก.ศป. พิจารณาเรื่องเร่งด่วนนั้นได้"

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่ากฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครองและให้ศาลปกครองพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ในการเสนอความเห็นดังกล่าวผู้ตรวจการแผ่นดินมีสิทธิและหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒"

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔๕/๑ การฟ้องคดีที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลตามมาตรา ๔๕ วรรคสี่ หากคู่กรณีใดยื่นคำขอต่อศาลโดยอ้างว่า ไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาล หรือโดยสถานะของผู้ขอถ้าไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลจะได้รับความเดือดร้อนเกินสมควร ถ้าศาลเห็นว่ามีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะรับฟ้องไว้พิจารณา หรือในกรณีอุทธรณ์ซึ่งศาลเห็นว่ามีเหตุผลอันสมควรที่จะอุทธรณ์ได้ แล้วแต่กรณี และศาลได้แสวงหาข้อเท็จจริงโดยการไต่สวนหรือโดยวิธีอื่นแล้วเห็นว่ามีเหตุตามคำขอจริง ให้ศาลอนุญาตให้คู่กรณีนั้นดำเนินคดี โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดหรือเฉพาะบางส่วนได้ คำสั่งให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดให้เป็นที่สุด"

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔๖ คำฟ้องให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลปกครอง หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ในการนี้อาจยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสารตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และเพื่อประโยชน์ในการนับอายุความ ให้ถือว่าวันที่ส่งคำฟ้องแก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์หรือวันที่ส่งคำฟ้องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใดหรือโทรสารเป็นวันที่ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครอง"

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"ในกรณีที่กฎหมายกำหนดระยะเวลาให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือโดยลักษณะแห่งคดีมีความจำเป็นที่ศาลจะต้องพิจารณาพิพากษาคดีเป็นการเร่งด่วนหรือเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม การส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบตามวรรคสอง จะส่งล่วงหน้าเป็นเวลาอันสมควรแต่ไม่ถึงเจ็ดวันก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของคู่กรณีด้วย"

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๕๙/๑ ในการพิจารณาคดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น หากองค์คณะพิจารณาพิพากษาในศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าคดีดังกล่าวมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน หรือเห็นว่าการไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีจะไม่ทำให้เสียความยุติธรรม องค์คณะพิจารณาพิพากษาอาจไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีก็ได้ ในกรณีนี้ให้ผู้แถลงคดีปกครองดำเนินการตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ในวันประชุมปรึกษาเพื่อมีคำพิพากษา

ให้ศาลแจ้งการไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีตามวรรคหนึ่งพร้อมส่งสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนให้คู่กรณีทราบ ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิคู่กรณีที่จะยื่นคำแถลงเป็นหนังสือต่อองค์คณะพิจารณาพิพากษาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และหากคู่กรณีประสงค์ที่จะให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี ให้คู่กรณีแจ้งความประสงค์เช่นนั้นให้ศาลทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งและให้องค์คณะพิจารณาพิพากษาจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีต่อไป"

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๖๐/๑ เมื่อศาลเห็นสมควร หรือเมื่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีคำขอและศาลเห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่ความยุติธรรมหรือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่คู่กรณี ศาลอาจมีคำสั่งให้ดำเนินกระบวนพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

การดำเนินกระบวนพิจารณาที่ต้องกระทำต่อหน้าศาลและศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาในห้องพิจารณาของศาล และเป็นการกระทำต่อหน้าศาล

ศาลอาจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนพิจารณาตามวรรคหนึ่งจากคู่กรณีที่ร้องขอได้ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่ประธานศาลปกครองสูงสุดกำหนด โดยไม่ถือว่าค่าใช้จ่ายนั้นเป็นค่าธรรมเนียมศาล"

มาตรา ๒๓ ในวาระเริ่มแรก ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) (ก) และ (ข) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ต้องทำหน้าที่กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิไปพลางก่อนตามมาตรา ๒๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการประกาศผลการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ให้กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) (ก) และ (ข) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่ง แต่ให้ทำหน้าที่กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการประกาศผลการเลือกกรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

กรรมการตุลาการศาลปกครองผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสองและวรรคสามให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

มาตรา ๒๔ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๐ บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ตุลาการพ้นจากตำแหน่ง แต่ในกรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตายหรือเกษียณอายุ พ้นจากตำแหน่งตามวาระ หรือพ้นจากราชการเพราะถูกลงโทษ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ มาตรา ๑๙๘ บัญญัติให้การบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับตุลาการศาลปกครองต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองซึ่งประกอบด้วยประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นตุลาการในศาลปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นตุลาการในศาลปกครองไม่เกินสองคน บรรดาที่ได้รับเลือกจากข้าราชการตุลาการศาลปกครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา ๒๓๑ บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลปกครองได้เมื่อเห็นว่ามีกรณีกฎ คำสั่ง หรือการกระทำใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ในเรื่องดังกล่าวให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับมาตรา ๑๘๘ วรรคสอง บัญญัติให้ผู้พิพากษาและตุลาการย่อมมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี สมควรกำหนดความคุ้มครองตุลาการในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีซึ่งได้กระทำโดยสุจริต นอกจากนั้น สมควรปรับปรุงการพิจารณาพิพากษาคดีและการบริหารจัดการคดีของศาลปกครองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้สามารถยื่นคำฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สื่อดิจิทัลอื่นใด หรือโทรสาร เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางปกครองได้โดยง่าย สะดวกรวดเร็ว และทั่วถึง รวมทั้งกำหนดกระบวนพิจารณาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ ตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมกระบวนพิจารณาในการพิจารณาคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล การนั่งพิจารณาคดีในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และการไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดีสำหรับคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม” หมายความว่า การขยายกำลังและเพิ่มผลการผลิตของชาติทุกระดับทั่วทุกท้องถิ่น โดยการเพิ่มผลิตภาพและการใช้การพัฒนานวัตกรรมในทุกด้านและทุกระดับ

จากการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การขจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม การกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การทำให้ดีขึ้นโดยทั่วถึงและทัดเทียมกันซึ่งภาวะการศึกษา อนามัย ที่อยู่อาศัย โภชนาการ และสวัสดิการอื่นของประชาชน ตลอดจนกิจการที่เกี่ยวเนื่องกับการนั้น โดยมุ่งไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

“แผน” หมายความว่า รายการเกี่ยวกับการประสานโครงการพัฒนาและแผนงานต่าง ๆ ที่คัดเลือกมาแล้วของประเทศหรือของภาคหรือของกิจการบางสาขาบางประเภทในท้องถิ่นหนึ่งท้องถิ่นใด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ และให้สอดคล้องกับความสามารถทางด้านกำลังเงินและกำลังทรัพยากรอื่น ๆ

“แผนงาน” หมายความว่า ระบบการประสานโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกันตั้งแต่สองโครงการขึ้นไป ให้มีขั้นตอนการดำเนินงานที่สอดคล้องสัมพันธ์กันในอันที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ

“โครงการพัฒนา” หมายความว่า โครงการลงทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจหรือสังคมที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจนระยะเวลาการดำเนินงานโดยแน่ชัด ซึ่งจะกระทำโดยหน่วยงานของรัฐหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใด อันมิใช่เป็นการบริหารงานตามปกติของหน่วยงานนั้น

“ยุทธศาสตร์ชาติ” หมายความว่า ยุทธศาสตร์ชาติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

“แผนการปฏิรูปประเทศ” หมายความว่า แผนการปฏิรูปประเทศตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่รวมถึงราชการส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทรวงการคลังหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

ทั้งนี้ ความใน (๑) และ (๒) ไม่รวมถึงหน่วยงานที่ประกอบธุรกิจสถาบันการเงินหรือธุรกิจประกันภัย

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

"สภา" หมายความว่า สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

"ประธานสภา" หมายความว่า ประธานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

"กรรมการสภา" หมายความว่า กรรมการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติประกอบด้วยประธานสภาหนึ่งคน และกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสิบห้าคนซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในทางเศรษฐกิจและสังคมตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ และให้ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการสภา

ให้เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรรมการสภาและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำนักงานไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสภา สภาอาจมีมติให้เชิญปลัดกระทรวงหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีหน้าที่และอำนาจโดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา หรือผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะกรรมการสภาด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับเชิญและมาประชุมมีฐานะเป็นกรรมการสภาสำหรับการประชุมครั้งที่ได้รับเชิญนั้น

มาตรา ๗ สภามีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งของประเทศและของโลก

(๒) จัดทำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๓) เสนอแนะ ให้คำปรึกษา และให้ความเห็นเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือระเบียบที่ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในด้านต่าง ๆ ต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี

(๔) เสนอแนะ ให้คำปรึกษา และให้ความเห็นเกี่ยวกับแผนงานและโครงการพัฒนาเพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

(๕) พิจารณาข้อเสนองบประมาณประจำปีของรัฐวิสาหกิจซึ่งมิใช่บริษัทมหาชนจำกัด สำหรับสินทรัพย์ถาวรที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งจำนวนเงินที่ใช้จ่ายเพื่อการนี้ ไม่ว่าจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน เงินกู้ยืม เงินกำไรที่ได้สะสมไว้ หรือเงินอื่นใดก็ตาม โดยมีขั้นตอนและหลักเกณฑ์ตามประกาศที่สภากำหนด และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่สภามอบหมาย

(๗) เชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำได้เมื่อเห็นสมควร

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสภา หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

การแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการพ้นจากตำแหน่งของคณะอนุกรรมการตาม (๖) ให้เป็นไปตามที่สภากำหนด และให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๘ ประธานสภาและกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๖) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๗) ไม่เคยถูกถอดถอนจากตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙ ประธานสภาและกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งประธานสภาหรือกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้ประธานสภาหรือกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานสภาหรือกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ประธานสภาหรือกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานสภาและกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

ในกรณีที่ประธานสภาหรือกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งประธานสภาหรือกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือให้เป็นกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานสภาและกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทนหรือได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ของประธานสภาและกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึง

หนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งแทนหรือเพิ่มขึ้นก็ได้ และให้สภาประกอบด้วยกรรมการสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

การดำรงตำแหน่งของประธานสภาหรือกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ หรือที่ดำรงตำแหน่งแทน หรือที่แต่งตั้งเพิ่มขึ้น หากมีกำหนดเวลาไม่ถึงหนึ่งปี ไม่ให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๙

มาตรา ๑๑ การประชุมของสภาต้องมีกรรมการสภามาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสภาทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานสภาเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานสภาไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการสภาซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการสภาคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการสภาคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของสภาตามมาตรา ๗ ในเรื่องใดที่สภาเห็นว่ามีความจำเป็นที่ต้องพิจารณาดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ หรือมีเหตุอื่นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของสภา ให้สภามีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องเพื่อดำเนินการแทนสภาได้

คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคนซึ่งแต่งตั้งจากกรรมการสภา ในกรณีจำเป็น สภาอาจมีมติให้เชิญบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา ให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะกรรมการด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับเชิญและมาประชุมมีฐานะเป็นกรรมการสำหรับการประชุมครั้งที่ได้รับเชิญนั้น และให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำนักงานทำหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง ให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

เมื่อคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องได้มีมติในเรื่องใดแล้ว ให้ถือว่าเป็นมติของสภาและให้สำนักงานดำเนินการตามมตินั้น เว้นแต่สภาจะกำหนดเป็นอย่างอื่นเฉพาะกรณี

มาตรา ๑๓ ให้ประธานสภา กรรมการสภา ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการในสภา คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง หรือคณะอนุกรรมการ ได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๑๔ ให้มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่องในแต่ละช่วงระยะเวลาห้าปี โดยต้องสอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งของประเทศและของโลก ทิศทางการพัฒนาประเทศที่เหมาะสม ซึ่งต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีการบูรณาการการดำเนินการร่วมกันและมุ่งตอบสนองความเป็นอยู่ที่มีความผาสุกและยั่งยืนของประชาชนทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค

การประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ทำเป็นพระบรมราชโองการ และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๕ ให้สภากำหนดกรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีเนื้อหาในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ด้านการพัฒนาเมืองและภูมิภาค และด้านการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทุกภาคส่วน

การรับฟังความคิดเห็นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามวิธีการที่สภากำหนด ซึ่งต้องใช้วิธีการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะได้โดยสะดวกและทั่วถึง และต้องมีการแสดงข้อมูลที่เพียงพอแก่การที่ประชาชนจะเข้าใจและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ด้วย

มาตรา ๑๖ ให้สภาแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในแต่ละด้านตามกรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ครบถ้วน เพื่อทำหน้าที่ยกร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและเสนอสภาพิจารณา ทั้งนี้ ให้นำผลการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๑๕ มาพิจารณาประกอบการยกร่างด้วย

วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการยกร่างแผนตามวรรคหนึ่ง ให้เริ่มตั้งแต่วันที่สภาแต่งตั้งจนถึงวันที่มีประกาศพระบรมราชโองการให้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างแผนตามวรรคหนึ่งในแต่ละด้าน ให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

ให้ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการยกร่างแผนตามวรรคหนึ่งได้รับค่าตอบแทนค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๗ เมื่อสภาจัดทำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสร็จแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ให้สภานำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องใด ให้สภาแก้ไขเพิ่มเติมตามที่เห็นควร แล้วส่งให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ

เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภาเพื่อทราบแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อไป

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลก หรือยุทธศาสตร์ชาติเปลี่ยนแปลงไปจนไม่สามารถหรือไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ หากสภาเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ให้สภาขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการ

เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแล้ว ให้สภาดำเนินการตามกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อได้แก้ไขเพิ่มเติมแล้วให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๑๙ เมื่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ประกาศใช้บังคับแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงานของรัฐ และจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ในกรณีที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดให้การดำเนินการเรื่องใดต้องมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือต้องร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน หรือประชาชน การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงานของรัฐต้องกำหนดวิธีการเพื่อให้มีการดำเนินการดังกล่าวด้วย

เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและการประเมินผลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐต่อสำนักงาน โดยต้องแสดงผลให้เห็นถึงการบรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่าการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐไม่เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

การรายงานผลตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภากำหนด โดยการรายงานผลนั้นต้องไม่ซ้ำซ้อนและไม่เพิ่มขั้นตอนการรายงานผลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ รวมถึงกฎหมายอื่นใดที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องรายงานผลการปฏิบัติงานต่อสำนักงาน โดยสำนักงานสามารถนำข้อมูลจากการรายงานผลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้อย่างบูรณาการ

ให้เป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีที่จะกำกับดูแลและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งดำเนินการให้เป็นไปตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

หมวด ๓
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มาตรา ๒๐ ให้มีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินงานในฐานะเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของสภา

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลก รวมทั้งปัญหาและโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม และคาดการณ์แนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งในบริบทประเทศและโลก เพื่อจัดทำข้อเสนอในเชิงนโยบาย และมาตรการการพัฒนาประเทศหรือรองรับผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเสนอคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือสภาพิจารณา

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและประชาชนภาคส่วนต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๔) ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

(๕) จัดทำฐานข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม บัญชีประชาชาติของประเทศตามระบบสากล เพื่อประกอบการจัดทำนโยบายการพัฒนาประเทศ และรายงานภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

(๖) จัดทำกรอบการลงทุนประจำปีของรัฐวิสาหกิจในภาพรวม

(๗) จัดทำข้อเสนองบประมาณประจำปีของรัฐวิสาหกิจซึ่งมิใช่บริษัทมหาชนจำกัด สำหรับสินทรัพย์ถาวรที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งจำนวนเงินที่ใช้จ่ายเพื่อการนี้ ไม่ว่าจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน เงินกู้ยืม เงินกำไรที่ได้สะสมไว้ หรือเงินอื่นใดก็ตาม โดยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขรายจ่ายเหล่านั้นเท่าที่จำเป็น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสร้างและการบำรุงรักษาสินทรัพย์ถาวรนั้น ๆ และเสนอสภาเพื่อพิจารณา

(๘) พิจารณาแผนงานและโครงการพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม และของรัฐวิสาหกิจที่มีมูลค่าตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด รวมทั้งประสานแผนงานและโครงการพัฒนาดังกล่าว เพื่อวางแผนส่วนรวมให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๙) สนับสนุนและประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคีที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผน แผนงาน และโครงการพัฒนา และการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานตามแผน

(๑๐) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบาย แผน แผนงาน และโครงการพัฒนาที่มีผลกระทบในวงกว้างต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวม รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเร่งรัด ปรับปรุง หรือเลิกล้มโครงการพัฒนาอันหนึ่งอันใดเมื่อเห็นสมควร

(๑๑) ขอให้หน่วยงานของรัฐเสนอแผนงานและโครงการพัฒนา ข้อเท็จจริง ตลอดจนรายละเอียดที่จำเป็นแก่การศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศหรือการพิจารณาผลงานของโครงการพัฒนาที่กำลังดำเนินการอยู่ หรือเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำได้เมื่อเห็นสมควร

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือสภามอบหมาย รวมทั้งออกระเบียบในส่วนที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็น

ในกรณีที่มีการขอความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามความในมาตรานี้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของสภา สำนักงานอาจเสนอให้สภาพิจารณาให้ความเห็นก็ได้ และในกรณีที่สำนักงานเป็นผู้ให้ความเห็น ให้รายงานสภาทราบด้วย

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานตามมาตรา ๒๐ (๔) ให้สภาแต่งตั้งคณะกรรมการประสานการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ทำหน้าที่วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องตามที่สภามอบหมาย

คณะกรรมการประสานการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ อาจมีหลายคณะตามความจำเป็น โดยในแต่ละคณะให้ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งสภาแต่งตั้งบุคคลจากภาครัฐและภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง

ให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำนักงานทำหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้นำความในมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการประสานการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศด้วยโดยอนุโลม

ให้เลขาธิการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสนับสนุนคณะกรรมการประสานการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการระดมความคิดเห็นและประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาร่วมปฏิบัติงานให้เกิดผลดีในการพัฒนาประเทศ ในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานนอกจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานแล้ว สำนักงานอาจดำเนินการโดยวิธีการดังต่อไปนี้ได้

(๑) แต่งตั้งบุคคลจากภาครัฐหรือภาคเอกชนเป็นคณะกรรมการชำนาญการในแต่ละด้านเพื่อทำหน้าที่วิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาของประเทศ ติดตามสภาพการณ์ทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของโลก และเสนอแนะการกำหนดเป้าหมายระดับนโยบาย

องค์ประกอบ จำนวน การแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการชำนาญการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภากำหนด ทั้งนี้ ให้เลขาธิการเป็นประธานกรรมการ ส่วนกรรมการอื่นให้เลขาธิการเป็นผู้แต่งตั้งและแจ้งให้สภาทราบ และให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการชำนาญการด้วยโดยอนุโลม

(๒) เสนอแนะต่อสภาเพื่อขอให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานของรัฐมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐนั้น ตามระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปี โดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้นเต็มเวลา

(๓) จ้างบุคคลทั้งในประเทศและต่างประเทศ สถาบันการศึกษา หรือสถาบันแห่งใดโดยได้รับอนุมัติจากสภา เพื่อดำเนินการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือปฏิบัติงานในเรื่องใดเป็นพิเศษที่ต้องการความรวดเร็วและความเชี่ยวชาญเฉพาะตัวของบุคคลหรือสถาบันนั้นมาปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นการเฉพาะคราว

มาตรา ๒๓ ให้ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการประสานการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ และคณะกรรมการชำนาญการได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย และประโยชน์ตอบแทนอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๔ ให้มีเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ มีหน้าที่บริหารราชการของสำนักงาน รับผิดชอบขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงาน

ให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งประธานสภาและกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๖ ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปเป็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๗ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้ถือว่าอ้างถึงสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๘ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามประกาศพระราชโองการ เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีภารกิจที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ สมควรปรับปรุงโครงสร้าง หน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยเปลี่ยนชื่อจากคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ตามที่คุ้นเคยกัน และเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องและบูรณาการกับยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งแผนการพัฒนาประเทศต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง
และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการ
และกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑

(๒) พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

(๓) พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงประธานผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

จนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีสิทธิได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยให้รับเพิ่มขึ้นเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่

ให้นำอัตราเงินเดือนตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่การคำนวณบำเหน็จตอบแทนตามพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ ให้ประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในอัตราและช่วงระยะเวลาดังต่อไปนี้ โดยให้รับเพิ่มขึ้นเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่

(๑) ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเงินเดือนในอัตราเดือนละ ๖๗,๐๖๐ บาท และให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งในอัตราเดือนละ ๔๒,๕๐๐ บาท และให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเงินเดือนในอัตราเดือนละ ๖๕,๙๘๐ บาท และให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งในอัตราเดือนละ ๔๑,๕๐๐ บาท

(๒) ตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเงินเดือนในอัตราเดือนละ ๖๘,๑๔๐ บาท และให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งในอัตราเดือนละ ๔๕,๕๐๐ บาท และให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเงินเดือนในอัตราเดือนละ ๖๗,๐๖๐ บาท และให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งในอัตราเดือนละ ๔๒,๕๐๐ บาท

(๓) ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเงินเดือนในอัตราเดือนละ ๗๐,๘๗๐ บาท และให้ได้รับ

เงินประจำตำแหน่งในอัตราเดือนละ ๔๕,๕๐๐ บาท และให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเงินเดือนในอัตราเดือนละ ๖๙,๗๕๐ บาท และให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งในอัตราเดือนละ ๔๒,๕๐๐ บาท

(๔) ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเงินเดือนในอัตราเดือนละ ๗๔,๔๒๐ บาท และให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งในอัตราเดือนละ ๔๕,๕๐๐ บาท และให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเงินเดือนในอัตราเดือนละ ๗๓,๒๔๐ บาท และให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งในอัตราเดือนละ ๔๒,๕๐๐ บาท

(๕) ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ จนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ในกรณีที่สมควรปรับอัตราเงินเดือนของประธานกรรมการและกรรมการให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าการปรับอัตราเงินเดือนดังกล่าวเป็นการปรับเพิ่มเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราและไม่เกินร้อยละสิบของอัตราที่ใช้บังคับอยู่ การปรับให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้ถือว่าบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในกรณีที่การปรับเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราดังกล่าว หากทำให้อัตราหนึ่งอัตราใดมีเศษไม่ถึงสิบบาท ให้ปรับตัวเลขเงินเดือนของอัตราดังกล่าวให้เพิ่มขึ้นเป็นสิบบาท และมิให้ถือว่าเป็นการปรับอัตราร้อยละที่แตกต่างกัน

มาตรา ๙ ให้ประธานกรรมการและกรรมการมีสิทธิได้รับประโยชน์ตอบแทนอื่น ดังต่อไปนี้

(๑) การประกันสุขภาพ

(๒) ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

✓ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงิน วิธีการเบิกจ่าย และอัตราค่าประกันสุขภาพ และค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แต่ละคณะกำหนด

ระเบียบตามวรรคสองเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๐ ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น

ตามพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว จนกว่าจะมีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญใช้บังคับ

มาตรา ๑๑ บรรดาระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของตน

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง
ของประธานกรรมการและกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

ตำแหน่ง	เงินเดือน (บาท/เดือน)	เงินประจำตำแหน่ง (บาท/เดือน)
ประธานกรรมการการเลือกตั้ง	๘๑,๙๒๐	๕๐,๐๐๐
กรรมการการเลือกตั้ง	๘๐,๕๔๐	๔๒,๕๐๐
ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน	๘๑,๙๒๐	๕๐,๐๐๐
ผู้ตรวจการแผ่นดิน	๘๐,๕๔๐	๔๒,๕๐๐
ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๘๑,๙๒๐	๕๐,๐๐๐
กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๘๐,๕๔๐	๔๒,๕๐๐
ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	๘๑,๙๒๐	๕๐,๐๐๐
กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	๘๐,๕๔๐	๔๒,๕๐๐
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๘๑,๙๒๐	๕๐,๐๐๐
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๘๐,๕๔๐	๔๒,๕๐๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีสถานะเป็นองค์กรฝ่ายตุลาการซึ่งมีความแตกต่างจากองค์กรอิสระอื่นตามรัฐธรรมนูญที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ จึงสมควรยกเลิกบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเพื่อตราเป็นกฎหมายเฉพาะ อีกทั้งสมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวให้ครอบคลุมการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตลอดจนสมควรปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญเพื่อให้สอดคล้องกับการปรับบัญชีเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนรายเดือนของบุคลากรภาครัฐและเหมาะสมกับภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้